

การสร้างชุดการสอนจุดบอดเพื่อพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

เมษายน 2555

การสร้างชุดการสอนจุดบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ปริญญาานิพนธ์
ของ
วาสนา บุญสม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

เมษายน 2555

การสร้างชุดการสอนจุดบดเพื่อพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ปริญญาานิพนธ์

ของ

วาสนา บุญสม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

เมษายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างชุดการสอนจุดบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อ
ของ
วาสนา บุญสม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎับัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
เมษายน 2555

วาสนา บุญสม. (2555). การสร้างชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หិวิจารณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ปรินฎยานิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์,
อาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิสุข, อาจารย์ ดร. ราชนันท์ บุญธิมา.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนจุลบท และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2554 ที่ลงทะเบียนรายวิชาการอ่านเพื่อชีวิต จำนวน 88 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง จำนวน 44 คนและกลุ่มควบคุมจำนวน 44 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วยชุดการสอนจุลบทที่ผู้วิจัยออกแบบจำนวน 3 ชุด แบบทดสอบพุทธิพิสัยและทักษะพิสัย รวมถึงแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ ระยะเวลาการทดลองเริ่มตั้งแต่ มิถุนายน - กรกฎาคม 2554 รวมกลุ่มละ 9 คาบๆ ละ 150 นาที การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพระหว่างใช้ (E_1) ค่าประสิทธิภาพหลังใช้ (E_2) และการทดสอบมีแบบกลุ่มตัวอย่างอิสระจากกัน

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนจุลบทวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ มีประสิทธิภาพระหว่างใช้เท่ากับ 82.52 และมีประสิทธิภาพหลังใช้เท่ากับ 81.67 ($E_1/E_2 = 82.52/81.67$) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยและทักษะพิสัยหลังการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอนจุลบทพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยหลังการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 การเปรียบเทียบเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทมีเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้แผนการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

CONSTRUCTION OF MINI-COURSE TEACHING PACKAGES FOR COMPETENCY
DEVELOPMENT ON READING FOR ANALYSIS AND CRITICISM OF
STUDENTS AT PHRANAKHON SI AYUTTHAYA RAJABHAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

WASANA BOONSOM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University.

April 2012

Boonsom,W. (2012). *Construction of Mini-course Teaching Packages for Competency Development on Students' Reading for Analysis and Criticism at Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University*. Doctorate's Thesis, Ed. D. (Higher Education). Bangkok: The Graduate School, Srinakharindrawiroj University. Advisory Committee: Assistant Professor,Dr. Suchada Suthammarak, Dr. Annop Bhothisook, Dr. Rachan Boonthima.

This research aimed to construct and seek quality of the mini-course teaching packages for competency development on reading for analysis and criticism of the students at Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. The populations were 88 students enrolling in a course called Reading for Life in the academic year 2011. The subjects were divided into two groups: 44 students in the experimental group and the other 44 students in the controlled group. Each group was taught by researcher. The research instruments comprised 3 sets of mini-course teaching packages designed by the researcher. They are test sets for cognitive domain, for psycho-motor domain and for affective domain on reading for analysis and criticism. The duration of experiment was during June – July 2011 with 9 periods of 150 minute-courses. The analysis testing has been done with the independent sampling group as said using statistic measurement: mean, standard deviation, efficiency during learning (E_1), and efficiency after learning (E_2).

The findings revealed that the mini-course teaching packages for competency development on reading for analysis and criticism developed by the researcher got 82.52 and 81.67 ($E_1 / E_2 = 82.52/81.67$) result from the efficiency test during and after learning for the students in experimental group. In addition, the comparison of effectiveness on cognitive, psycho-motor and affective domain for the students in experimental group after learning was higher than the students in controlled group, who learned by using normal teaching packages, at statistic significant level of 0.01.

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างชุดการสอนจุดบัพเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ของ

วาสนา บุญสม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อรอนพ โพธิสุข)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อรอนพ โพธิสุข)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชา ทรวงแสง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยภาระที่แน่วแน่มั่นคง และแก้ไขเป็นอย่างดี จากคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ สุธรรมรักษ์ อาจารย์ ดร. อรรถนพ โพธิสุข และอาจารย์ ดร. ราชนันท์ บุญธิมา

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปริญญาบัตร อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู และรองศาสตราจารย์ ดร. วิชา ทรวงแสง ที่ได้กรุณาใช้เวลาในการให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่า ทำให้ปริญญาบัตรฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์พิเศษ คุณหญิง แม้นมาส ชวลิต ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. สุจิต เพียรชอบ รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญวิทย์ บุญเทียมประเสริฐ รองศาสตราจารย์ สมสร วงษ์อยู่น้อยและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ช่วยเหลือในการตรวจสอบหลักสูตร ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ คุประตกุล อาจารย์ ดร. อนุสรณ์ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยวดี วงษ์ทน อาจารย์อุษณีย์ คงถาวร และ อาจารย์ไพศาล คงภิมย์ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาทุนสนับสนุนการวิจัยที่ให้ทุนสนับสนุนการทำปริญญาบัตรครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการศึกษา คุณลำไย กวีวิทยุ เจ้าหน้าที่ตรวจรูปแบบปริญญาบัตร และคุณสรารัตน์ ฤกษ์ผ่องศรี ผู้พิสูจน์อักษร

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณครอบครัวที่ส่งเสริมสนับสนุนเป็นกำลังใจมาตลอดระยะเวลาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณพ่อ คุณแม่และพี่น้อง ที่เป็นพลังผลักดันอยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้

วาสนา บุญสม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
2 เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.....	11
ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.....	11
จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.....	15
สมรรถนะทางการอ่าน.....	16
การวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.....	17
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.....	20
ทฤษฎีการอ่าน.....	20
ทฤษฎีพฤติกรรมการเรียนรู้.....	20
แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่าน.....	24
งานวิจัยทางการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์.....	28
ชุดการสอนจุลบท.....	29
การเปรียบเทียบชุดการสอนจุลบทกับบทเรียนโมดูล.....	33
ส่วนประกอบของชุดการสอนจุลบท.....	37
การใช้สื่อการเรียนการสอนในชุดการสอนจุลบท.....	37
งานวิจัยทางด้านชุดการสอนจุลบท.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
ระยะที่ 1 การสร้างชุดการสอนจุดบทรเพื่อพัฒนาสมรรถนะ	
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือวิจารณ์.....	50
ระยะที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอนจุดบทรเพื่อพัฒนา	
สมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือวิจารณ์.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล.....	59
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนจุดบทรเพื่อพัฒนาทักษะ	
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือวิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรี	
อยุธยา.....	60
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับ	
เจตพิสัยของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะ	
ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือวิจารณ์.....	61
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	63
วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	65
การอภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	110
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	112

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของชุดการสอนจุลบท บทเรียนโมดูล บทเรียนโปรแกรม.....	43
2 การเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนการสอนตามปกติและการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบท.....	46
3 ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	52
4 แบบแผนการทดลอง.....	56
5 การเปรียบเทียบกระบวนการต่างๆ ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง.....	57
6 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนจุลบทด้านการอ่านเชิง วิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษาก่อนการทดลอง (Try Out) 3 ครั้ง.....	60
7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	61
8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	61
9 ผลการเปรียบเทียบระดับเจตพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	62

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของคนในชาติ เนื่องจากความรู้หรือข้อมูลข่าวสารกว่าร้อยละ 80 มาจากการอ่าน ทำให้เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ทำให้สมรรถนะในการเรียนรู้พัฒนาขึ้น สามารถรองรับ ความเปลี่ยนแปลงและมีความเข้มแข็งต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงในปัจจุบัน (สุพัตรา มาศดิตถ์. 2552: 1) การอ่านคือการหาความรู้ความเข้าใจ เพิ่มพูนการพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถก้าวทันโลก โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ที่การสื่อสารก้าวไปอย่างรวดเร็ว หากบุคคลใดไม่สนใจการอ่านบุคคลนั้นก็จะเป็นคนล้าหลัง และไม่สามารถจะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลใดสนใจการอ่าน บุคคลนั้นก็ย่อมพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต มีความสุขความเจริญและสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมประเทศอื่น (กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. 2552: สัมภาษณ์) ด้วยการอ่านมีความสำคัญดังกล่าวแล้ว คณะรัฐมนตรีจึงมีมติประกาศให้ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน พร้อมประกาศให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันร การอ่าน และกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจะเป็นกลไกขับเคลื่อนส่งเสริมการอ่านให้เกิดความเป็นรูปธรรม (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. 2552: 9)

การอ่านแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ ดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523: 30) ได้จัดระดับการอ่านตามสมรรถนะของผู้อ่านออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ระดับที่หนึ่ง คือ การ อ่านออกเป็นการอ่านอย่างง่าย ๆ ที่รู้จักคำอักษรการผสมคำหรือกลุ่มคำได้ ระดับที่สอง คือ การอ่านคล่องเป็นการอ่านออกที่มีความรวดเร็วขึ้น มีความชำนาญทางการอ่านในระดับพื้นฐาน ระดับที่สาม คือ การ อ่านเข้าใจเรื่อง สามารถอ่านเข้าใจเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก เป็นการอ่านที่ใช้กระบวนการคิดเข้ามาเกี่ยวข้อง ถือเป็นจุดเริ่มของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ระดับที่สี่ คือ การอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถจัดการกับข้อเขียนที่ยากและซับซ้อนขึ้นได้ เป็นการอ่านที่สามารถแยกแยะข้อความชนิดต่างๆ ได้ และระดับที่ห้า คือ การอ่านเชิงวิจารณ์เป็นการอ่านที่สามารถตีความหรือวินิจฉัยสารได้ ถือเป็นอ่านเชิงคิดวิเคราะห์ที่มีความลึกซึ้งขึ้น การอ่านในระดับที่ 4 และ 5 เป็นระดับการอ่านที่ผู้อ่านส่วนใหญ่ประสบปัญหา เนื่องจากการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เป็นการพิจารณางานเขียน แยกแยะตามรูปแบบของงานเขียน นั้นๆ และตีความโดยผู้อ่านต้องเข้าใจความคิดรวบยอดของงานเขียน ประเมินค่างานเขียนอย่างมีเหตุผล สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากสิ่งที่อ่านไปผสมกับความรู้อื่นและประสบการณ์เดิมเพื่อความ

ผลิตผลิต การแก้ปัญหาชีวิตและสังคม การพัฒนาบุคลิกภาพตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้อ่าน ถือเป็นทักษะการอ่านในระดับที่สูงกว่าการอ่านทั่วๆ ไป อันจะนำไปสู่การสร้างความรู้ ความคิด การตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ทูซ (Tooze. 1957: 3) ได้ให้ความเห็นว่า การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์สามารถแก้ปัญหาชีวิตและสังคมให้ลุล่วงไปได้ เนื่องจากการอ่านเป็นพัฒนาการของมนุษย์ที่มีลักษณะพิเศษ ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียน และเป็นบ่อเกิดของการเรียนและการดำรงชีวิต ส่วน ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2548: 121-122) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีเป้าหมาย เพื่อแสวงหาความรู้และความคิดใหม่ ต้องอ่านอย่างตั้งใจ อย่างวิเคราะห์เจาะลึก ให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง มิใช่อ่านอย่างใช้ความจำเพียงเท่านั้น เพราะถ้าอ่านอย่างใช้ความจำเพียงอย่างเดียวโดยไม่พยายามวิเคราะห์ เจาะลึกถึงขั้นทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ความรู้ความคิดที่ได้จากหนังสือก็อยู่ไม่นาน เพราะการอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์เป็นประตูสู่โลกกว้างทางปัญญา เกิดความรอบรู้และรู้เท่าทันสังคม ทักษะการวิเคราะห์ในทุกๆ ด้าน เป็นสิ่งสำคัญและจะเป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตได้ตลอดไป สอดคล้องกับไอฟาร์ ไชยประวัติ (2549: 214) ที่ได้ให้ความเห็นเชิงสรุปว่า ทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี เป็น ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ รวมทั้งขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันประสบปัญหาทางด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษาหรือผู้เรียนในทุกๆระดับชั้น โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จากสถิติการประเมินสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ได้พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ซึ่งนับเป็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนในอันดับแรก ครุสมศรี (2554: 38) กล่าวถึงการศึกษไทยว่า การศึกษาไทยเข้าขั้นวิกฤต ทั้งที่การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือพัฒนาคน แทนที่จะพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ แต่ว่าขณะนี้กลับตกต่ำอย่างมาก เพราะตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระทั่งทุกวันนี้ นอกจากไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์นี้แล้ว ยังมีปัญหาอย่างหนักทั้งด้านโอกาสและคุณภาพ ด้านโอกาสทางการศึกษา ความยากจนของ ครอบครัว ประชากรร้อยละ 81.8 อาศัยในชนบท ร้อยละ 90 มีอาชีพเกษตรกร ยากจน ขาดแคลนอาหาร ด้อยการศึกษา เด็กวัยเรียนต้องช่วยพ่อแม่ทำงานหาเงิน ทำให้ขาดโอกาสและผลสัมฤทธิ์ตกต่ำ มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระมาณ 10 ล้านคน ผู้ด้อยโอกาสอีกกว่า 13.8

ล้านคน ความตกต่ำของคะแนนเฉลี่ยของทั้งประเทศอยู่ที่เด็กนักเรียนอ่อนภาษาไทย ข้อมูลการศึกษาของ PISA (Programme for International Students Assessment) พบว่าเด็กไทยร้อยละ 74 อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก และใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ไม่ได้ การจัดการศึกษาที่ต่างคนต่างผลิตทำให้ผลดีนักเรียน นักศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และตลาดแรงงาน เพราะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไม่มีความเชื่อมต่อกัน

นอกจากนี้ OECD (Organization For Economic Cooperation and Development) หรือ องค์การความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (2551) ได้สรุปสภาพนักศึกษาไทยส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านการอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ (วีระ สูดสังข์. 2551: 1) รวมทั้งผลการสำรวจการอ่านของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2546) ยังได้พบว่า เยาวชนไทยช่วงอายุ 15-24 ปี อ่านหนังสือเฉลี่ยคนละ 3.47 นาทีต่อวัน และผลสำรวจขององค์การยูเนสโก ได้พบว่าพลเมืองไทยอ่านหนังสือเฉลี่ยคนละ 5 หน้ากระดาษต่อปี นอกจากนี้แม้นมาส ซวลิต (2548) ได้รวบรวมปัญหาในการอ่านของนักศึกษา และได้พบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษามีปัญหาด้านการอ่าน เพราะอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ ได้ว่าอะไรเป็นข้อคิดเห็นและตัดสินใจได้ถูกว่าสิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดไม่ควรเชื่อ ตลอดจนยังไม่ได้ใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านอย่างแท้จริง ไม่เห็นความสำคัญของการอ่านและขาดสมาธิในการอ่าน ส่วนสุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร (2552: 9) เห็นว่า การศึกษาทุกระดับส่งผลน้อยมากต่อการอ่าน ในขณะที่ครอบครัวมีแรงกระตุ้นที่ชัดเจนกว่า ซึ่งอาจเป็นผลมาจากหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน หนังสือเรียนไม่สามารถสร้างความประทับใจได้มากเท่าที่เคยเป็นในอดีต ระบบการศึกษาวรรณกรรมมีผลน้อยมากในการสอนการอ่านอย่างมีวิจยารณญาณ ไม่สามารถปลูกฝังความสำนึกในคุณค่าของคัมภีร์หรือองค์สำคัญของงานของวรรณคดีไทยได้ มีผลเกี่ยวเนื่องไปถึงการอ่านโดยเฉพาะกวีนิพนธ์ ทั้งๆ ที่กวีนิพนธ์เป็นพื้นฐานดั้งเดิมของวัฒนธรรมการอ่านของสังคมไทย ความประทับใจจากการอ่านของเด็กไทยในปัจจุบันไม่ได้มาจากวัฒนธรรมไทย แต่อาจมาจากความแพร่หลายของวรรณกรรมแปล ในระดับที่เป็นวรรณกรรมตามกระแสนิยมและไม่ใช่วรรณกรรมชั้นเอกของภาษานั้นหรือประเทศนั้น การอ่านที่อยู่ในวงแคบและการขาดความสนใจวรรณกรรมสำคัญของประเทศและของโลกเช่นนี้ ทำให้ความสามารถในการอ่านไม่อาจพัฒนาได้เต็มที่ ทั้งในแง่การใช้ภาษา กลวิธีการเขียนและความก้าวหน้าทางความคิดส่วนทฤษฎีวรรณกรรมยุคใหม่ก็ไม่สามารถนำมาใช้กับงานวรรณกรรมไทยร่วมสมัย ส่วนหนึ่งเพราะขาดพื้นฐานองค์ความรู้เดิมทางวรรณกรรมของตนเอง อีกส่วนหนึ่งคือขาดความหลากหลายทางประสบการณ์ ในลักษณะข้ามชาติ/ข้ามวัฒนธรรม ปัญหาดังกล่าวนับเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งทำให้

การอ่านโดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือการอ่านไม่มีประสิทธิภาพ

การศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2551) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในรายวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งดนูชา เศรษฐรัตน์ (2538: 1) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์วิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิชาภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา และได้พบว่าผู้เรียนมีปัญหาในการอ่านเพื่อวิเคราะห์และการอ่านตีความมากที่สุด ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (วิชา ทรวงแสง 2554: สัมภาษณ์) กล่าวว่า นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาทางด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อให้เกิดวิจรรณญาณในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (สัญญาชัย กรอบมูข; และสุพิชฌาย์ ศรีทิว 2553: สัมภาษณ์) ได้ประเมินตนเองว่า ยังขาดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ ไม่สามารถสรุปประเด็นความคิดจากเรื่องที่ อ่าน และต้องการให้วิชาภาษาไทย ฝึกคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น ประกอบกับผลการพิจารณาคะแนนของนักศึกษา รายวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2554 พบว่านักศึกษามีคะแนนและเกรดเฉลี่ยอยู่ในระดับ c (ช่วงคะแนน 60-64 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน) จำนวน ร้อยละ 45 และต่ำกว่า c (ช่วงคะแนน 45-59 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน) จำนวนร้อยละ 40 (ฝ่ายทะเบียนและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2553: ออนไลน์)

นอกจากที่กล่าวแล้วกระบวนการเรียนการสอนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยายังประสบปัญหาทางด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ ที่มีน้อยหรืออยู่ในภาวะขาดแคลน แผนการสอนเป็นเพียงแนวกว้างๆ ขาดความละเอียดลึกซึ้ง ในส่วนของเนื้อหาวิชาขึ้นอยู่กับผู้สอนแต่ละคนที่จะสอนตามความถนัดและความสนใจของตน วิธีการถ่ายทอดความรู้โดยเฉพาะในเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ยังขาดแนวทางที่ชัดเจน ซึ่งล้วนเป็นปัญหาให้ภากรเรียนการสอนยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

ชุดการสอนจลบทเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์วิจารณ์ มีประโยชน์ และคุณค่าที่เป็นกระบวนการคิดโดยใช้กิจกรรมและสื่ออย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระบบการศึกษา กลวิธีหรือกระบวนการเรียนการสอนและอุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้นำมาปรับปรุง พัฒนา แก้ปัญหาทางการศึกษาให้มีผลดียิ่งขึ้น เน้นบูรณาการกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ศูนย์การเรียนรู้ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ซีดี -รอม บทเรียนสำเร็จรูป การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบริบทแวดล้อม การวัดและประเมินผลทั้งแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น การพัฒนาความรู้ความสามารถเป็นรายบุคคล เน้นการประเมินตนเองและกลุ่มขอ ผู้เรียนว่ามีผลเป็นอย่างไร ไม่ตัดสินได้หรือตก อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังที่ กรมวิชาการ กองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2535: 45) ได้อธิบายไว้ว่า ชุดการสอนจลบทสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น รัก ชื่นชมและศรัทธาในภาษาไทยที่เป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของชนในชาติและประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้สอนมีหน้าที่ดำเนินการสอนและควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามวิธีที่กำหนด สนองความต้องการเฉพาะเรื่อง ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามกระบวนการของเหตุและผล เน้นกิจกรรมการอภิปราย ซักถาม การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การจัดประสบการณ์สมมุติหรือการแสดงบทบาทสมมุติ การเล่นปนเรียน กรณีศึกษา การปฏิบัติจริง การสาธิต การใช้สถานการณ์จำลอง การโต้ว่าที่ การใช้แบบฝึกหัด แบบทดสอบ การจัดนิทรรศการ การแก้ปัญหาต่างๆ เป็นต้น ซึ่งชุดการสอนจลบทสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม พัฒนาการคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างเป็นกระบวนการ เป็นขั้นตอน มีวัตถุประสงค์เฉพาะและชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการที่กำหนดไว้ โครงสร้างบทเรียนแต่ละบทประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แผนการสอนจลบท กิจกรรมผู้เรียน กิจกรรมผู้สอนและการประเมินผล การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นด้วยปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ทั้งนี้ผู้อำนวยการโครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาแห่งเอเชีย (APEID. 1982: 26) สรุปว่า การพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเรียนมาประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างผู้มีภูมิรู้และภูมิธรรมตามวิถีและบริบทในสังคมของแต่ละบุคคล

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างชุดการสอนจลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยการสร้างและจัดทำสื่อในลักษณะของชุดการสอนจลบทเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์โดยนำเนื้อหาที่น่าสนใจภาคและตำนานพื้นบ้านไทย การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำนวนสิบสองนักษัตร และการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ตลอดจนหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อพัฒนา

สมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่สร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถและเกิด
 วิจารณ์ญาณในการศึกษาเล่าเรียนและการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลให้ประสบ
 ความสำเร็จในชีวิตเป็นบัณฑิตอย่างสมบูรณ์ตามมุ่งหวังต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. สร้าง และศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอนจุลบทในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิง
 วิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัย ของนักศึกษากลุ่ม
 ทดลอง และกลุ่มควบคุมในการ พัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้มีความสำคัญที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสามารถนำชุดการสอนจุลบทที่สร้างขึ้น
 นี้ ไปใช้กับนักศึกษาหรือผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์
 วิจารณ์ ปรับปรุงการจัดกิจกรรม สร้างสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ใน
 กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านารอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ นอกจากนี้ผลการวิจัย
 ยังเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรู้และสามารถพัฒนาผลการเรียนรู้แก่นักศึกษาที่มีเวลาเรียน
 น้อย หรือเรียนไม่ทันเพื่อนสามารถนำกลับไปศึกษาต่อในเวลาที่ต้องการได้ ทำให้ผู้เรียนมีความ
 รับผิดชอบต่อการเรียนเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องศึกษาด้วยตนเองและต้องทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องของ
 บทเรียนตลอดเวลา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 พระนครศรีอยุธยา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554
 จำนวน 380 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดการสอนจุลบทจำนวน 3 ชุด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัยของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

2.2.3 ระดับเจตพิสัยของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอนจุลบท หมายถึง ชุดการสอนที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ยกระดับการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ระบบ แต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนจัดเป็นวงจรประกอบด้วย ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับได้ทันที และวัดได้ว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้อย่างชัดเจนภายในเวลาที่กำหนด เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมต่างๆ โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือ เนื้อหาในชุดแบ่งเป็นหน่วยย่อย แต่ละหน่วยแยกเป็นอิสระจากกันตามหลักการการจัดรายวิชาจุลบท (Minicourse) ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แผนการสอนจุลบท กิจกรรมผู้เรียน กิจกรรมผู้สอนและการประเมินผล

2. สมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถของ กระบวนการอ่านโดยไตร่ตรองอย่างรอบคอบในขั้นของการวิเคราะห์วิจารณ์ สามารถแยกแยะส่วนประกอบของเรื่องราว เพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนและแสวงหาสารในงานเขียนนั้น สามารถรวบรวมหรือประมวลแนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์ สิ่งของ หรือข้อเท็จจริงที่เป็นองค์ประกอบของเรื่องเข้าด้วยกัน แล้วสร้างให้เป็นสิ่งใหม่ และวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งใดดีหรือบกพร่องในด้านใด อย่างไร มีจุดประสงค์การเขียนอย่างไร โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับประเภทของงานเขียนนั้นๆ

3. ผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง คะแนนที่วัดได้จากเนื้อหาความรู้ หลักการ ทฤษฎี แนวคิด การประยุกต์ใช้ความรู้และความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของผู้เรียน ที่ออกแบบไว้ในชุดการสอนจุลบทและในแบบทดสอบภายหลังสิ้นสุดการทดลอง

4. ระดับเจตพิสัย (Affective Domain) ของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ วัดและประเมินผลระดับเจตคติของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้วยแบบวัดเจตพิสัยที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้น

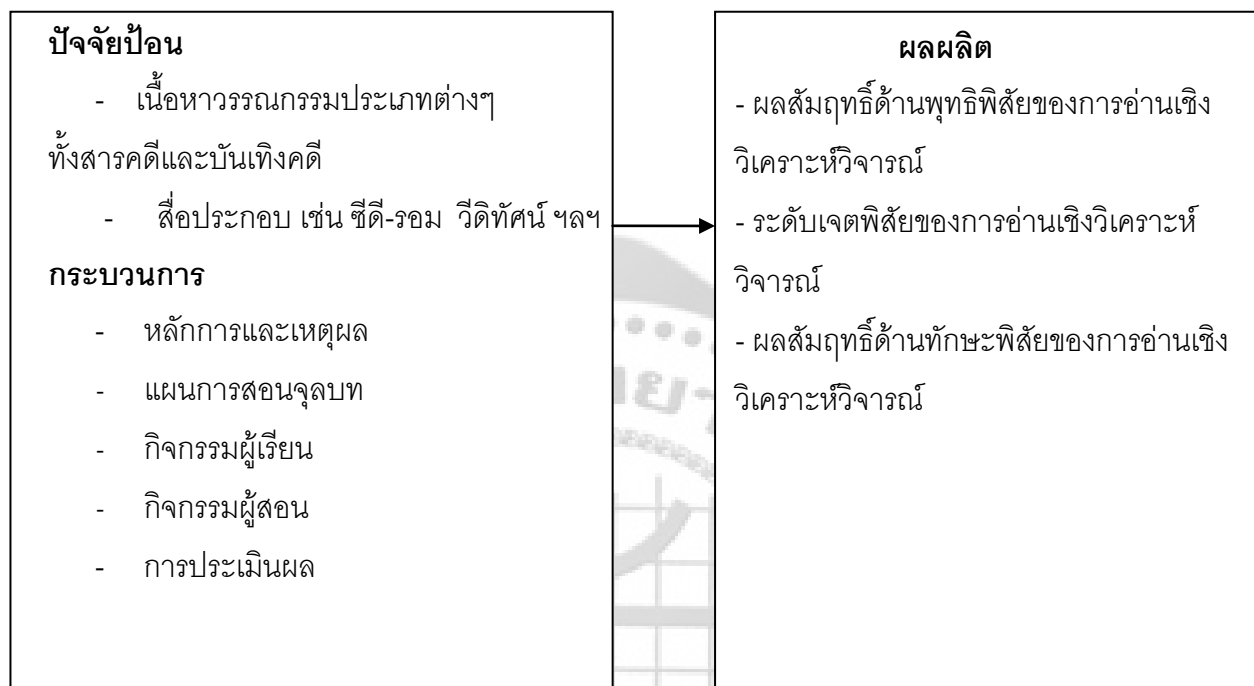
5. ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง คะแนนที่วัดได้จากทักษะทักษะและความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียนในด้านการรับรู้ การแปลความหมาย การเตรียมพร้อมทางสมอง ร่างกาย และอารมณ์ การตอบสนอง การดัดแปลงให้เหมาะสม รวมถึงการริเริ่มสิ่งใหม่ โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะพิสัยที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้น

6. ประสิทธิภาพของชุดการสอนจุดบต หมายถึง ค่าร้อยละของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับนักเรียนระหว่างนำชุดการสอนจุดบตไปใช้ (E_1) ซึ่งไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และค่าร้อยละของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับนักเรียนหลังจากที่นำชุดการสอนจุดบตไปใช้ (E_2) ซึ่งไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ชุดการสอนจุดบด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ชุดการสอนจุลบทมีประสิทธิภาพในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ตามเกณฑ์ 80/80

2. หลังการเรียนด้วยชุดการสอนจุลบท นักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองจะมีสมรรถนะหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และ ระดับ เจตพิสัย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 2

เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ความหมายของคำว่า การอ่าน การอ่านหรืออ่าน ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2545: 1789) ได้ระบุไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เมื่อพิจารณาความหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ คือ การอ่านออกเสียงหรือเปล่งเสียงตามตัวอักษรเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ คือ การอ่านในใจหรือการแปลความหมายของตัวอักษร และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สังเกตหรือพิจารณา ดูเพื่อให้เข้าใจ คือ การอ่านสื่อชนิดอื่นที่มีใช้ตัวอักษรอาจเป็นอวัจนภาษาหรือภาษาท่าทาง เป็นต้น ส่วน ชวน เพชรแก้ว (2522: 4) อธิบายว่า การอ่านคือการแปลความหมายของตัวอักษร รวบรวมมาเป็นความคิดและนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรคือเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ การอ่าน จึงหมายถึง การพยายามทำความเข้าใจความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร ถ้อยคำ เครื่องหมายต่างๆ ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสารไปยังผู้อ่าน เพื่อผู้อ่านเกิดความคิด ความเข้าใจ แล้วสามารถนำความคิด ความเข้าใจนั้นๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ความหมายของคำว่า วิเคราะห์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2545: 1071) ได้ระบุไว้ว่าวิเคราะห์ เป็นคำกริยา หมายถึง ใคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์เหตุการณ์ ; แยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ วิเคราะห์ข่าว เป็นต้น รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2529: 29) ได้ให้ความหมายของคำว่าวิเคราะห์เป็นการคลี่คลาย แยกแยะหนังสือออกเป็นส่วนๆ ตามประเภทและสัญลักษณ์ของหนังสือโดยใช้เหตุผลประกอบ ส่วนอรทัย วิมลโนช (2533: 103) กล่าวว่า วิเคราะห์คือการแยกแยะความคิดที่กระจัดกระจายมาลำดับ แยกข้อ หาประเด็นสำคัญ มีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียด การวิเคราะห์จำเป็นต้องใช้การอ่านมาก ฟังมากมาประกอบเป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริง จึงจะสามารถแยกแยะได้ถูกต้องแท้จริง และพิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ (2551: 1) กล่าวว่า วิเคราะห์ หมายถึง

ใคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์เหตุการณ์ แยกแยะออกเป็นส่วนๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ เป็นกระบวนการทางภาวะวิสัย (Objective) มุ่งเน้นอธิบายความเป็นจริงของสิ่งที่กำลังศึกษา โดยผู้วิเคราะห์จะไม่ใช่ความรู้สึกหรือความเห็นส่วนตัวลงไป เป็นผู้มีหลักการชัดเจน อธิบายภาพรวมและปลีกย่อยได้อย่างสอดคล้องและครอบคลุม สามารถทำนายผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากข้อมูลในปัจจุบันได้อย่างแม่นยำ มีใจเป็นกลางและยอมรับความเป็นจริง ซึ่งความเป็นจริงนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งสวยงามหรือดีที่สุดเสมอไปและความเป็นจริงสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ด้วยผลลัพธ์สุดท้ายของตัวมันเอง ทั้งนี้ รัญจวน อินทรกำแหงและคณะ (2524: 1) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความพินิจพิจารณา ไตร่ตรอง ถอดถอน แยกแยะเหตุผล ส่วนดี ส่วนบกพร่องของหนังสือ นั้น เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่ความคิดสรุปเกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้น นอกจากนี้กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525: 136) ได้ให้ความหมายของคำวิเคราะห์ว่า คือการแยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อพินิจพิจารณาอย่างถี่ถ้วน การวิเคราะห์เป็นการแยกแยะทางความคิดหรือทางวัตถุของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้เห็นองค์ประกอบ เพื่อศึกษาแต่ละองค์ประกอบหรือว่าแยกแยะเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เกิดสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้น เวลาวิเคราะห์ต้องพยายามหาคำตอบว่าข้อความ บทความ เนื้อเรื่องนั้นให้ความรู้อะไรบ้าง ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นอะไรให้ทราบบ้าง และมีความรู้สึกอย่างไร วิเคราะห์ จึงหมายถึง การแยกแยะเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ โดยอาศัยการใคร่ครวญ ไตร่ตรอง และหาเหตุผลประกอบด้วยความรอบคอบ แล้วทำความเข้าใจแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง ความหมายของคำว่า วิจัย วิจัย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2545: 1072) ได้ระบุว่า วิจัย เป็นคำกริยา หมายถึง ให้คำตัดสินสิ่งที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม เป็นต้น โดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่ามีความงามความไพเราะคืออย่างไร หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง เช่น เขาวิจารณ์ว่าหนังสือเล่มนี้แสดงปัญหาสังคมในปัจจุบันได้ดีมากสมควรได้รับรางวัลดิชม , มักใช้เต็ม คำว่า วิพากษ์วิจารณ์ เช่น คนดูหนังวิพากษ์วิจารณ์ว่า หนังเรื่องนี้ดำเนินเรื่องซ้ำ ทำให้คนดูเบื่อ วิจัยนญาน เป็นคำนาม หมายถึง ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้องได้ เจตนา นาควัชระ (2532: 21) อธิบายว่า คำว่าวิจารณ์(critic) มาจากภาษากรีก แปลว่า ความสามารถในการเข้าใจและมาจากคำที่หมายความว่า ผู้ที่สามารถนำเสนอการตัดสินคุณค่าบางอย่างได้ด้วยเหตุผล การวิเคราะห์ การตีความหรือการสังเกต และคำดังกล่าวสามารถนำมาใช้กับผู้ที่อยู่ในฐานะที่ไม่เห็นด้วย หรือเห็นตรงข้ามกับสิ่งที่เขาวิพากษ์วิจารณ์ ผู้วิจารณ์ในความหมายในปัจจุบันมีทั้งที่เป็นมืออาชีพ (นักวิจารณ์) หรือนักวิจารณ์สมัครเล่น ซึ่งตัดสินหรือตีความงานต่างๆ และตีพิมพ์ข้อสังเกตตามสาขาอาชีพต่างๆ ทั้งงานศิลปะ งานเขียน อาหาร รวมไปถึงความรู้อื่นๆ คำว่า วิจารณ์นิยม (Criticism) หมายถึง กิจกรรมการประเมินคุณค่า (Judgment) หรือการตีความที่มีฐานจากความรู้ (Informed interpretation) หรือการวิเคราะห์ (Analysis) ในขณะที่บางความหมายบางบริบทพูดถึงการไม่เห็นด้วยโดยเฉ พาะในทาง

การเมือง (ทั้งที่ในความหมายแรกเป็นเรื่องการประเมินค่าและแสวงหาความงดงาม) วิจารณ์นิยม ในทางสร้างสรรค์ หมายถึง การยกระดับงานเขียนหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วซึ่งแตกต่างจากวิจารณ์นิยมในเชิงทำลายล้าง การวิจารณ์อาจมีความหมายในทางปรัชญา ที่หมายถึง การตรวจสอบต่อความแม่นยำ ความมีเหตุผล ความถูกต้อง การค้นหาอย่างเป็นระบบต่อแนวคิด ทฤษฎี แนวการศึกษาหรือความพยายามเข้าใจชีวิตจำกัดหรือความถูกต้อง โดยมีลักษณะของการวิพากษ์วิจารณ์มากกว่าการท่องย้ำแนวคิดเดิมๆ ที่ไม่ได้สอนให้วิพากษ์วิจารณ์ แนวคิดของการศึกษาอย่างวิพากษ์วิจารณ์เป็นอิทธิพลของ Kant หมายถึง ทฤษฎีวิพากษ์สังคมที่มุ่งหวังจะวิพากษ์วิจารณ์และเปลี่ยนแปลงสังคม สิ่งที่วิจารณ์ต้องมีมากกว่างานเขียน เพราะงานเขียนหรือตัวหนังสือไม่ใช่สิ่งเดียวที่นำเสนอความคิดในสังคม และไม่ใช่ว่าตัวหลักในการกำหนดแนวทางในทางปัญญาแต่ผู้เดียว แต่จะต้องมองทั้งงานเขียนหรือวรรณกรรมและสื่อด้านอื่นๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ศิลปะ รวมกระทั่งชีวิต อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะวิจารณ์อะไร แก่นแกนของเรื่องก็คือ ภาษาที่อ่านเป็นสื่อถ่ายทอดและสร้างความหมาย ส่วน พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ (2551: 2) กล่าวว่า วิจารณ์ หมายถึง ให้คำตัดสินสิ่ง ที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม เป็นต้น โดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่ามีค่าความงาม ความไพเราะดีอย่างไรหรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง เป็นกระบวนการทางอัตวิสัย (Subjective) ใช้ความรู้สึกตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้การวิจารณ์เป็นการพิจารณาวิถีที่ แสดงออกมานั้น ให้เห็นว่าน่าคิด น่าสนใจ น่าติดตาม มีชั้นเชิงยกย่อนหรือตรงไปตรงมา องค์ประกอบใดมีคุณค่าน่าชมเชย องค์ประกอบใดน่าท้วงติงหรือบกพร่องอย่างไร การวิจารณ์สิ่งใดก็ตามจึงต้องใช้ความรู้ มีเหตุมีผล มีหลักเกณฑ์และมีความรอบคอบด้วย เมื่อจะวิจารณ์สิ่งใดต้องผ่านขั้นตอนและกระบวนการวิเคราะห์สาร วิจัยหรือตีความสารและประเมินค่าสารให้ชัดเจนเสียก่อนแล้วจึงแสดงความคิดเห็นออกมาอย่างมีเหตุมีผลให้น่าคิด น่าฟังและน่าเชื่อถือ ดังนั้นการวิเคราะห์จึงมีเพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ส่วนวิจารณ์เป็นการให้คำตัดสินว่ามีค่าความงาม ความไพเราะดีหรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไร สมควรติชมอย่างไร นักวิเคราะห์ที่ดีไม่จำเป็นต้องวิจารณ์เก่ง แต่นักวิจารณ์ที่ดีจำเป็นต้องวิเคราะห์เป็น ซึ่งถือเป็นตัวชีวิตที่สำคัญ

ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539: 23) ได้กล่าวถึงความหมาย ของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการอ่านที่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ ตลอดจนลงความเห็น ประเมิน ตัดสินสิ่งที่อ่านได้โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ส่วนมิกะเฮล (Mickahail. n.d.) การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างทะลุปรุโปร่งเพื่อค้นหาความหมาย ข้อสมมุติฐาน เหตุผลและกลวิธีนำเสนอของผู้เขียน ผู้อ่านที่อ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ต้องพยายามเรียนรู้ว่าข้อเขียนนั้นสื่อความหมายและสร้างความสนใจอย่างไร ผู้เขียนเสนอประเด็นโต้แย้งและเหตุผลทั้งในลักษณะที่สามารคมองเห็นได้อย่างชัดเจนและไม่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้อ่านที่มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์นั้น ผู้อ่านต้อง

ตั้งสมมุติฐานว่า การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อเขียนหรือภาพวาดล้วนเป็นสิ่งแทนการ แสดงออก การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้อ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง การนำทักษะที่จำเป็นมาใช้วิเคราะห์ ตีความเพื่อให้สามารถอยู่ในโลกสื่อสารอันหลากหลายได้อย่างฉลาด ซึ่งอนงค์ รุ่งแจ้งและคณะ (2552: 2-3) กล่าวไว้ว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้ เกี่ยวกับเรื่องทีอ่านเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์วิจารณ์ในขั้นสูงต่อไป ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกของข้อมูลข่าวสารเช่นในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะ จะช่วยผู้อ่านรู้จักวิเคราะห์ ตรวจสอบและเลือกรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล วิธีคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณมาใช้ในการรับสารจากการอ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียน นำเสนอามีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จึงเป็นทักษะการอ่านใน ระดับสูงขึ้นกว่าการอ่านทั่วๆ ไป อ่านอย่างละเอียดได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะส่วนต่างๆ แต่ละ ด้านให้สัมพันธ์กับส่วนอื่น ผู้อ่านต้องอาศัยวิธีการอ่านเพื่อศึกษาข้อมูลหรือค้นคว้าก่อน คือ การจับ ประเด็นข้อเท็จจริง ความคิด และข้อคิดเห็นของผู้เขียน ทั้งใจความหลักและใจความที่สนับสนุน ใจความหลัก ถือเป็นกระบวนการขั้นสูงสุดของการอ่าน รัญจวน อินทรกำแหงและคณะ (2524: 34-59) ผู้อ่านต้องสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหา สามารถเข้าถึงเจตนารมณ์ของผู้เขียน ต้องฝึกในการ รับรู้และใช้จินตนาการ ฝึกการให้เหตุผล แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น จะประสบผลสำเร็จได้ด้วย การฝึกฝน การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ยังช่วยให้ผู้อ่านมีเกราะป้องกันต่อความอคติ ความไม่ถูกต้อง และการโฆษณาชวนเชื่อในงานเขียนต่างๆ เป็นการตีความเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวที่อ่านได้ อย่างลึกซึ้ง สามารถเข้าถึงเรื่องราวรายละเอียดได้ดี เหมือนได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในเรื่องราวที่อ่าน ทำ ให้เกิดจินตนาการหรือมโนภาพออกมา และยังสามารถถ่ายทอดต่อให้ผู้อื่นได้อย่างสมบูรณ์ สามารถ กระตุ้นให้เกิดความสนใจและสร้างเจตพิสัยหรือเจตคติที่ดีต่อเรื่องราวแก่ผู้ฟังอื่น

การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์คือการเรียนรู้ที่จะจำแนกชนิดของข้อเขียนและวิธีที่ผู้เขียนใช้ สร้างความหมาย เข้าใจกลวิธีและข้อสมมุติฐานของข้อเขียน เข้าใจลักษณะการสะท้อนสังคมของ ข้อเขียนและมองเห็นความเหมือน ความต่างของข้อเขียนนั้นกับข้อเขียนอื่นๆ การพัฒนาการอ่านเชิง วิเคราะห์วิจารณ์ จึงหมายถึง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน ตัดสินได้ว่าถูก หรือผิด สามารถหาคุณค่าของสิ่งที่อ่าน หาความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น หาความ แตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับจินตนาการ ดังนั้นการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่ถูกต้องจึงมี ความสำคัญมากต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการเพิ่มทักษะใน หลายๆ ด้าน คือ ความรู้ความ เข้าใจหลักการและเหตุผล โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว การอ่านโลกหรืออ่านหนังสือ จึงเป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตในทางที่เหมาะสมทันสมัย นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มประสบการณ์ ความรู้ ความคิด

และวิจารณ์งานให้เป็นไปในทางที่ติงามได้ รวมทั้งสามารถพัฒนาคนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้
 อย่างดี

สรุปได้ว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนประกอบ
 ของเรื่องราว เพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนและแสวงหาสาระในงานเขียนนั้น สามารถรวบรวมหรือ
 ประมวลแนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์ หรือข้อเท็จจริงที่เป็นองค์ประกอบของเรื่องเข้าด้วยกัน แล้วสร้าง
 เป็นสิ่งใหม่ และชี้บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือบกพร่องในด้านใด อย่างไร มีจุดประสงค์การเขียนอย่างไร โดย
 วิจารณ์ให้เหมาะสมกับประเภทของงาน เขียนนั้นๆ เมื่อมีการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่
 ประสบความสำเร็จแล้ว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในด้านหน้าที่การงานในเชิงการพูด การฟัง
 การเขียนและการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพูด การฟัง การเขียน ก็
 คือการกระทำ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่า คิดดี ทำดี ผลที่เกิดก็จะดี

จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

อุดมพร ทองอุไทย (2531: 4) ได้กล่าวถึงแนวคิดของบลูมเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษา
 ของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ มี 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านเจตพิสัย
 (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psycho-motor Domain) สรุปความได้ดังนี้

- ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นการพัฒนাসมองของผู้เรียนเริ่มตั้งแต่การจำ การ
 ละสมความรู้ การพินิจพิจารณาจนเห็นความสัมพันธ์ของความรู้ มีขั้นตอนคือ

1. ความรู้ ได้แก่ ความรู้เฉพาะ เช่น ความรู้ศัพท์เฉพาะ ความรู้ข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง เป็นต้น
 ความรู้เรื่องวิธีการ เช่น ความรู้เรื่องวิธีการเก่าๆ ความรู้เรื่องแนวโน้มและการลำดับเหตุการณ์ ความรู้
 เรื่องการจัดจำแนกแบ่งประเภท ความรู้เรื่องเกณฑ์ ความรู้เรื่องระเบียบ บวิธี เป็นต้น ความรู้เรื่องสากล
 และเรื่องนามธรรม เช่น ความรู้ หลัก กฎทั่วไป ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง เป็นต้น

2. ความเข้าใจ ได้แก่ การแปลความ การตีความ การขยายความและสรุปความ

3. การประยุกต์ใช้

4. การวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์เป็นหน่วยย่อย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์
 หลักทฤษฎี กฎ

5. การสังเคราะห์ ได้แก่ การประมวลหน่วยย่อยให้เป็นหน่วยใหญ่ที่ใหม่ไม่เหมือนเดิมในด้าน
 การสื่อความหมาย การประมวลสาระเป็นแผนหรือชุดเพื่อใช้งาน การประมวลสาระให้เป็นนามธรรม
 มากขึ้น

6. การประเมิน ได้แก่ การตัดสินด้วยเกณฑ์ภายใน และการตัดสินด้วยเกณฑ์ภายนอก

- ด้านเจตพิสัย (Affective Domain) เป็นการพัฒนาด้านจิตของผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายที่
 เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ค่านิยม ค่านิยม ความเชื่อ มีขั้นตอนคือ

1. การแสดงความตั้งใจรับรู้ เช่น การแสดงอาการรู้ตัว การแสดงอาการตั้งใจจะรับรู้ การเลือกแสดงอาการตั้งใจรับรู้ในบางเรื่อง

2. การตอบสนอง เช่น การแสดงอาการยินยอม การแสดงความตั้งใจตอบสนอง เป็นต้น การให้คุณค่า เช่น การยอมรับคุณค่า การแสดงความพึงพอใจในคุณค่า การยอมรับคุณค่า เป็นต้น

3. การให้คุณค่า เช่น การยอมรับคุณค่า การแสดงความพึงพอใจในคุณค่า การยอมรับคุณค่า เป็นต้น

4. การจัดระบบ เช่น การสร้างมโนทัศน์ของคุณค่า การจัดระบบคุณค่า เป็นต้น

5. การสร้างลักษณะ เช่น การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับคุณค่า การสร้างบุคลิก ภาพ เป็นต้น

- ด้านทักษะพิสัย (Psycho-motor Domain) เป็นการพัฒนากิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวกับการประสานกล้ามเนื้อกับประสาทกล้ามเนื้อ มีขั้นตอนคือ

1. การรับรู้ ได้แก่ การรับรู้ความรู้สึกทางหู ตา มือ ลิ้น จมูก และกล้ามเนื้อ การเลือกสิ่งบอกเหตุ การแปลความหมาย

2. การเตรียมพร้อม ได้แก่ ทางสมอง ร่างกาย และอารมณ์

3. การตอบสนองตามแนวทางที่ให้ ได้แก่ การเลียนแบบ การลองผิดลองถูก เป็นต้น

4. การสร้างกลไก

5. การตอบสนองในสิ่งที่ซับซ้อน ได้แก่ การกระทำอย่างปราศจากการลังเลใจ การกระทำโดยอัตโนมัติ

6. การดัดแปลงให้เหมาะสม

7. การริเริ่มสิ่งใหม่

สมรรถนะทางการอ่าน

ความสามารถในการอ่าน ที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ได้มีดังนี้คือ (โกชัย สาริกบุตร. 2521: 8-10)

1. อยากรู้อยากเห็นอย่างกระตือรือร้นและต่อเนื่องเกี่ยวกับคุณค่าของเรื่อง ที่อ่าน ความเชื่อถือได้และข้อเท็จจริง

2. สมรรถภาพในการที่จะจัดระบบความคิดที่ได้รับจากการอ่านได้จนถึงระดับที่ซับซ้อน ลึกลงไปถึงระดับการอ่านความคิดที่ซ่อนอยู่ในตัวอักษร ที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงโดยตรงและมีการตัดสินใจที่ทะลุปรุโปร่งสามารถประเมินให้เหตุผลได้

3. รับรู้เนื้อหาที่อ่านทั้งในแง่ของความคิดทางสังคมและส่วนตัวของผู้เขียนได้อย่างเต็มที่

4. เข้าใจอย่างลึกซึ้งและทะลุปรุโปร่งในการประยุกต์ความคิดที่ได้รับจากการอ่าน โดยเฉพาะ การเรียบเรียงความคิดจนกระทั่งเกิดความคิดความเข้าใจใหม่ๆ ขึ้นได้ และนำไปใช้ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้

วิธีการนำไปสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ได้แก่ การตีความจากคำที่มีความหมายโดยนัย การจับใจความที่แสดงเป็นนัย การแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น การวิเคราะห์ การประเมินและการให้เหตุผล เป็นต้น ผู้อ่านที่ดีจำเป็นต้องอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ นอกเหนือจากอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาในเรื่องที่อ่านเท่านั้น เนื่องจากนักเขียนที่เขียนงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะไม่ให้แต่เนื้อหาของเรื่องแก่ผู้อ่านเพียงอย่างเดียว ผู้เขียนเหล่านั้นจะพยายามนำผู้อ่านให้ลงลึกไปค้นพบทัศนะของเขาและพยายามโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตาม ผู้เขียนที่ดีมักจะต้องการให้ผู้อ่านวิเคราะห์งานเขียนของตัวเอง ดังนั้นการอ่านเชิงวิเคราะห์จึงไม่ใช่การที่ผู้อ่านไปลบหลู่ผู้เขียน แต่จะเป็นเรื่องที่ทำเพื่อสร้างสรรค์มากกว่าเป็นการทำลาย (ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. 2549: 39-44)

กล่าวโดยสรุป ในการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ผู้อ่านต้องพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างละเอียดทุกขั้นตอนและทุกกระบวนการ เป็นการเรียนรู้ที่จะจำแนกชนิดของข้อเขียนและวิธีที่ผู้เขียนใช้สร้างความหมาย เพื่อให้เข้าใจกลวิธีและข้อสมมุติฐานของข้อเขียน เข้าใจลักษณะการสะท้อนสังคมของข้อเขียนนั้นและมองเห็นความเหมือน ความต่างของข้อเขียนนั้นกับข้อเขียนอื่นๆ

การวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

พรทิพย์ แซ่ขัน (2552: 3) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ไว้ ดังนี้

1. การสังเกต คือ การพิจารณาปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อค้นหาความจริงบางประการ โดยอาศัยประสาทสัมผัสของผู้สังเกตโดยตรง รูปแบบของการสังเกตโดยผู้สังเกตเข้าไปร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรม หมายถึง การสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปมีส่วนร่วม หรือคลุกคลีในหมู่ผู้ถูกสังเกต และอาจร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน รวมทั้งการสังเกตโดยผู้สังเกตไม่ได้เข้าไปร่วมในเหตุการณ์ หมายถึง การสังเกตที่ผู้ถูกสังเกตอยู่ภายนอกวงของผู้ถูกสังเกต คือสังเกตในฐานะเป็นบุคคลภายนอก การสังเกตแบบ นี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ การสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง หมายถึง การสังเกตที่ผู้สังเกตไม่ได้กำหนดหัวข้อเรื่องเฉพาะเอาไว้ และการสังเกตแบบมีโครงสร้าง หมายถึง การสังเกตที่ผู้สังเกตกำหนดเรื่องที่จะสังเกตเอาไว้

2. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาหรือการพูดโต้ตอบกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อค้นหาความรู้ ความจริง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า รูปแบบของการสัมภาษณ์มีทั้งแบบไม่มีโครงสร้าง หมายถึง การสัมภาษณ์ที่ไม่ใช่แบบสัมภาษณ์ คือ ไม่จำเป็นต้องใช้คำถามที่เหมือนกันหมด

กับผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคน และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หมายถึง การสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์จะใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไว้แล้ว

3. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ยิยมใช้ กันมาก โดยเฉพาะการเก็บข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เพราะเป็นวิธีการที่สะดวก และสามารถใช่ว่าได้อย่างกว้างขวาง รูปแบบของแบบสอบถามมีทั้งชนิดปลายเปิด (Open-ended Form) แบบสอบถามชนิดนี้ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเขียนตอบอย่างอิสระด้วยความคิดของตนเอง แบบสอบถามชนิดนี้ตอบยากและเสียเวลาในการตอบมาก เพราะผู้ตอบจะต้องคิดวิเคราะห์อย่างกว้างขวาง และแบบสอบถามปลายปิด (Closed - ended Form) แบบสอบถามชนิดนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามและตัวเลือก(คำตอบ) ซึ่งตัวเลือกนี้สร้างขึ้นโดยคาดว่าผู้ตอบ สามารถเลือกตอบ ได้ตามความต้องการ แบบสอบถามชนิดปลายปิดแบ่งเป็น 4 แบบ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นการสร้างรายการของข้อคำถามที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับคุณลักษณะของพฤติกรรม แต่ละรายการจะถูกประเมิน หรือชี้ให้ตอบในแง่ใดแง่หนึ่ง เช่น มี - ไม่มี จริง - ไม่จริง มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติ กิจกรรม ทักษะต่าง ๆ มีระดับความเข้มให้พิจารณาตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบบจัดอันดับ (Rank Order) มักจะให้ผู้ตอบจัดอันดับ ความสำคัญหรือคุณภาพ โดยให้ผู้ตอบเรียงลำดับตามความเข้มจกมากไปหาน้อย และการจัดอันดับ (Rank Order) เป็นเครื่องมือวัดผลให้นักเรียน หรือผู้ได้รับแบบสอบถามเป็นผู้ตอบ โดยการจัดอันดับความสำคัญ หรือจัดอันดับคุณภาพ และใช้จัดอันดับของข้อมูลหรือผลงานต่าง ๆ ของผู้เรียนแล้วจึงให้คะแนน ภายหลังเพื่อการประเมิน

4. การประเมินผลจากสภาพจริง หมายถึง กระบวนการสังเกต การบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่ผู้เรียนประเมินผลจากสภาพจริงจะเน้นให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา เป็นผู้ค้นพบ และผู้ผลิตความรู้ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ความสำคัญของการประเมินผลจากสภาพจริง ได้แก่ การเรียนการสอนและการวัดประเมินผลจากสภาพจริง จะเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล เป็นการเอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้สร้างงาน เป็นการผสมผสานให้กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล และเป็นการลดภาระงานซ่อมเสริมของผู้สอน

5. การวัดผลภาคปฏิบัติ เป็นการวัดผลงานที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงานในสถานการณ์จริง หรือในสถานการณ์จำลอง สิ่งที่ควรคำนึงในการสอบวัดผลภาคปฏิบัติคือ ขั้นตอนเตรียมงาน ขั้นตอนปฏิบัติงาน เวลาที่ใช้ในการทำงานและผลงาน

6. การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นแนวทางการประเมินผลโดยการรวมข้อมูลที่ครูและผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน ดังนั้น การวัดผลและ

ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานส่วนหนึ่ง จะเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในสภาพการเรียนประจำวัน โดยกิจกรรมที่สอดแทรกเหล่านี้จะวัด เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพชีวิตประจำวัน

7. การใช้แบบทดสอบ โดยสามารถแบ่งประเภทออกได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่จะใช้การแบ่งตามสมรรถภาพที่จะวัด แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วว่ามีอยู่เท่าใด แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้น หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ผู้สอนสอน และแบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ต่างกลุ่มกัน เช่น แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ รวมทั้งแบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดสมรรถภาพสมองของผู้เรียน ได้แก่ แบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดความถนัดทางด้านวิชาการต่างๆ และแบบทดสอบวัดความถนัดเฉพาะ หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดความถนัดเฉพาะที่เกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ หรือความสามารถพิเศษ ตลอดจนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทางสังคม หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพและการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ซึ่งเป็นเรื่องที่ยาก ผลที่ได้ไม่คงที่แน่นอน แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว แบบทดสอบวัดความสนใจที่มีต่ออาชีพ การศึกษาแบบทดสอบวัดการปรับตัว แบ่งตามลักษณะการตอบ ได้แก่ แบบทดสอบภาคปฏิบัติ หมายถึง แบบทดสอบที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงแบบทดสอบข้อเขียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบแบบทดสอบปากเปล่า หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้การพูดโต้ตอบแทนการเขียน แบ่งตามลักษณะการตอบ ได้แก่ แบบทดสอบที่จำกัดเวลาในการตอบ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้เวลาน้อย แบบทดสอบที่ไม่จำกัดเวลาในการตอบ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้เวลาตอบมาก แบ่งตามจำนวนผู้เข้าสอบ ได้แก่ แบบทดสอบเป็นรายบุคคล หมายถึง การสอบที่ละคนมักเป็นการสอบภาคปฏิบัติ แบบทดสอบเป็นชั้นหรือเป็นหมู่ หมายถึง การสอบที่ละหลาย ๆ คน แบ่งตามสิ่งเ้าของการถาม ได้แก่ แบบทดสอบทางภาษา หมายถึง แบบทดสอบที่ต้องอาศัยภาษาของสังคมนั้น ๆ เป็นหลัก ใช้กับผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้ แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้รูปภาพ สัญลักษณ์หรือตัวเลข แบ่งตามลักษณะของการใช้ประโยชน์ ได้แก่ แบบทดสอบย่อย หมายถึง แบบทดสอบประจำบทหรือหน่วยการเรียน แบบทดสอบรวม หมายถึง แบบทดสอบสรุปรวมเนื้อหาที่เรียนผ่านมาตลอดภาคเรียน และแบ่งตามเนื้อหาของข้อสอบในฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบอัตนัย หมายถึง แบบทดสอบที่มีเฉพาะคำถามนักเรียนต้องคิดหาคำตอบเอง แบบทดสอบปรนัย หมายถึง แบบทดสอบที่มีทั้งคำถามและคำตอบเฉพาะคงที่แน่นอน

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ทฤษฎีการอ่าน

สมิท และควอนด์ท์ (Smith; & Quandt. 1989: 3-4) ได้แบ่งทฤษฎีการอ่านตามระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจการอ่านตามตัวอักษร (literal comprehension) คือ ระดับที่ผู้อ่าน เข้าใจความหมายของข้อความที่ปรากฏ ผู้อ่านทราบเพียงแต่ว่าสิ่งนั้นเขียนไว้ว่าอย่างไร เช่น การอ่านป้ายประกาศ การอ่านรายการโทรทัศน์ เป็นต้น

2. ระดับความเข้าใจในการอ่านตีความ (Interpretive comprehension) เป็นระดับความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่าความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร ผู้อ่านจะต้องสามารถตีความหรือแปลความในสิ่งที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้โดยตรงได้ เช่น การคาดคะเนโดยอาศัยข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน การสรุปเป็นหลักการ (making generalization)

3. ระดับความเข้าใจการอ่านขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (critical comprehension) เป็นระดับความเข้าใจ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถประเมินสิ่งที่อ่านได้ ความเข้าใจระดับนี้ผู้อ่านจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและต้องอาศัยขบวนการคิด วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตัดสิน เพื่อสามารถประเมินสิ่งที่อ่านได้

จากทฤษฎีการอ่านพอสรุปได้ว่า ความเข้าใจของมนุษย์เริ่มจากระดับพื้นฐานซึ่งง่ายไปสู่ระดับที่ยาก ซึ่งจะต้องใช้ความคิดที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในการพิจารณาสิ่งที่อ่าน อย่างไรก็ตามการอ่านทุกระดับจะมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น การอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้อ่านจะต้องหาความคิดสำคัญของเรื่อง โดยอ่านอย่างวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความได้ รวมทั้งแสวงหาความรู้ในการอ่านโดยผู้อ่านจะต้องคิดไปด้วย

ทฤษฎีพฤติกรรมการเรียนรู้

ทฤษฎีพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นแนวทางสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ได้มีผู้ลำดับพฤติกรรมไว้เป็นต้นว่า การกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) ที่เป็นแนวคิดในการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ จากการประยุกต์หรือการอนุมานนำทฤษฎีของบลูมเป็นตัวตั้ง และนำมาพิจารณาควบคู่กับเนื้อหาในเรื่องของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เบนจามิน บลูมได้กำหนดพฤติกรรมในรูปของการจัดจำพวก ดังนี้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบลูม (Bloom.1967: 158-162)

1. ความรู้ (Knowledge) เน้นการจำและการอ้างอิงข้อมูล คำกริยาเชิงพฤติกรรมที่ใช้ เช่น ระบุ บอกรายการ บอกชื่อ ตั้งชื่อ ให้คำจำกัดความ บอกแหล่งที่ตั้ง จับคู่ จำได้ และทำใหม่

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เน้นการเชื่อมโยงและจัดการข้อมูลที่ได้เรียนมา คำกริยาที่ใช้ เช่น อธิบาย เชื่อมโยง กำหนดหลักเกณฑ์ สรุป พุดใหม่ เรียงข้อความใหม่ สาธิต

3. การประยุกต์ใช้ (Application) เน้นการใช้ข้อมูลโดยการนำเอากฎหรือหลักการมาประยุกต์ใช้ คำกริยาที่เกี่ยวข้อง เช่น แก้ปัญหา เลือกลง ตีความ ทำ สร้าง เอาเอามาไว้ด้วยกันเปลี่ยนใช้ ผลิต แปล

4. วิเคราะห์ (Analysis) เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์ส่วนประกอบและหน้าที่ของสิ่งต่างๆ คำกริยาที่ใช้ เช่น วิเคราะห์ เปรียบเทียบ จัดประเภท แยกส่วนประกอบ หาข้อแตกต่าง สำรวจ แบ่งเป็น ส่วนย่อย แยกแยะ หาข้อขัดแย้ง

5. สังเคราะห์ (Synthesis) เน้นการคิดในการนำเอาส่วนประกอบปลีกย่อยหรือรายละเอียดมารวมกันสร้างสิ่งใหม่ คำกริยาที่เกี่ยวข้อง เช่น สร้าง รวมกัน ตั้งสมมติฐาน วางแผน ริเริ่ม เพิ่มเติม จินตนาการ ทำนาย ประดิษฐ์

6. การประเมิน (Evaluation) เน้นการประเมินและการตัดสินโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน คำกริยาที่ใช้ เช่น ประเมิน (Assess) แนะนำว่าดี (Recommend) วิพากษ์วิจารณ์ หาข้อดีและข้อเสีย ให้นำหนัก และตัดสินคุณค่า เมื่อได้รู้ถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในการอ่านต้องตั้งจุดประสงค์ในรูปที่สามารถสังเกตและจัดพฤติกรรมได้ จึงเรียกว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพราะเป็นจุดประสงค์ที่ชัดเจนและรัดกุม สามารถระบุสิ่งที่ต้องการจะประเมินผลการกระทำของผู้เรียนได้

นอกจากนี้บลูม (Bloom, 1967: 133-145) ยังได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนรู้พอประมวลได้ ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Recognition) ความรู้ความจำ คือความสามารถในการระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านมา เคยมีประสบการณ์และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่บันทึกไว้ออกมาได้ถูกต้องใน 3 แบบใหญ่ๆ คือ ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง วิธีดำเนินการ ความรู้รวบยอดในเนื้อหา การวัดความรู้ ความจำ คือ การวัดการระลึก (Recall) ประสบการณ์เกี่ยวกับรายละเอียด วิธีการข้อปฏิบัติ ข้อสรุป ตัวทฤษฎี

2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ แปลความหมายถึง แปลความหมายของข้อความ ภาพตามท้องเรื่องได้ถูกต้อง ตีความหมายถึง จับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งย่อยๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถนำมากล่าวได้อีกนัยหนึ่ง ขยายความหมายถึง ขยายความหมายและนัยของเรื่องออกไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิม คาดคะเน พยากรณ์ การวัดความเข้าใจคือ ถ้ามความหมายหรือนัยที่ซ่อนเร้น เช่น ให้อีกตัวอย่างตามความหมาย เปรียบเทียบ ความหมาย คาดคะเนสถานการณ์เรื่องราวจากรายละเอียดหรือข้อมูล

3. การนำไปใช้ (Application) คือ ความสามารถนำความรู้ที่มีอยู่เดิมไปแก้ปัญหาหรือพลิกแพลงใช้ในสถานการณ์ที่แปลกใหม่ทำนองนั้นได้ ตัวอย่างลักษณะคำถาม เช่น ต้องเป็นเรื่องราวใหม่ที่นักศึกษาไม่คุ้นเคย คำถามต้องซ่อนเงื่อนให้เกิดปัญหา ตัวคำถามจะต้องเกี่ยวพันระหว่างหลักวิชาและ

การคิดคำตอบจะต้องมีลักษณะที่ทำให้เลือกหลักวิชาที่เหมาะสมกับเรื่องนั้นๆ การวัดการนำไปใช้ คือการประยุกต์หลักวิชา กฎ ทฤษฎี วิธีการ เพื่ออธิบายเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ที่แปลกใหม่ การหาผลลัพธ์ การคำนวณ เลือกวิธีการ เลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงหรือในชีวิตประจำวัน

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถแยกแยะส่วนประกอบของเรื่องราว แล้วสกัดให้เห็นความสัมพันธ์ ความสำคัญ และหลักการของเรื่องราว เพื่อค้นหาสิ่งที่ซ่อนอยู่ในเรื่องราวนั้น ความต่าง ความเข้าใจ เน้นความสามารถในการจับความหมายของเรื่องราวการนำไปใช้ เน้นการนำกฎ หลักการและทฤษฎีมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ การวัดการวิเคราะห์ คือถามสาเหตุ เหตุผล ที่มาของเหตุการณ์หรือเรื่องราวเปรียบเทียบองค์ประกอบ ปัจจัย เพื่อหาลักษณะเด่น ข้อบกพร่อง ถามความสัมพันธ์ของเหตุและผล ค้นหา สรุปแนวคิด หลักการที่ยึดถือ ตัวอย่างการวัดการวิเคราะห์ เช่น ข้อความนี้ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอย่างไร มนุษย์กับสังคมสัมพันธ์กันอย่างไร การตัดสินใจครั้งนี้ยึดกฎหมายประเภทใด

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือความสามารถรวบรวมวัตถุดิบของ ข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นตั้งแต่ 2 ชนิด หรือ 2 เรื่องขึ้นไปเข้าด้วยกันแล้วสร้างให้เป็นสิ่งใหม่ แตกต่างไปจากส่วนประกอบเดิม ลักษณะคำถามมี 3 ชนิด ได้แก่ การสังเคราะห์ข้อความ แผนงาน ความสัมพันธ์ ตัวอย่างการวัดการสังเคราะห์ ได้แก่ สังเคราะห์ข้อความ เช่น สามารถแปลงโคลงได้ 1 บท สังเคราะห์แผนงาน เช่น จากข้อเท็จจริงนี้ ท่านจะวินิจฉัยอย่างไร สังเคราะห์ความสัมพันธ์ เช่น $A+2=B+3$ สรุปได้ว่าอย่างไร (A มากกว่า B)

6. การประเมินค่า (Evaluation) คือความสามารถตีค่าต่างๆ โดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าดี เลว หรือเหมาะสมอย่างไร ลักษณะคำถามมี 2 ชนิดคือ ประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายใน ใช้เนื้อหาเรื่องราวที่เรียนมาเป็นเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมเหตุสมผล ประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายนอก นำคุณธรรม ค่านิยมหรือเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมยอมรับมาเป็นมาตรฐานในการตีความ ตัวอย่างการวัดการประเมินค่าการตัดสินใจคุณค่า วิเคราะห์โดยให้เหตุผล งานวิจัยเรื่องนี้ดีหรือไม่ การเรียกร้องของชานาสมควรหรือไม่ จากเรื่องขุนช้างขุนแผน ขุนช้างเป็นคนดีหรือไม่ เพราะเหตุใด สมมุติฐานดีกว่าการเดา ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

ทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget. 1972: 9-21) อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนรู้เป็นแนวทางสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ไว้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของพัฒนาการทางกายและจิตมีส่วนสัมพันธ์ตั้งแต่ปฏิสนธิ ได้แก่ ระบบเซลล์ประสาท เซลล์สมอง การเลี้ยงดูของพ่อแม่ในเรื่องสุขภาพอนามัย การให้อาหาร การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

2. การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และสติปัญญา ช่วยปูพื้นฐานพัฒนาการทางการอ่านให้แก่เด็ก

3. การจัดประสบการณ์ทางภาษาช่วยเสริมประสบการณ์และพัฒนาการทางการอ่านกิจกรรมทางภาษา เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกม การร้องรำทำเพลง การขีดหุ่น การทอกลอน ฯลฯ ช่วยให้เด็กมีพื้นฐานทางภาษามากขึ้น

4. การเรียนภาษาควรเริ่มจากจุดสนใจของเด็ก ความสนุกเพลิดเพลิน ความพอใจและความสนใจอยากเรียน ผู้ใหญ่ควรจัดกิจกรรมซ้ำๆ ให้เด็กเล่นเสมอๆ เพื่อกระตุ้นให้อยากเรียน

5. สมรรถภาพการอ่านจะดีหรือไม่ สาเหตุมาจากปัจจัยหลายๆ อย่างอาจซับซ้อนหรือไม่ซับซ้อน แต่เป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกัน

6. การวิเคราะห์ปัญหาเมื่อมีเรื่องเกิดขึ้น เพื่อรู้สถานการณ์ ผู้สอนต้องหาสาเหตุและรู้ข้อมูลของปัญหานั้นๆ

7. การวางจุดประสงค์ของความมุ่งหมายในการสอบอ่านหรือการแนะนำการอ่านว่าจะสอบอ่านหรือแนะนำการอ่าน เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอะไร

7.1 เพื่ออ่านออก เพื่อทักษะการอ่านเท่านั้น

7.2 เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้อ่านในเรื่องกระบวนการอ่าน เพื่ออ่านได้ มีทักษะการอ่านที่ดี มีความสนใจและเข้าใจความหมาย ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองของผู้อ่าน

7.3 สามารถรู้จักที่จะเลือกอ่านสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อตนได้

กานเย่ (Gange'. 1983) ได้ให้พฤติกรรมการเรียนรู้เป็นแนวทางสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ 9 ระดับ ดังนี้

1. เร่งเร้า กระตุ้น และดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับสิ่งเร้าหรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ดี

2. บอกวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้ผู้เรียนทราบ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ความคาดหวัง

3. ทบทวนความรู้เดิมหรือการกระตุ้นให้ระลึกถึงความรู้เดิม เป็นการช่วยให้ผู้เรียนดึงข้อมูลเดิมที่มีอยู่ในหน่วยความจำระยะยาวให้มาอยู่ในหน่วยความจำ เพื่อการใช้งาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

4. นำเสนอเนื้อหาใหม่หรือสิ่งเร้าใหม่ ผู้สอนควรจัดสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเห็นลักษณะสำคัญของสิ่งเร้านั้นอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเลือกรับของผู้เรียน

5. ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้หรือการจัดระบบข้อมูลให้มีความหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับสาระที่เรียนได้ง่ายและเร็วขึ้น

6. กระตุ้นการตอบสนองของบทเรียนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความสามารถเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสาระที่เรียน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนและข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

8. การประเมินผลการแสดงออกของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด

9. สรุปและนำไปใช้เป็นการส่งเสริมความคงทนและการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวจรรย์ โดยการให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างเพียงพอ และในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น แม้สามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์อื่นๆ ได้

แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการอ่าน

กระบวนการอ่านเป็นขั้นตอนสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวจรรย์ สแตรงค์ (Strang: 1967) กล่าวว่า กระบวนการอ่านที่มีความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าไปสู่ผลที่ได้รับจากการกระทำไปสู่การตอบสนอง (stimulus – output – the response) เช่น หนังสือไปสู่การมองเห็นไปสู่การอ่าน ผลที่ได้จากการกระทำคือ ได้อ่านและแปลความหมายทางสมอง ซึ่งจะแบ่งขั้นตอนของผลที่ได้รับจากการกระทำ ดังนี้

1. การมองเห็น (visual reception) เกิดการตีความนำไปสู่ visual center ที่สมอง ความหมายที่ตีความจะออกมาในรูปการรับรู้

2. การรับรู้ (perception) เกิดจากการแปลอาการสัมผัสออก มาเป็นความหมาย แต่ละคนอาจรับรู้ต่างกัน แม้สัมผัสเหมือนกันและการรับรู้แต่ละคนไม่จำเป็นต้องถูกต้องหรือเป็นจริงเสมอไป เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและสิ่งเร้าทำให้การรับรู้เปลี่ยนไป

3. ความคิดรวบยอด (concept) เมื่อรับรู้แล้วก็ส่งไปเก็บไว้ที่สมองซึ่งเปรียบเสมือนคลังที่เก็บการรับรู้ (concept) ไว้ การเก็บอาจจะเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบหรือไม่เป็นระเบียบแล้วแต่วิธีที่จะเก็บของแต่ละบุคคล เมื่อต้องการจะใช้ สมองก็จะเป็นผู้ส่งก่อนโดยสำรวจในคลังเก็บว่ามีอะไรที่จะใช้ แล้วสรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำออกมาใช้ การสรุปข้อมูลของสมองเรียกว่า ความคิดรวบยอด (concept)

4. การสร้างสัมพันธ์ในระดับสูง (higher levels of association) การจำแนกและการนำออกมาใช้ตามความต้องการ เกรย์ (Gray. 1948) อธิบายถึงขั้นของผู้อ่านที่นำออกมาใช้ไว้ว่า

4.1 สามารถนำความหมายในการอ่านได้ รู้แนวของผู้เขียน

4.2 สามารถนำความรู้ ความคิด สรุปความคิดรวบยอดของผู้เขียนรวมเข้ากับประสบการณ์เดิมเกิดการหยั่งรู้ (insight) ในเรื่องใหม่ได้

4.3 รู้จักการตัดสินใจยอมรับและตัดทิ้งแนวคิดที่ได้รับมาให้ตรงความต้องการใช้แนวคิดรวบยอดที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ในการอ่านและการคิดที่จะใช้ในโอกาสต่อไป

แนวความคิดของบรุนเนอร์ (Bruner. 1980) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านซึ่งเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นค้นหาความรู้ (acquisition) คือ กระบวนการรวบรวมความรู้จากการอ่านใหม่ๆ เข้าแทนที่ความรู้เก่าหรือจัดระเบียบโครงร่างความรู้ที่ได้รับมาให้เป็นระเบียบมากขึ้น
2. ขั้นดัดแปลงความรู้ (transformation) คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงข่าวสารความรู้ที่ได้รับมาจากการอ่านให้เกิดประโยชน์ต่อประสบการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ๆ
3. ขั้นประเมินผลความรู้ (evaluation) คือ กระบวนการต่อเนื่องจากขั้นดัดแปลงความรู้ ผู้อ่านจะประเมินว่าสิ่งที่เปลี่ยนไปเป็นสิ่งดีหรือไม่ ทำให้ความรู้พัฒนาขึ้นหรือไม่อย่างไร

แนวความคิดของกาเกิลส์ (Gargiuls: 1979) ที่นำทฤษฎีการเรียนรู้มาดัดแปลงใช้กับการอ่านตามกระบวนการ ดังนี้

1. การเรียนรู้จำแนก (discrimination learning) เป็นการวางเงื่อนไขการให้รางวัลและการลงโทษควบคู่กันไป ทำให้เกิดการเรียนรู้ในความแตกต่างของหลายสิ่ง เกิดขึ้นก่อนการเกิดความคิดรวบยอด เช่น การจำแนกความคิดของประโยค ฉันทันตากลม อาจจำแนกได้เป็น ฉันทันตาก-ลม และ ฉันทันตาก-ลม การทิ้งช่วงสายตาเหมือนกันแต่ต่างกันว่า การรู้จักจำแนกคำตัวอักษรและการ เติมความหมายหรือแนวความคิดจากตัวอักษร

2. ทฤษฎีเสริมกำลัง (reinforcement) การจูงใจให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนจากกฎแห่งการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike: 1932) ซึ่งตรงกับทฤษฎีการให้รางวัลและการลงโทษของสกินเนอร์ (Skinner: 1961) กล่าวคือ การกระทำที่ให้ผลเป็นที่พอใจ จะเป็นแรงจูงใจให้กระทำพฤติกรรมนั้นต่อไป ถ้าการกระทำให้ผลไม่เป็นที่พอใจจะเลิกการกระทำนั้น วิธีเสริมกำลังอาจทำได้โดยวาจา เช่น การกล่าวคำชมเชย กล่าวซ้ำทวนคำตอบของผู้เรียน แสดงท่าทางยอมรับ การให้คะแนน การให้รางวัลเป็นสิ่งของหรือสัญลักษณ์

3. การถ่ายโยงการเรียนรู้ การเรียนรู้สถานการณ์หนึ่งมีผลส่งเสริมการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง เกิดการถ่ายโยงทางบวก (positive transfer) การเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งมีผลขัดขวางการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง เกิดการถ่ายโยงทางลบ (negative transfer) การเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งไม่มีผลขัดขวางการเรียนรู้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง เกิดการถ่ายโยงเป็นศูนย์ (zero transfer)

การถ่ายโยงการเรียนรู้ทำให้ผู้แนะนำการอ่านเข้าใจวิธีการช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และจัดวัสดุอุปกรณ์ สิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อาศัยการรับรู้ที่ดี การรับรู้มีมากเพียงใดการถ่ายโยงก็มีมากขึ้นเพียงนั้น และการถ่ายโยงจะมีมากขึ้นถ้าองค์ประกอบ (คุณสมบัติในตัวผู้เรียน หลักการ เทคนิควิธี) ของการเรียนรู้ทั้งสองครั้งเหมือนกัน ผู้เรียนเกิดการหยั่ง

เห็นจะถ่ายโยงได้ดี หลักการถ่ายโยงนำมาใช้ในการอ่านได้ มาก เพราะถ่ายโยงจากประสบการณ์การอ่านเก่ามาใช้กับประสบการณ์การอ่านใหม่ เป็นระดับที่สูงของการอ่านสองระดับ เป็นการสร้างความคิด ความคิดรวบยอด แต่การถ่ายโยงจะมีผลต่อการอ่านหรือไม่เพียงใดอยู่ที่ความสามารถของผู้แนะแนวการอ่านที่จะพยายามสร้างสถานการณ์ที่ผ่านมาและสถานการณ์ใหม่เป็นไปในรูปส่งเสริมการอ่าน พึงระวังการถ่ายโยงทางลบถ้าสร้างสถานการณ์ให้มีผลขัดขวางการอ่านในอีกสถานการณ์หนึ่ง คือ สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะอ่าน วัสดุในการอ่าน สถานการณ์ใหม่ผู้สถานการณ์เก่าไม่ได้ เป็นต้น

กระบวนการอ่านของมอนโร (Monroe. 1980) ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การรับรู้ เห็นชัด ระดับความจำรูปคำ เข้าใจการออกเสียงหรืออ่านได้
2. การเข้าใจคำหรือประโยคที่อ่าน คือเข้าใจความหมายโดยอาศัยการแปล การตีความและการประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน
3. การตอบสนองได้แสดงออกทางด้านอารมณ์ ความรู้ สึก โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์เดิม สติปัญญา เกิดความพอใจก็อยากอ่านต่อ ไม่พอใจก็เลิกอ่าน
4. บุรณาการ การได้รับแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน อาจเป็นการเพิ่มหรือขยายประสบการณ์ให้กว้างขวางขึ้น

กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์จึงเป็นการพิจารณาว่าเรื่องนั้นใช้รูปแบบใด เช่น เป็นนิทาน เป็นเรื่องยาว เป็นร้อยกรอง เป็นบทละคร เรื่องสั้นหรือบทความ

1. แยกเนื้อเรื่องให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
2. แยกพิจารณาให้ละเอียดว่าเนื้อเรื่องประกอบด้วยอะไรบ้าง
3. พิจารณาว่าใช้กลวิธีในการนำเสนอเรื่องอย่างไร
4. ลำดับเหตุการณ์ ณ์ตามเหตุผลคือลำดับจากเหตุไปหาผลหรือจากผลไปหาเหตุหรือตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง ความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อย สิ่งทีใกล้ตัวไปหาไกลตัว จากขวาไปซ้ายหรือซ้ายไปขวา จากเหนือไปได้หรือได้ไปเหนือ จากสถานที่เล็กไปหาสถานที่ใหญ่ จากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย เป็นต้น

5. พิจารณาความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบและความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่องหรือข้อความนั้น เมื่ออ่านพิจารณาข้อความ บทความ เนื้อเรื่องเสร็จแล้ว จึงตอบคำถาม ข้อควรระวังคือคำตอบที่ให้เลือกนั้นจะคล้ายคลึงกันมาก บางครั้งดูเหมือนว่าคำตอบเป็นคำตอบที่ถูกต้องทุกข้อ จึงต้องใช้วิจารณญาณ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านทุกชนิด สิ่งที่ละเอียดมิได้ก็คือ การพิจารณาถึงการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ว่ามีความเหมาะสมกับระดับและประเภทของงานเขียนหรือไม่

การวิเคราะห์การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงประกอบด้วยรูปแบบ กลวิธีการประพันธ์ เนื้อเรื่องและ
สำนวนภาษา เป็นต้น

กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการพิจารณาจากรูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด
โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แยกพิจารณาแต่ละส่วน
ให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไรหรือประกอบด้วยอะไรบ้าง พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนใช้กลวิธี
เสนอเรื่องอย่างไร

การแบ่งกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ในชั้นต่างๆ (สัมพันธ์ รุ่งระวี. 2545: 8)

1. การอ่านวิเคราะห์คำ เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยคหรือ
ข้อความต่างๆ โดยสามารถบอกได้ว่าคำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมาย ผิดหน้าที่ เลือกใช้คำไม่
เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2. การอ่านวิเคราะห์ประโยค เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะประโยคต่างๆ ว่าเป็นประโยคที่
ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ใช้ประโยคผิดไปจากแบบแผนของภาษาอย่างไร เป็นประโยคที่ต้องสมบูรณ์
เพียงใดหรือไม่ มีหน่วยความคิดในประโยคขาดเกินหรือไม่ เรียงลำดับความในประโยคที่ใช้ได้ถูกต้อง
ชัดเจนหรือไม่ ใช้พุ่มเพื่อยโดยไม่จำเป็นหรือใช้รูปประโยคที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือๆ ไม่ เมื่อพบ
ข้อบกพร่องต่างๆ แล้วสามารถแก้ไขให้ถูกต้อง

การอ่าน เชิงวิเคราะห์ทัศนนะของผู้แต่ง ผู้อ่านต้องพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบว่าผู้เขียน
เสนอทัศนนะ มีน้ำหนักเหตุผลประกอบข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือเพียงใด เป็นคนมองโลกในแง่ใด เป็นต้น การ
อ่านวิเคราะห์รส เป็นการอ่านอย่างพิจารณาถึงความซาบซึ้งประทับใจที่ได้จากการอ่าน วิธีการที่จะทำ
ให้เข้าถึงรสอย่างลึกซึ้งคือการวิเคราะห์รสของเสียงและรสของภาพ รสของเสียง ผู้อ่านจะรู้สึกได้ชัดเจน
จากการอ่านออกเสียงดังๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านอย่างปกติหรือการอ่านทำนองเสนาะ จึงจะช่วยให้รู้สึก
ถึงความไพเราะของจังหวะและความเคลื่อนไหว ซึ่งแฝงอยู่ในเสียงทำให้เกิดความรู้สึกไปตาม
ท่วงทำนองของเสียงสูงต่ำจากเนื้อเรื่องที่อ่าน รสของภาพ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความเข้าใจเรื่อง ใน
ขณะเดียวกันทำให้เห็นภาพด้วยเป็นการสร้างเสริมให้ผู้อ่านได้เข้าใจความหมาย การเขียนบรรยาย
ความด้วยถ้อยคำไพเราะทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและเข้าใจความห
มาย
ของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนโอลิเวอร์ (Oliver. 1967: 31-32) ยังได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านเชิง
วิเคราะห์หรือวิจารณ์ที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า ต้องมีความพร้อมในการอ่าน ความพร้อม หมายถึง
ความสามารถที่มีอยู่ในตัวที่จะรับเอาสิ่งนั้นๆ ซึ่งสัมพันธ์กับความต้องการของการที่ จะอ่านจากสิ่งนั้น
และคุณสมบัติประจำตัว เช่น ประสบการณ์การเรียนรู้ ความสามารถที่จะบรรลุเป้าหมายและมี
ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ความต้องการที่จะอ่านหรือเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้า สิ่งเร้ามีส่วนช่วยใน
ความต้องการ และความสามารถสัมพันธ์กับสื่อหรือสิ่งที่จะอ่าน

งานวิจัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

จากการประมวลงานวิจัยทางการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์พบว่า งานวิจัยในสถานศึกษาส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ การใช้แผนภูมิความคิด การพัฒนาแผนการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่สอนโดยวิธีการแผนที่ความคิดกับการเรียนแบบร่วมมือ การสร้างแบบฝึกการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงาน การพัฒนาความสามารรถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่วิจารณ์ที่จัดการเรียนรู้โดยเทคนิคต่างๆ เช่น KWLH PLUS เป็นต้น การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็นงานวิจัยในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมการอ่านของคนญี่ปุ่น สุขุม เฉลยทรัพย์ (2552: 92) ชาวญี่ปุ่นมักจะประสบปัญหาภัยธรรมชาติเป็นประจำ มีหน้าซ้ำบางพื้นที่ก็ยังเผชิญกับปัญหาการเพาะปลูก ทำให้คนญี่ปุ่นต้องพยายามดิ้นรนจนจนขวายและค้นคว้าหาความรู้เพื่อความอยู่รอดของเผ่าพันธุ์ ไม่ว่าจะการสร้างบ้านให้มั่นคง เพื่อป้องกันแผ่นดินไหวหรือการออกแบบหลังคาให้ทนต่อหิมะถล่ม ฯลฯ ซึ่งการหาความรู้ที่ดีคือการอ่านจากหนังสือ เหตุผลดังกล่าวเป็นแรงผลักดันให้ชาวญี่ปุ่นชอบอ่านหนังสือ เพราะการอ่านเป็นหนทางแสวงหาแสวงหาองค์ความรู้จนทำให้เกิดเป็นภูมิปัญญาที่จะนำพาตนเองและประเทศชาติให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤตได้ในที่สุด ขณะที่วัฒนธรรมการอ่านของคนอินโดนีเซีย โรสิตา (Rosita, 2009) จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาการอ่าน พบว่า วิกฤตการณ์การอ่านเกิดจากปัญหาการสอนอ่านที่สถานศึกษา การเข้าถึงหนังสือและความยากจน ปัญหาการอ่านเกิดจากการไม่รู้วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ การไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่านเพราะไม่รู้ไวยากรณ์และคำศัพท์และขาดความสนใจในเรื่องที่อ่าน ครูไม่สามารถหาวิธีการกระตุ้นให้เยาวชนอ่านและทำให้เยาวชนพัฒนาตนเป็นนักอ่านที่ดีได้ การพัฒนาการอ่านยังขาดทั้งวิธีส่งเสริมและสื่ออ่านวยความสะดวก ทั้งนี้เด็กและผู้ใหญ่สนุกและสนใจกับการหาหนังสืออ่าน โดยเวลาส่วนใหญ่ของการอ่านจะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิงมากกว่าการอ่านเชิงวิชาการ หากจะส่งเสริมให้เยาวชนรักการอ่านเป็นหน้าที่ของครูและผู้ปกครอง และครู จะต้องอ่านเพื่อทำตัวเป็นแบบอย่างให้แก่เยาวชน ซึ่งสิ่งนี้จะกระตุ้นให้เยาวชนมีพัฒนาการด้านการอ่านได้ การกระตุ้นการอ่านของเยาวชนที่ดีที่สุดคือการจัดสภาพแวดล้อมที่เพียบพร้อมไปด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ รัฐบาลต้องส่งเสริมให้เยาวชนที่อยู่ห่างไกลสามารถเข้าถึงห้องสมุดประชาชนได้สะดวกขึ้น รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรการสอนอ่านที่มีประสิทธิผลขึ้นในสถานศึกษา วัฒนธรรมการอ่านของคนอเมริกัน บีบี (Beebe, 2008) ชาวอเมริกันไม่ถึงกึ่งหนึ่งอ่านวรรณกรรมเพื่อความบันเทิง วัฒนธรรมการอ่านอ่อนแอลงส่วนใหญ่เกิดในหมู่เยาวชน สาเหตุจากการแทรกแซงของสื่อบันเทิงสมัยใหม่ ผู้คนมีเวลาว่างลดน้อยลงใช้การดูกับการฟังแทนการอ่าน

การตรวจสอบงานวิจัยในระดับอุดมศึกษายังไม่พบว่าผู้หนึ่งผู้ใดได้รายงานไว้ การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการทดลองแบบนำร่องโดยนำวิธีนี้มาใช้สร้างชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะได้ประมวลทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์โดยยึดขั้นตอนและกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เน้น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า เป็นกรอบความคิดในการวิจัย

2. ชุดการสอนจุลบท

ชุดการสอนจุลบทเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะหรือยกระดับการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษาได้ เนื่องจากมีหลักการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานแนวคิดพฤติกรรมนิยมและมนุษยนิยม ได้แก่ การจัดโปรแกรมการเรียนรู้ ลำดับเนื้อหาตามหลักวิชา เลือกยุทธวิธี ให้อิสระให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ สอดแทรกทักษะและแนวคิดต่างๆ หลายรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความ ให้อิสระในทักษะนั้นๆ ผู้เรียน สามารถประเมินความก้าวหน้า ของตนเองได้หลังจากปฏิบัติกิจกรรม เน้นกิจกรรมทักษะให้มีส่วนร่วมในเชิงสร้าง สรรค์ สนองความต้องการของบุคคลและกลุ่มบุคคล ผู้เรียนมีส่วนร่วมตัดสินใจว่าขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม วิธีการและการใช้อุปกรณ์เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมกลุ่มย่อยมีการสร้างบรรยากาศให้ความร่วมมือกัน ใช้การตัดสินใจแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงต้องจัดกิจกรรมเปิดกว้าง เป็นกลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกกิจกรรม เลือกกลุ่มมีทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ใช้ยุทธวิธีที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดกิจกรรมที่ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ เช่น อภิปราย แสดงบทบาทสมมุติ ศึกษากรณีตัวอย่าง เป็นต้น ส่วนในด้านผู้สอน ชุดการสอนจุลบทช่วยให้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน อภิปรายปัญหา ประเมินผลเชิงวิเคราะห์ในกิจกรรมต่างๆ ผู้สอนแสดงความกระตือรือร้น สนใจต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเสริมแรงทางบวก ผู้สอนและผู้เรียนต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เคารพความคิดเห็น ของกันและกัน ร่วมกัน ตัดสินใจ ไม่มีการบังคับ กิจกรรมจะเป็นตัวเสริมสร้างความสามัคคี การ ประเมินผลไม่ตัดสินได้หรือตก แต่ประเมินว่าผู้เรียนประเมินตนเองอย่างไร ไม่มีการลงโทษผู้ร่วม กิจกรรมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินผลตนเองได้ หลักการสอนชุดการ สอนจุลบทประยุกต์มา จากหลักการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น

ชุดการสอนจุลบทเป็นสื่อประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอนเท่านั้น เป็น นวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบประสมโดยอาศัยระบบบูรณาการสื่อหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน เพื่อ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนในหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ต้องมีระบบการใช้คือกำหนดรายละเอียด ความสัมพันธ์และอำนวยความสะดวกในเรื่องการใช้สื่อ การดำเนินกิจกรรมและประเมินผลเบ็ดเสร็จ

อย่างสมบูรณ์ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ชุดการสอน จุดบทนั้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2533: 1) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ได้พัฒนามาจากวิธีการเรียนการสอนหลายๆ ระบบ เข้ามาประสมประสานให้กลมกลืนกันได้อย่างพอเหมาะ นับตั้งแต่การเรียนรู้ด้วยตนเอง การร่วมกิจกรรมกลุ่ม การใช้สื่อในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปทีละน้อย มีโอกาสคิดใคร่ครวญ มีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง ได้ลงมือปฏิบัติจริงและผู้เรียนมีโอกาสภาคภูมิใจในความสำเร็จโดยการทราบผลย้อนกลับทันทีหลังประกอบกิจกรรมนั้นๆ แล้ว การเรียนการสอนในปัจจุบันจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและสื่อต่างๆ เข้ามาเป็นส่วนประกอบ การสร้างชุดการสอน จุดบทเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้ (สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2533: 61-62)

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและเป็นลักษณะนามธรรมสูง ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
2. ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอนจุดบทจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองและสังคม
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และฝึกขบวนการกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอน จุดบทผลิตไว้ เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีเวลาเตรียมการสอนล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน เรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพหรือความขัดข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด
6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนจุดบททำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนผู้สอน แม้ผู้สอนจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว
7. ในกรณีขาดผู้สอน ผู้อื่นก็สามารถสอนแทนได้ ชุดการสอนทางไกลและชุดการสอนรายบุคคล ผู้เรียนเรียนได้เองที่บ้าน เป็นการประหยัดเวลาและเงินทอง

มายเยอร์ (Meyer. 1978: 20-39) ได้อธิบายว่า ชุดการสอนจุดบท เป็นโครงการเรียนที่มีเนื้อหาจบในตัวเอง ใช้ได้ทั้งผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มอาศัยสื่อและยุทธวิธีหลายแบบ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน วัตถุประสงค์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนได้ ในระยะเวลาอันสั้น สำเร็จในปี ค.ศ. 1972 และพัฒนาคอนซังสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 1974 ชุดการสอนจุดบท ยึดหลักการเรียนการสอนที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดพฤติกรรมนิยมและมนุษยนิยม สร้างขึ้นเพื่อสนองความ

ต้องการของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่จะนำไปแก้ ปัญหาเกี่ยวกับตนเอง โดยใช้เว ล่าอันสั้น เน้นการใช้ โสตทัศนูปกรณ์ ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสมบูรณ์ในตัวเองทำให้ผู้เรียน สามารถเลือกเรียนชุดการสอนจุลบทชุดใดก่อนก็ได้ตามความต้องการที่จะนำไปใช้ประโยชน์ เป็นการ จัดโปรแกรมการเรียนรู้ตามลำดับเนื้อหาของหลักวิชา เลือกกลวิธีห ลายแบบให้ผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มีการรวมกลุ่มหลายครั้งทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย เพื่อให้เหมาะสมกับ กลวิธีที่วางไว้ เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น เพื่อให้สามารถ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ เช่น การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมุติ การทำโครงการ การศึกษากรณี ตัวอย่าง เป็นต้น มีส่วนร่วมตัดสินใจว่าขั้นตอนดำเนินกิจกรรม วิธีการที่นำมาใช้ และอุปกรณ์ที่นำมาใช้ เหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปราย ปัญหาและประเมินผลเชิง วิเคราะห์วิจารณ์กิจกรรมนั้นๆ มีการสอดแทรกทักษะและแนวคิดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ลง ในกิจกรรม เพื่อให้เกิดพฤติกรรมซ้ำๆ และมีความชำนาญในทักษะนั้นๆ ผู้เรียนสามารถประเมิน ความก้าวหน้าของตนเองได้ หลังจากปฏิบัติกิจกรรมว่าตนเองได้บรรลุถึงเป้าหมายที่คาดหวังหรือยัง ทั้งนี้ทั้งผู้สอนแล ะผู้เรียนต่างเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เน้นการเสริมแรงเชิงบวก ผู้เรียนมีส่วนในการ ประเมินผลซึ่งเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชุดการสอนจุลบทเริ่มใช้ครั้งแรกในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี ค .ศ.1960 เป็นนวัตกรรมทาง การศึกษาที่พัฒนาจากแนวความคิดของบ ทเรียนโมดูล ซึ่งนักการศึกษาเชื่อว่า บทเรียนโมดูลอิสระแต่ ละบททำให้สามารถสร้างชุดการสอนที่สมบูรณ์แบบและมีคุณค่าในตัวเอง ผู้เรียนแต่ละคนสามารถ พัฒนาการเรียนรู้ของตนได้ และการทำงานกลุ่มที่มีคนตั้งแต่ 2-40 คน เป็นลักษณะการศึกษาที่ดี ทำให้ เกิดเป็นชุดเล็กในแผนการอบรมใหญ่ รวมถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ระยะเวลาไม่กี่วันหรือไม่กี่ชั่วโมง ก็ ได้รับการพัฒนาเป็นชุดการสอนจุลบทในปี ค.ศ.1970 (Meyer. 1978: 2-3) ในปี ค.ศ.1972 ศูนย์ พัฒนาการสอนแห่งมหาวิทยาลัยแมคควอรี (Center for Advancement of Teaching : C.A.T) ประเทศออสเตรเลีย (Macquarie University, 1980: Introductory) เร็กซ์ มายเออร์ซึ่งเป็นอาจารย์ได้ สร้างและทดลองใช้ชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาและหารูปแบบที่เหมาะสม ได้อธิบายถึงชุดการสอน จุลบทว่า เป็นโครงการเรียนที่มีเนื้อหาจบในตัวเองสามารถใช้กับผู้เรียนเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล โดยอาศัยสื่อและยุทธวิธีหลายแบบ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและรัดกุม ช่วยให้ผู้เรียนเกิด สัมฤทธิ์ผลในการเรียนในระยะเวลาอันสั้น ในประเทศไทย ปฐม นิคมานนท์ (ม.ป.ป.: 2) เป็นผู้เสนอให้ ใช้คำว่า ชุดการสอนจุลบท แปลจากภาษาอังกฤษคำว่า Minicourse (มินิคอร์ส)กรรณิการ์ ธรรมเกษร (2525: 5-6) ได้พัฒนาขั้นตอนการสร้างชุดการสอนจุลบทเริ่มจาก ขั้นที่ 1 การกำหนดความต้องการ เป็นหลักการและเหตุผลการสร้างโครงสร้างของจุลบท กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรม ผู้เรียน ผู้ที่ประสงค์จะหาความรู้เพิ่มเติม วัตถุประสงค์ทั่วไปซึ่งมีลักษณะ เฉพาะเจาะจงและชัดเจนตรงกับ

ความต้องการ วัตถุประสงค์เฉพาะเชิงพฤติกรรม ปฏิบัติและวัดได้ สำนวจความเป็นไปได้ของทรัพยากร สื่อ ข้อมูลและเอกสารประกอบ การเขียนโครง งบสร้าง กำหนดเวลาที่แน่นอน แต่ละกิจกรรมเป็นไปตาม วัตถุประสงค์แต่ละข้อมีปัจจัยป้อน กระบวนการ ผลผลิต ลักษณะกลุ่มที่ชัดเจน พัฒนากิจกรรมและสื่อ ตามโครงสร้าง ทดลองซ้ำ เพราะกลุ่มผู้เรียนมาจากที่ต่างกันและปรับปรุงข้อมูลขั้นที่ 2 ทฤษฎีพฤติกรรม นิยม เสนอกิจกรรมในลักษณะปฏิริยาถูกใช้การเข้าและการตอบสนอง การตอบสนองทำให้เกิดแรง เสริม เช่น ความพอใจ การยอมรับ การวิจารณ์เชิง บวก และขั้นที่ 3 พื้นฐานทางเทคโนโลยีทางการ ศึกษา คือ รูปแบบ สิ่งป้อนเข้า กระบวนการ ผลผลิตส่วนเสวาลักษณะ รัตนวิซซ์(2529: 113) ให้ความหมาย คำว่า ชุดการสอนรายวิชาย่อย คือชุดการสอนหรือชุดการอบรมสำหรับรายวิชาหนึ่งๆ ซึ่งมีความ ยืดหยุ่นและจบสมบูรณ์ในตัวเอง เน้นวิ ธีการเชิงระบบ มีวัตถุประสงค์ชัดเจนและมีขั้นตอนการ ดำเนินการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ให้บรรลุเป้าหมายได้ภายในระยะเวลาสั้นๆ เช่น 3 วัน หรือ 4-8 ชั่วโมงโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาช่วยเสริมในการวางแผนการสอน จะเน้นการจัด กิจกรรมในลักษณะปฏิสัมพันธ์สำหรับผู้เรียนเป็นกลุ่ม และมีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการเรียนและ กลวิธีการสอนหลายแบบ ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสอนและควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามวิธีที่ กำหนด นอกจากนี้กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2528: 1) กล่าวถึง ชุดการสอนจุลบทพอสรุปได้ว่า เป็น ชุดการอบรมที่มีความ ยืดหยุ่น สมบูรณ์และเบ็ดเสร็จในตัวเอง ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นหลัก สร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการเฉพาะเรื่อง ใช้ได้กับบุคคลและกลุ่มบุคคลแต่เน้นที่กลุ่มสัมพันธ์ ใช้สื่อ และยุทธวิธีหลายประการ มีจุดประสงค์ชัดเจนบรรลุผลได้ในเวลาอันสั้น รวมทั้งโครงการนวัตกรรมทาง การศึกษาเพื่อพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Programme of Education for Development หรือ APEID. 1982: 4) ได้อธิบายว่า ชุดการสอนจุลบท หมายถึง รายวิชาย่อยที่มีการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม จบ สมบูรณ์ในตัวเอง มีความยืดหยุ่น ใช้สื่อและยุทธวิธีหลายอย่าง กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน บรรลุผล สัมฤทธิ์ในเวลาอันสั้น อาศัยพื้นฐานการสร้างจากรูปแบบทางเทคโนโลยีทางการศึกษา

กล่าวโดยสรุปชุดการสอนจุลบท หมายถึง ชุดการสอนสำหรับรายวิชาหนึ่งๆ สามารถปรับใช้ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จบสมบูรณ์ได้ในตัวเองตามกระบวนการที่มีผู้ผลิต ขั้นตอนการผลิต และผลของการผลิตอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายและขั้นตอนการดำเนินการสอน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ได้ภายในระยะเวลารวดเร็ว เน้นการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาและกิจกรรมกลุ่ม มี สื่อและกลวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมี ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและ ดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

การเปรียบเทียบชุดการสอนจุลบทกับบทเรียนโมดูล

ชุดการสอนจุลบทพัฒนามาจากแนวคิดของบทเรียนโมดูล (APEID. 1982) ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจความเป็นมาและแนวคิดของชุดการสอนจุลบทอย่างถ่องแท้ จำเป็นต้องศึกษาถึงความเป็นมา ลักษณะและแนวคิดของบทเรียนโมดูล ดังต่อไปนี้

ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับบทเรียนโมดูล

วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี (2522: 17) กล่าวถึง บทเรียนโมดูลว่ามีลักษณะสำคัญคือเน้นผู้เรียนมากกว่าผู้สอน ให้ความสำคัญกับ ความต้องการของผู้เรียนเป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่จะเรียน เน้นจุดประสงค์การเรียนเป็นประการแรก และกำหนดกิจกรรมการเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ เป็นอันดับรองลงมา เน้นการเรียนเป็นรายบุคคลและส่วนตัว ผู้เรียนเรียนรู้ได้ช้าหรือเร็วตามความสามารถของตน แต่มุ่งไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้ รวมทั้งออกแบบ โมดูล ในลักษณะสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ อย่างหลากหลาย เช่น สไลด์ เทป วีดิทัศน์ เป็นต้น ส่วนชมพัญญ์ กุญชร ณ อยุธยา (2528: 104 ,111-116) อธิบายเกี่ยวกับบทเรียนโมดูล ว่าไม่ใช่เป็นเพียงบทเรียนที่ใช้เรียนได้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ยังเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สามารถนำไปสอนปกติในชั้นเรียนได้ด้วย เพราะมีจุดมุ่งหมาย การประเมินผลและกิจกรรมระบุไว้แน่ชัดตรงตามที่วางไว้ การสร้างบทเรียนโมดูลมีวิธีการตามขั้นตอนดังนี้

1. เลือกหลักสูตรที่ต้องการ ศึกษาเป้าหมายและจุดมุ่งหมายหลักสูตรและกลุ่มผู้เรียน
2. เลือกรายวิชาที่ต้องการนำมาสร้างบทเรียนโมดูลจากหลักสูตร แล้วศึกษารายละเอียดและเนื้อหาวิชานั้น พิจารณาจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา ความคิดรวบยอดเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานสร้างบทเรียนโมดูล
3. วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและรายละเอียด เนื้อหาวิชาเป็นสมรรถภาพที่ต้องการจะให้เกิดแก่ผู้เรียน เมื่อเรียนวิชานั้นจบแล้ว อาจแยกเป็นสมรรถภาพด้านความรู้ ทักษะ เจตคติหรือคุณลักษณะ
4. จัดลำดับสมรรถภาพตามขั้นตอนการเรียนรู้และตามลักษณะเนื้อหาวิชา
5. เลือกสมรรถภาพที่วิเคราะห์มา 1 สมรรถภาพเพื่อนำมาสร้างบทเรียนโมดูลหรือ อาจนำสมรรถภาพทั้งหมดที่วิเคราะห์ได้นำมาสร้างบทเรียนโมดูลทั้งหมดให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายรายวิชานั้น
6. สร้างบทเรียนโมดูลมีองค์ประกอบคือ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย ความรู้ พื้นฐาน การประเมินผลเบื้องต้น กิจกรรมการเรียน การประเมินผลหลังการเรียนและการเรียนซ่อมเสริม
7. การเขียนบทเรียนโมดูล บอกชื่อบทเรียนโมดูล ระดับชั้นที่สอน เวลาที่ใช้สอน เขียนหลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมยกเว้นจุดมุ่งหมายด้านเจตคติหรือคุณลักษณะ ความรู้ พื้นฐาน การประเมินผลเบื้องต้นถ้าระบุความรู้พื้นฐานประเมินโดยใช้ข้อสอบ การซักถาม การสังเกต ประเมินความรู้ทั้งหมดที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย ใช้แบบทดสอบเดียวกับการประเมินหลังการเรียน กิจกรรมการเรียนหลายอย่างให้ผู้เรียนเลือก ประเมินผลหลังการเรียนระบุเกณฑ์ที่จะได้ผ่าน เช่น ร้อย

ละ 80 การเรียนซ่อมเสริมให้ระบุว่าผู้เรียนคนใดไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่เรียนให้ปรึกษาหารือกับผู้สอน แสดงแผนภูมิขั้นตอนบทเรียนโมดูล

8. สร้างสื่อการเรียนที่จะใช้สำหรับกิจกรรมการเรียนที่ได้ระบุไว้ เช่น เอกสาร สไลด์ เทป ฯลฯ

9. บทเรียนโมดูลควรประกอบด้วยบทเรียนโมดูล เอกสารที่เป็นเนื้อหา การจัดลำดับ หมายเลขเพื่อความสะดวกในการอ้างอิง ข้อสอบที่ใช้ประเมินเบื้องต้นและประเมินหลังการเรียน สื่อการเรียน ควรมีคู่มือประกอบ อธิบายขั้นตอน การใช้บทเรียนโมดูล บทเรียนโมดูลควรมีลักษณะเป็น รูปเล่มโดยรวมเอกสารทั้งหมดเข้าเป็นเล่มเดียวกันหรือจัดเป็นกล่องโดยแยกเอกสารเป็นแต่ละกลุ่ม นำ บทเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขและนำไปใช้จริง บทเรียนโมดูลสามารถนำไปใช้กับ ผู้เรียนได้ทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษาหรือหลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ เป็น บทเรียนสำเร็จรูปในตัว สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเรียนและประเมินตนเองได้โดยอาศัยเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในบทเรียน การจัดการเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มขึ้นกับสภาพการเรียนการสอนของแต่ละสถาบัน เป็นเทคโนโลยีทาง การศึกษาที่ครูนำไปสอนปกติได้ ผู้สร้างพิจารณาหลักสูตรและเลือกกิจกรรมให้ เหมาะสมแก่ผู้เรียน นอกจากที่กล่าวแล้ว ฮุสตันและ คนอื่นๆ (Houston; et al. 1972: 125) ยังได้ อธิบายขยายความว่า บทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนสำเร็จรูป เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายชัดเจน เป็นการเรียนรายบุคคลตามความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยตนเอง สามารถ เลือกระทำกิจกรรมได้ตามความสนใจและเน้นทักษะกระบวนการ

บทเรียนโมดูลมีส่วนประกอบได้แก่

1. หลักการและเหตุผล เป็นการอธิบายความสำคัญ ขอบข่ายของบทเรียน สิ่งที่คุณเรียนจะต้อง รู้ก่อนเรียน ขอบข่ายกระบวนการทั้งหมดของบทเรียนโมดูล

2. ความมุ่งหมาย เป็นส่วนสำคัญที่สุดของโมดูล กำหนดว่าคุณเรียนจะประสบความสำเร็จ อะไรบ้างหลังจากการเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่เรียนมาก น้อยเพียงใดและวัดว่าคุณเรียนมีความรู้ความสามารถที่ระบุไว้ในบทเรียนหรือยัง การประเมินผลเบื้องต้น อาจอยู่ในรูปการทดสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การทำงานส่งหรือการอภิปรายก็ได้ แล้วแต่ความ เหมาะสมของความมุ่งหมาย เนื้อหาและระดับผู้เรียน

4. กำหนดกิจกรรมคือกำหนดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยผู้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมนั้นด้วย

5. การประเมินผลขั้นสุดท้ายเป็นการทดสอบเพื่อวัดผลหลังการเรียน

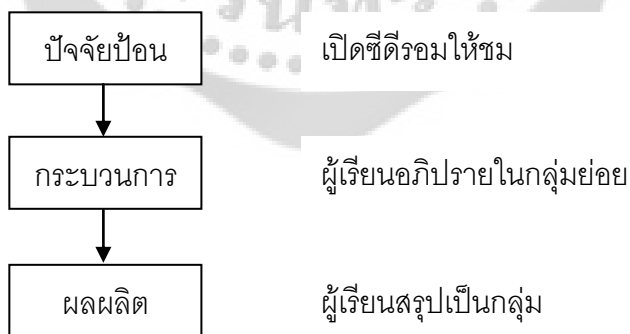
6. เป็นการรวมเอาแบบการสอนหลายๆ อย่างไว้ด้วยกันแทนที่จะใช้วิธีสอนเพียงอย่างเดียว

7. เป็นกระบวนการเรียนที่ไม่ใช่ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียน จึงต้องแก้ไขปรับปรุงตลอดเวลา

ชุดการสอนจุลบทมีลักษณะเฉพาะดังนี้

1. ตรงตามความต้องการเฉพาะเรื่อง ชุดการสอนจุลบทแต่ละรายวิชาสร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการเฉพาะเรื่อง เบ็ดเสร็จสมบูรณ์ในตัวเอง ชุดการสอนจุลบทแต่ละชุดมีความสมบูรณ์ในตัวเองโดยไม่เกี่ยวพันหรืออาศัยชุดอ้างอิงอื่น ๆ
2. ใช้ระยะเวลาสั้น ชุดการสอนจุลบทแต่ละชุดใช้เวลาการสอนชั่วโมงแบ่งเวลาเรียนเป็น ๒ ช่วง
3. มีจุดประสงค์เฉพาะและชัดเจน
4. เน้นทักษะทางด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของบุคคล
5. ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียนที่มีพื้นฐานประสบการณ์ต่างกันอย่างกว้างขวาง
6. มีกิจกรรมการเรียนที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีวิธีการสอนหลายรูปแบบ มีการร่วมทำกิจกรรมทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ โดยใช้ระยะเวลาอันสั้น
7. ใช้สื่อหลายประเภทและหลายรูปแบบ เช่น สิ่งตีพิมพ์ ภาพยนตร์ รูปจำลอง ซีดีรอม เป็นต้น นอกจากนั้นตัวผู้เรียนก็จัดเป็นสื่อที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง
8. มีการกำหนดขั้นตอนแน่นอน ทุกกิจกรรมจะใช้ยุทธวิธีซึ่งสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์และกำหนดขั้นตอนไว้อย่างละเอียดตามลำดับ
9. จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
10. ใช้พื้นฐานทางเทคโนโลยีทางการศึกษา รูปแบบของชุดจุลบทที่ใช้วิธีการระบบ (System approach) ดังนี้

11. ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การเสนอกิจกรรมในลักษณะปฏิบัติการลูกโซ่ มีการเฝ้าและตอบสนอง

ลักษณะเฉพาะของชุดการสอนจุลบท มหาวิทยาลัยแมคควอร์รี ออสเตรเลีย (APEID. 1982: 6-8) ยังได้กล่าวถึงชุดการสอนจุลบทว่ามีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการเฉพาะเรื่องโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา แต่ละชุดจะจบสมบูรณ์ในตัวเอง ใช้เวลาการเรียนการสอนใน

ระยะเวลาอันสั้น มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอนที่ชัดเจน เน้นทักษะปฏิบัติและประสบการณ์ผู้เรียน มาใช้ในกระบวนการกลุ่ม เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มที่มีพื้นฐานแตกต่างกันแต่ ละครุดการสอนจุดบดสามารถจัดกิจกรรม หรือวิธีการที่เหมาะสมต่อการบรรลุผลการเรียนตาม จุดประสงค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดอิสระด้วยการจัดกิจกรรมลักษณะปลายเปิด และเลือกใช้สื่อ หลากหลายประเภท มีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างละเอียดและเป็นระบบ มีการประเมินผล ติดตามผลและวิเคราะห์ระบบในแต่ละกิจกรรมที่จัดเป็นวงจรได้แก่ ปัจจัยป้อนไปสู่กระบวนการทำยสุด ได้ผลผลิตตามขั้นตอน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างจุดการสอนจุดบดกับบทเรียนโมดูลจะพบว่า ทางด้าน หลักการจุดการสอนจุดบดอาจารย์เป็นผู้ใช้ การสอนเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ แต่เน้น กระบวนการกลุ่มและเน้นการฝึกทักษะ ผู้เรียนทำกิจกรรมที่ผ่านวิธีการวิเคราะห์ระบบ ต้องบรรลุ จุดประสงค์ในระยะเวลาที่กำหนด ใช้สื่อหลากหลายตามความเหมาะสมของเนื้อหาและจุดประสงค์ ส่วนบทเรียนโมดูลนักศึกษาเป็นผู้ใช้หน่วยการเรียน เน้นการเรียนด้วยตนเอง เป็นส่วนบุคคล ผู้เรียนแต่ ละคนไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมเหมือนกัน ใช้เวลาไม่น้อยตามความสามารถและใช้สื่อต่างๆ ที่จำเป็น ลักษณะเฉพาะที่เป็นส่วนประกอบของจุดการสอนจุดบด เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2529: 113-114) อธิบายไว้ ต่อไปนี้

1. หลักการและเหตุผล คำแนะนำ จุดมุ่งหมายและวิธีการใช้จุดการสอนจุดบด
2. กิจกรรมสำหรับผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรม
3. การประเมินผลของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรม
4. เนื้อหาเสริมเพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
5. รายละเอียด (คู่มือดำเนินการหรือแผนการสอน) สำหรับผู้สอนหรือวิทยากร
6. รายละเอียดของสื่อที่สนับสนุนการเรียน กลวิธีการสอนต่างๆ ที่ผู้สอนหรือวิทยากรใช้

ดำเนินการสอนหรือการอบรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดส่วนประกอบ 5 ส่วนดังนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. แผนการสอนจุดบด
3. กิจกรรมผู้เรียน
4. กิจกรรมผู้สอน
5. การประเมินผล

ส่วนประกอบของชุดการสอนจุลบท

ลักษณะของส่วนประกอบในการดำเนินการสร้างชุดการสอนจุลบทด้วยวิธีการระบบ APEID (1982: 9-11) ได้กำหนดขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดความต้องการและความจำเป็น
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
3. กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ
4. สํารวจทรัพยากร สื่อ และยุทธวิธี
5. คัดเลือกและจัดลำดับยุทธวิธีและทรัพยากร
6. พัฒนาสื่อการเรียนการสอน
7. ทดลองใช้ครั้งแรก
8. ประเมินผลย่อย
9. แก้ไขปรับปรุงวัตถุประสงค์และยุทธวิธี
10. พัฒนาหลักสูตร
11. ประเมินผลรวม

การสร้างชุดการสอนจุลบท จึงมีกระบวนการ เริ่มต้นจากการกำหนดความต้องการกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ การสำรวจทรัพยากรรวมทั้งสื่อการสอนและยุทธวิธี คัดเลือก วิธีจัดลำดับยุทธวิธีและทรัพยากรรวมทั้งสื่อการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การทดลองใช้ การประเมินผลย่อยจากทุกขั้นตอนที่กล่าวมา การแก้ไขปรับปรุงวัตถุประสงค์และยุทธวิธี การพัฒนาหลักสูตรตลอดจนวัสดุการเรียนและการประเมินผลรวมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนในชุดการสอนจุลบท

การใช้สื่อมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน จึงจำเป็นต้องเลือก ใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาตามหลักการดังนี้

1. ชุดการสอนจุลบทหนึ่ง ๆ จะมีการใช้สื่อการเรียนการสอนหลายแบบ
2. การใช้สื่อต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับวิธีการระบบ
3. สื่อที่เลือกใช้ต้องสามารถถ่ายทอดข้อมูลแก่ผู้เรียนได้ชัดเจนและเหมาะสมกับข้อมูลเรื่องนั้น ๆ
4. การใช้ชุดการสอนจุลบทต้องคำนึงถึงความสนใจของผู้สอนที่จะใช้สื่อ นั้น ๆ ว่าเหมาะสมที่จะใช้และสอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะเสนอให้ผู้เรียนได้มากที่สุด

5. การใช้ชุดการสอนจุลบทต้องคำนึงถึงความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อ อสื่อที่นำมาใช้ว่าผู้เรียนแต่ละคนสามารถรับรู้เข้าใจข้อมูลทางประสาทสัมผัสแตกต่างกัน

6. สื่อที่ใช้ต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับผลรวมข้อข้อมูลที่จะเสนอ เช่น สื่อทางตาต้องสัมพันธ์กับการได้ยิน ภาพที่ปรากฏสัมพันธ์กับเรื่องจากเสียงที่ประกอบ เป็นต้น

7. การใช้ชุดการสอนจุลบทต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของการใช้สื่อแต่ละชนิด

นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการใช้สื่อที่มีคุณภาพ ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องคำนึงถึง เช่น การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ความพยายามลดการเชิญวิทยากรจากที่อื่นที่หายากและเสียค่าใช้จ่ายสูง โดยใช้ซีดีรอม วีดิทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ที่สามารถทดแทนได้ การเลือกใช้สื่อต้องพิจารณาความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียนให้ดีกว่าเขารับรู้สื่อชนิดไหนได้ดีที่สุด วิธีใช้สื่อควรให้ความสะดวกต่อผู้ใช้ และทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยแมคควอรี (Macquarie University, 1980: 2-8) ได้ให้หลักการใช้สื่อการเรียนการสอนในชุดการสอนจุลบท พอสรุปได้ว่า ชุดการสอนจุลบทหนึ่งๆ ใช้สื่อหลายแบบซึ่งสอดคล้องและเหมาะสมกับวิธีการระบบ สื่อที่เลือกใช้ต้องถ่ายทอดข้อมูลแก่ผู้เรียนได้ชัดเจนและเหมาะสมกับข้อมูลเรื่องนั้นๆ คำนึงถึงความสนใจของผู้สอนที่จะใช้สื่อชิ้นนั้นๆ ว่าเหมาะสมที่จะใช้และสอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะเสนอให้ผู้เรียนให้มากที่สุด คำนึงถึงความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อที่นำมาใช้ ว่าผู้เรียนแต่ละคนสามารถรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารทางประสาทสัมผัสต่างกัน สื่อที่ใช้ต้องเหมาะสมกับผลรวมของข้อมูลที่จะเสนอ เช่น สื่อทางตาต้องสัมพันธ์กับการได้ยิน ภาพที่ปรากฏต้องสัมพันธ์กับเรื่องจากเสียงที่ประกอบ เป็นต้น คำนึงถึงข้อจำกัดของการใช้สื่อแต่ละชนิด พิจารณขนาดของกลุ่มผู้เรียน ระยะเวลาในการสอนที่กำหนดให้ สื่อที่เลือกจะช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและได้ผลมากที่สุดแก่ผู้เรียน การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการใช้สื่อที่มีคุณภาพ เช่น ภาพยนตร์ ภาพคมชัด เสียงดังชัดเจน ที่นั่งชมมองเห็นได้ชัด สื่อเอกสารมีแสงสว่างเพียงพอ เจียบสงบในการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาโดยไม่มีสิ่งรบกวน ปฐม นิคมานนท์ (2528: 3-8) กล่าวว่า การใช้ชุดการสอนจุลบทควรเป็นสื่อประสมที่ประกอบด้วยลักษณะเด่น คือ มีความสมบูรณ์และยืดหยุ่นในตัวเอง มีเนื้อหาสั้น กำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน ใช้สื่อและยุทธวิธีหลายแบบซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ในระยะเวลาสั้น เน้นทักษะกระบวนการปฏิบัติการผลิตและการนำชุดการสอนจุลบทไปใช้ในการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้พิจารณาจากวัย เพศ ความเชื่อ ศาสนา ประเพณี ท้องถิ่น ลดการเชิญวิทยากรจากที่อื่นที่หายากและเสียค่าใช้จ่ายสูง ใช้วีดิทัศน์หรือสิ่งพิมพ์ที่สามารถทดแทน เลือกใช้สื่อพิจารณาความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียนให้ดีกว่าเขารับรู้สื่อชนิดไหนได้ดีที่สุด

การผลิตชุดการสอนจุดบดต้องคำนึงถึงทั้งผู้สอนและผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การนำไปใช้ได้ผลที่สุด แต่ละท้องถิ่นมีลักษณะต่างกันตามความเหมาะสม

ทางด้านวิธีสอนของชุดการสอนจุดบดเน้นให้ผู้สอนใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เน้นกิจกรรม การอภิปราย ซักถาม การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การแบ่งกลุ่มค้นคว้าทดลอง การจัดประสบการณ์ สมมุติ การเล่นเกม ปนเรียน การฝึกปฏิบัติจริง การแก้ปัญหา การปฏิบัติจริง การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การจัดประชุม การจัดนิทรรศการ เป็นต้น ชุดการสอนจุดบดเน้นวิธีสอนที่เหมาะสมกับความสามารถ ความรู้ในเนื้อหา และความสนใจของผู้เรียน เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมแก่วัยของผู้เรียน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และจำนวนของผู้เรียน กิจกรรมที่เร้าความสนใจ นำสนทนาเกี่ยวกับปัญหาโยงให้เรื่องที่จะสอนมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น ใช้ข่าวหรือเหตุการณ์สำคัญประจำวันที่มีเนื้อหาเกี่ยวพันกับเรื่องที่จะสอน ใช้ภาพ แผนภาพหรือการจัดแสดงบนป้ายนิเทศ ให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ผู้สอนกำหนด แสดงบทบาทสมมุติ จัดนิทรรศการด้วยภาพ เอกสาร หนังสืออ่านประกอบ วัสดุจำลอง สถานการณ์จำลอง จัดกิจกรรมที่เน้นการคิด หาคำตอบด้วยการค้นคว้า ทดลอง จัดกิจกรรมโดยใช้สื่อการสอนเข้าช่วยแทนที่จะใช้หนังสือแบบเรียนเพียงอย่างเดียว การใช้ของจริง วัสดุจำลองและเครื่องมือต่างๆ ประกอบ ให้ผู้เรียนทดลองทำด้วยตนเอง การใช้ภาพยนตร์ สไลด์ ช่วยสร้างแนวคิดที่สำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนได้รู้เรื่องราวชีวิตจริง จัดกิจกรรมที่เลียนแบบสถานการณ์ในชีวิตจริง การเล่นเกม จัดกิจกรรมที่มีการวัดผลทุกขั้นตอน ให้ผู้เรียนมีโอกาสประเมินตนเอง การจัดการเรียนการสอนให้เหมือนกับสภาพชีวิตที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ สอนเพื่อแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมวางแผนการเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สรุปความรู้ นำไปใช้ได้ เน้นการปฏิบัติจริง ปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ ให้มีในผู้เรียน ปลูกพื้นฐานทางประชาธิปไตยให้ในผู้เรียนและสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ สอนในสิ่งที่ปัญหาจากใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลออกไปชุดการสอนจุดบดมีจุดเน้นเรื่องการใช้สื่อตามทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ และสนองต่อการเสริมแรงตามทฤษฎีของสกินเนอร์ ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนอง การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเอา ปฏิกริยาตอบสนองที่ถูกต้องมาเชื่อมต่อกับสิ่งเร้า เรียนรู้กฎแห่งความพร้อมกายและจิตของผู้เรียน กายพร้อมกระทำย่อมเกิดความพึงพอใจ ไม่พร้อมถูกบังคับให้ทำย่อมเกิดความไม่พึงพอใจ กฎแห่งการฝึกหัด สร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง ฝึกกระทำบ่อยๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร กฎแห่งผลได้รับผลที่พึงพอใจ อยากรจะเรียนรู้ต่อไป ได้ผลไม่พึงพอใจ ไม่อยากเรียนรู้หรือเกิดความเบื่อหน่าย นำมาผลิตสื่อการสอนโดยคำนึงถึงผู้เรียนในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้ผลิตสื่อคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ความแตกต่างใน

ด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถ สติปัญญา ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใช้สื่อ นำสื่อหลายๆ แบบมาใช้ประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ ให้ผู้เรียนกระทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง มีผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม ลักษณะสื่อได้ผลย้อนกลับทันทีทำให้เกิดผลการเรียนรู้สูงขึ้น ทำให้ภาคภูมิใจ สื่อสอดคล้องสัมพันธ์กันและดำเนินไปด้วยกันได้เป็นสื่อประสม สื่อการสอนเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การสอนหรือเป้าหมายของผู้เรียน เน้นให้ได้คิด ตอบสนอง อภิปรายและศึกษาค้นคว้า มีประโยชน์ต่อหน่วยการสอนและมีกิจกรรมในการแก้ปัญหา ให้ประสบการณ์เฉพาะแก่ผู้เรียน สร้างเนื้อหาที่ใช้เป็นสื่อความหมายในตัวสื่อการสอนเป็นประโยชน์สัมพันธ์กับผู้เรียนในชุมชน สังคม เสนอแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กัน ดึงดูดความสนใจต่อผู้เรียน มีความเชื่อถือ เช่น มีความแน่นอน เทียงตรง ทันสมัย มีคุณภาพด้านเทคนิค เช่น ภาพประกอบชัดเจน ใช้สีเหมาะสม เสียงที่นำมาประกอบชัดเจนเป็นที่น่าพอใจ เหมาะสมกับเวลา ห้องเรียน สื่อทดสอบ ทดลองใช้มาก่อน การเสริมแรงเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก ส่วนการกระทำใดที่ไม่มีการเสริมแรง ย่อมมีแนวโน้มให้ความถี่ของการกระทำนั้นๆ ค่อยๆ หายไปและหายไปในที่สุด ดังนั้นสื่อการสอนต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การทราบผลทันที การได้รับความสำเร็จ การเรียนรู้ที่ละขั้นด้วยตนเอง การออกแบบสื่อ สอดคล้องจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จัดลำดับขั้นตอนเหมาะสมกับผู้เรียน เสริมแรงแต่ละขั้นตอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (academic achievement) ได้แก่ คุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถ ของบุคคลผลจากการเรียนการสอน ส่งผลให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง เป็นการวัด ตรวจสอบระดับความสามารถสมรรถภาพสมองของบุคคล เรียนแล้วรู้อะไรบ้าง มีความสามารถด้านใดมากน้อยแค่ไหน เพียงใด

- พฤติกรรมด้านความรู้และความจำ ถ่ายทอดสิ่งที่จดจำไว้ออกมาได้ถูกต้อง
- ความเข้าใจ แปลความ ตีความ สรุปความสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็น เรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่ได้รับรู้ได้ถูกต้อง สื่อความเข้าใจที่ตนมีอยู่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง
- การนำไปใช้ นำความรู้ ทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์และวิธีการดำเนินการต่างๆ จากการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกันได้ถูกต้องเหมาะสม
- การวิเคราะห์ แยกแยะเรื่องราวข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ใดๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้ บอกได้ว่าส่วนย่อยๆ แต่ละส่วนสำคัญอย่างไร ส่วนใดสำคัญที่สุด แต่ละส่วนสัมพันธ์กันอย่างไร มีหลักการใดร่วมอยู่ด้วย
- การสังเคราะห์ ผสมผสานส่วนย่อยเข้าด้วยกันให้เป็นส่วนใหญ่ ได้ผลผลิตที่แปลกใหม่ เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ

- การสังเกต เป็นการกำหนดไว้ หมายถึงไว้หรือการเฝ้าดูสิ่งต่างๆหรือพฤติกรรมต่างๆ โดยละเอียด
  - การประเมินค่า วิจัยข้อเด่น ข้อด้อยสิ่งต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์เป็นที่ยอมรับ มากน้อยอยู่ในระดับใด คือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย วัดด้านการปฏิบัติ ปฏิบัติจริงเห็นเป็นผลงาน สังเกตและวัดได้ ข้อสอบภาคปฏิบัติ ประเมินผลพิจารณาที่วิธีปฏิบัติและผลงานที่ปฏิบัติ วัดด้านเนื้อหา เช่น การสอบปากเปล่า กระทำ เป็นรายบุคคล เช่น สอบอ่านฟังเสียง สอบสัมภาษณ์ ดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น บุคลิกภาพ วัดได้ละเอียดลึกซึ้ง คำถามเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ การสอบแบบให้เขียนตอบ เช่น แบบไม่จำกัดตอบเป็นอัตนัยหรือความเรียง แบบจำกัดคำตอบ เช่น แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง แบบจับคู่แบบเติมคำ แบบเลือกตอบ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเนื้อหาโดยการเขียนตอบเป็นการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยหรือความรู้และความคิด เป็นผลจากการเรียนการสอน
  - การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ทำให้รู้จักจุดอ่อนจุดแข็งของแต่ละบุคคล สามารถจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ช่วยในการวิจัยทางการศึกษา เปรียบเทียบผลการเรียน วัดความรู้ความสามารถ ตรวจสอบพฤติกรรมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน
- การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงกลุ่ม เชื่อเรื่องความต่างระหว่างบุคคลที่ว่าความสามารถของบุคคลไม่เท่ากัน คนที่มีความสามารถสูงจะได้คะแนนสูง คนที่มีความสามารถต่ำกว่าจะได้คะแนนต่ำลงมา ยึดคนส่วนใหญ่เป็นหลักเปรียบเทียบเป็นการกระจายความสามารถของบุคคล คนกลุ่มใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถพอๆ กัน จะได้คะแนนเกาะกลุ่มกัน
- การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ เกณฑ์ หมายถึง กลุ่มพฤติกรรมที่กำหนดไว้แต่ละรายวิชาตามจุดมุ่งหมายการสอนแต่ละบทหรือหน่วยการเรียนรู้ อาจเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมหรือกลุ่มพฤติกรรม เช่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ใครเรียนถึงเกณฑ์ถือว่าผ่านและไม่ถึงเกณฑ์อาจเรียนซ่อมเสริมหรือปรับปรุงแก้ไข
- เกณฑ์ในการพิจารณาวิธีสอนของชุดการสอนจุลบทที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายของบทเรียนกับวิธีการสอนในชุดการสอนจุลบท ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้ตามหลักการและทฤษฎีโดยวัดจากค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ค่า IOC) ซึ่งได้จากการพิจารณาว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นสอดคล้องและถูกต้องตามคุณลักษณะของชุดการสอนจุลบท เนื้อหา กิจกรรม สื่อและการประเมินผลหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีคะแนนผลการสอบปลายภาคสูงกว่ากลุ่มควบคุม แตกต่างกันในระดับ .05 จึงถือว่าชุดการสอนจุลบทมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ยของเจตคติด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม แตกต่างกันในระดับ .05 และผลการประเมินชุดการสอนจุลบทตามความเห็นของกลุ่ม

ทดลองมีค่าความเหมาะสมที่จะนำไปใช้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ไม่ต่ำกว่าระดับ 3.75 หรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

กล่าวโดยสรุปชุดการสอนจูลบทเป็นสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมที่จะเป็นเครื่องมือพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาต่าง ๆ ทั้งประหยัดเวลาและทรัพยากร ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมในระยะเวลาอันสั้น และสามารถบรรลุจุดประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รูปแบบของชุดการสอนจูลบทสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์และเนื้อหาต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตรงตามจุดประสงค์อย่างรวดเร็ว เพราะกิจกรรมเน้นการฝึกทักษะเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเจตคติระหว่างบุคคลต่อบุคคลได้ เนื่องจากกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนได้สูง เพราะมีความหลากหลายของการใช้สื่อการเรียนการสอนในแต่ละชุดการสอนจูลบท

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของชุดการสอนจุลบท บทเรียนโมดูล บทเรียนโปรแกรม

รูปแบบ ลักษณะ	ชุดการสอนจุลบท	บทเรียนโมดูล	บทเรียนโปรแกรม
หลักการ	เป็นชุดการสอนที่ ผู้สอนเป็นผู้ใช้	เป็นหน่วยเรียนที่ผู้เรียน เป็นผู้ใช้	เป็นบทเรียนโปรแกรม ที่ผู้เรียนเป็นผู้ใช้
การสอน	-เรียนเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มก็ได้แต่เน้น กระบวนการกลุ่มและ เน้นการฝึกทักษะ -ผู้เรียนจะกระทำ กิจกรรมที่ผ่านวิธีการ วิเคราะห์ระบบและ ต้องบรรลุจุดประสงค์ ในระยะเวลาที่กำหนด	-เน้นการเรียนรู้ด้วย ตนเองและเป็นส่วน บุคคล ผู้เรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องทำ กิจกรรมเหมือนกัน -ผู้เรียนใช้เวลามาก น้อยตาม ความสามารถของ ตนเอง	เน้นการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ผู้เรียนแต่ละคน ต้องทำกิจกรรม ตามลำดับขั้นตอนจาก ง่ายไปยาก -ผู้เรียนใช้เวลามาก น้อยตาม ความสามารถของ ตนเอง
สื่อ	ใช้สื่อหลากหลายตาม ความเหมาะสมของ เนื้อหาและจุดประสงค์	ใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ จำเป็น	ใช้สื่อได้อย่างจำกัด

งานวิจัยทางด้านชุดการสอนจุลบท

งานวิจัยในประเทศเรื่องชุดการสอนจุลบท เช่น การสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทส่ง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นแก่ผู้เรียน อูทัย หนูแดง (2526: 102-104) ได้ทดลองใช้ชุดการสอนจุล
บทกับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผล การวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยชุดการสอนจุลบทสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับยูวดี แก้วรักษา (2527: 71) ได้ทดลองใช้ชุดการสอนจุลบทวิชาสร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิต ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยชุดการ
สอนจุลบทสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สมศักดิ์ คำศรี (2529:
บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนจุลบทสำหรับการสร้างเสริมสมรรถภาพด้านการสอนของครูสอนพระ
ปริยัติธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ ชุดการสอนจุลบทหลังการฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าก่อนการ
ฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่อชุดการสอนจุลบท

ทางบวกในระดับสูง นอกจากนี้บุญยั้ง ไธสุขสิริ (2530: บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนจุลบทเรื่องการ
ทำผลมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรสุดา ภูมิพันธ์ (2533:
บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการของชุดการสอนจุลบทการสี่ขอด้วงผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
และผู้เรียนมีความคิดเห็นทางบวกต่อชุดการสอนจุลบทในระดับสูง และเป็นไปในทำนองเดียวกับ
งานวิจัยของดนูชา เสวตรัตน์ (2538: บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนจุลบทการอ่านวิเคราะห์หิโนจสาร
วิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด วาณี โชติพัฒน์กุล (2541: บทคัดย่อ) สร้างชุดการ
สอนจุลบทการอ่านเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพทางด้านกรอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ชุดการ
สอนจุลบทหลังการเรียนด้วยชุดการสอนจุลบท ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยชุด
การสอนจุลบทสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ตลอดจนราวดี ปฏิวัติวงศ์
(2547: บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดพัฒนาสมรรถภาพการอ่านและการเขียนในการทำวิทยานิพนธ์ของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระบบการศึกษาทางไกล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช ได้ผลการวิจัยที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

งานวิจัยต่างประเทศเรื่องชุดการสอนจุลบท เช่น แอนเดอร์สัน (Anderson. 2009: 4021-A)
ได้ศึกษาถึงการพัฒนาและการประเมินผลโครงสร้างชุดการสอนจุลบทที่ใช้สำหรับการศึกษา
วิทยาศาสตร์พื้นโลก ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนจุลบทและเกิด
การเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางบวกของผู้เรียนต่อวิทยาศาสตร์พื้นโลก หลังจากเสร็จสิ้นจากการเรียน
ผู้เรียนชอบการประเมินผลที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และชอบชุดการสอนจุลบทที่
ใช้เวลา 3 สัปดาห์มากกว่า 10 สัปดาห์ นอกจากนี้ ครอส (Cross. 1973: 3388-A) ได้ศึกษาชุดการสอน
จุลบทที่ใช้อบรมผู้สอนก่อนสอน มีความมุ่งหมายศึกษาถึงการพัฒนาและการประเมินผลของชุดการ
สอนจุลบทพบว่า ผู้สอนที่ได้รับการอบรมโดยชุดการสอนจุลบทเกิดพฤติกรรมพิเศษขึ้น 6 ลักษณะ โดย
ที่ผู้สอนจำนวนนี้เชื่อว่า ชุดการสอนจุลบทเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถพัฒนาพฤติกรรมได้ตามจุดประสงค์
เมื่อเปรียบเทียบกับอบรมผู้สอนโดยการสอนแบบจุลภาค ต่อมาซี.ค. 1975 เคท (Katz. 1975: 218-
A) ได้สร้างและหาความเที่ยงตรงของชุดการสอนจุลบทที่ใช้กับผู้สอน ผลปรากฏว่าผู้สอนที่ได้รับการ
อบรมโดยชุดการสอนจุลบทพัฒนาทักษะสูงขึ้นสามารถใช้คำในการพรรณนาได้ดีขึ้นที่ระดับความ
เชื่อมั่น 0.95 ส่วน มิลโซ (Milzow. 1975: 1765-A) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้เรียนและผู้สอนในโครงการ
เรียนชุดการสอนจุลบทระหว่างปี ค.ศ. 1973-1976 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุด
การสอนจุลบทไม่แตกต่างกัน และผู้เรียนในทุกระดับชอบวิธีการสอนในชุดการสอนจุลบทมากกว่าการ
สอนแบบเดิม และดังกิล (Dunkle. 1986: 68) ได้นำชุดการสอนจุลบทไปใช้สอนทักษะการรักษาทาง
กายภาพที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียสเตท ผลของใช้ชุดการสอนจุลบทช่วยแก้ ปัญหาทางการรักษา
กายภาพบำบัดในด้านทักษะของงานและนำชุดการสอนจุลบทบรรจุไว้เป็นโครงการแก้ ปัญหาใน

หลักสูตร นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้มีส่วนเสนอให้มีการปรับปรุงชุดการสอนจุดบอบให้สมบูรณ์ขึ้นในด้าน
 วัตถุประสงค์ รายละเอียดของวิชา เวลาที่ใช้ ยุทธวิธีในการสอนในแต่ละบท สื่อที่เป็นไปได้ กิจกรรม
 ของผู้เรียนและผู้สอน ส่วนประกอบแต่ละส่วนของชุดการสอนจุดบอบมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่าง
 ต่อเนื่องเป็นกระบวนการคิดที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเอกภาพ ได้แก่ หลักการและเหตุผล คำแนะนำ
 จุดมุ่งหมาย วิธีการใช้ชุด การสอนจุดบอบ คู่มือดำเนินการสำหรับวิทยากรหรืออาจารย์ผู้สอน กิจกรรม
 สำหรับผู้เรียนและการประเมินผล จะเห็นได้ว่าการกำหนดขั้นตอนดำเนินการชัดเจนอย่างเป็นระบบ
 และใช้วิธีการดำเนินการเป็นระบบต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญหลายภาคส่วน เช่น
 ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาหลักสูตร นักเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา
 ย่อมสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนทั้งทางด้านอาจารย์ผู้สอน ทางด้านผู้เรียนและทางด้านวิธีการ
 ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพในการ
 เรียนการสอน

ตาราง 2 การเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนการสอนตามปกติและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุด
การสอนจุลบท

การสอน	หลักการ จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ	การวัดผล
วิธีการสอน ตามปกติ	ผู้สอนวางแผน ตามความถนัด ความสนใจและ ความสามารถ เฉพาะบุคคล โดย กำหนดสาระ สำคัญของเรื่องที่ จะสอนตาม หลักสูตรการเรียน การสอน	ผู้สอนจัด ประสบการณ์ให้ ผู้เรียนเรียนรู้ เนื้อหาและแนวคิด ได้อย่างอิสระ กระบวนการเรียนรู้ เน้นสาระสำคัญ ของบทเรียน โดย ให้ผู้เรียนทำ แบบทดสอบหรือ แบบฝึกหัดท้ายบท เน้นการบรรยาย ตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา และแนวคิดและ การทำแบบฝึกหัด เป็นประเด็นหลัก	ยี่ดหนังสือ หรือเอกสาร ประกอบการ เรียนการสอน เรื่อง การอ่าน เพื่อพัฒนา ชีวิตเป็นหลัก	ผู้สอนวัดผลและ ประเมินผลจากผลงาน ของผู้เรียนและ แบบทดสอบหรือ แบบฝึกหัดท้ายบท โดย ประเมินจากผลการ ตรวจงานที่ผู้เรียนทำส่ง เป็นประการสำคัญ
วิธีการสอน โดยใช้ชุดการ สอนจุลบท	หลักการเรียนการ สอนตั้งอยู่บน พื้นฐานของ แนวคิดพฤติกรรม นิยมและมนุษย นิยมสร้างชุดการ สอน	ผู้สอนจัด ประสบการณ์ให้ ผู้เรียนเรียนรู้ ของหลักวิชา เลือกกิจกรรมและ กลวิธีหลายแบบ ให้ผู้เรียน บรรลุวัตถุประสงค์	ยี่ดหนังสือ หรือเอกสาร ประกอบการ คอมพิวเตอร์ ซีดี-รอม วิทยู โทรทัศน์ วีดิทัศน์ กล่อง	ผู้สอนวัดผลและ ประเมินผลจากผลงาน ของ กิจกรรม วิธีการที่ นำมาใช้และอุปกรณ์ที่ นำมาใช้

ตาราง 2 (ต่อ)

การสอน	หลักการ จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ	การวัดผล
	จุดบดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่จะนำไปแก้ปัญหาเกี่ยวกับตนเองโดยใช้เวลานั้นเน้นการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความสมบูรณ์ในตนเองทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนชุดการสอนจุดบดใดก่อนก็ได้ตามความต้องการที่จะนำไปใช้ประโยชน์	อย่างมีประสิทธิภาพ มีการรวมกลุ่มหลายครั้ง ทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย เพื่อให้เหมาะสมกับกลวิธีที่วางไว้ เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ เน้นกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปราย การแสดง	ถ่ายรูป หนังสือ ของจริง ของจำลอง แหล่งเรียนรู้ ธรรมชาติ บุคคล ภาพประกอบ ภาพยนตร์ แสงสีเสียง เป็นต้น	เหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ อภิปรายปัญหาและประเมินผล เชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ กิจกรรมนั้นๆ ผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ กล่าวคือมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตาราง 2 (ต่อ)

การสอน	หลักการ จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ	การวัดผล
		<p>บทบาทสมมุติ การ ทำโครงการ การศึกษากรณี ตัวอย่าง การใช้ แผนที่ความคิด การจัดนิทรรศการ การสาธิต การทำ แบบฝึกหัด การทำ แบบทดสอบการ เรียนรู้จากของจริง การไปทัศนศึกษา เป็นต้น มีการ สอดแทรกทักษะ และแนวคิดต่างๆ ที่ เป็นประโยชน์ต่อ การเรียนรู้ลงใน กิจกรรมเพื่อให้เกิด พฤติกรรมซ้ำๆ และ มีความชำนาญใน ทักษะนั้นๆ ทั้ง ผู้สอนและผู้เรียน ต่างเป็นส่วนหนึ่ง ของกลุ่ม เน้นการ เสริมแรงเชิงบวก</p>		

แนวทาง การพัฒนาสมรรถนะการอ่าน เชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีนวัตกรรมหลายๆ อย่าง ได้แก่ การประมวลทฤษฎีและแนวคิดของบลูมซึ่งแอนเดอร์สันและคราฟโวลล์ (Anderson; & Kratvoe. 2009: 2) ทำขึ้น คือ กระบวนการอ่านเริ่มจาก ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่าและการมีความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมการเรียนรู้ 9 ประการของกานเย่ (Gange'. 1983) คือ การกระตุ้นและเร่งเร้าความสนใจของผู้เรียน การบอกวัตถุประสงค์ของบทเรียน การทบทวนความรู้เดิม การนำเสนอเนื้อหาหรือสิ่งเร้าใหม่ การชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ การกระตุ้นการตอบสนองของบทเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การประเมินผลและการสรุปหรือถ่ายโอนการเรียนรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์วิจารณ์ กระบวนการอ่านของสแตรงค์ (Strang. 1967) มีขั้นตอนดังนี้ การมองเห็น การรับรู้ ความคิดรวบยอด และการสร้างสัมพันธ์ในระดับสูง กระบวนการอ่านของมอนโร (Monroe. 1980) ประมวลไว้ คือ การรับรู้ การเข้าใจคำหรือประโยคที่อ่าน การตอบสนองทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกโดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์เดิม สติปัญญา การบูรณาการและการพิจารณาความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างชุดการสอน จุลบท เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หិวิจารณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ลักษณะของชุดการสอน จุลบท เป็นโปรแกรมเฉพาะที่ใช้เนื้อหาตามหลักสูตรการเรียนการสอนวิชา การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งวิธีการออกเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนจุลบท เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ ระยะที่สองเป็นการดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอน จุลบท เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิ พิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัย ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ แต่ละระยะมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างและศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์

การสร้างและศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอน จุลบท เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาตามหลักสูตรการเรียนการสอนวิชา การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต โดยสังเคราะห์ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนจุลบท เพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ มี 4 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษา ข้อมูล เอกสาร หลักสูตร งานวิจัย หนังสือและบทความที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ในประเด็นต่างๆ คือ การนิยาม แนวคิดทฤษฎี กระบวนการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ โดยการสังเคราะห์และสรุปเป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการนิยามการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ กำหนดจุดมุ่งหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ภายหลังการใช้ชุดการสอน จุลบท และศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนจุลบท เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์จากเอกสาร ตำรา หนังสือและบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ เพื่อกำหนดขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีดังกล่าวสามารถกำหนดขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หิวิจารณ์ ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์

วิจารณ์เป็นเนื้อหาสาระของการสอน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกทักษะหรือความสามารถทางสมองขั้นพื้นฐาน โดยวิเคราะห์ทักษะหรือความสามารถของกระบวนการอ่านในแต่ละขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์และวิเคราะห์กิจกรรมหรืองานเฉพาะที่ใช้ในการฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ส่วนเกณฑ์การเลือกเนื้อหาเป็นการฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จะต้องอาศัยเนื้อหาเป็นสื่อโดยใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีพุทธศักราช 2551 ในรายวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย จำนวนสิบสองนักษัตริ์และคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

1.2 สร้างชุดการสอน จุลบท เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์จากเอกสารหนังสือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ลักษณะของชุดการสอนจุลบท ที่สร้างประกอบด้วยหลักการและเหตุผลแผนการสอนจุลบทแต่ละแผนประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหากิจกรรมผู้เรียน กิจกรรมผู้สอน สื่ออุปกรณ์โดยเน้นสื่อเทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอน มีการสร้างแบบทดสอบในส่วนของ การประเมินผล

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยชุดการสอนจุลบทเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาค และตำนานพื้นบ้านไทย จำนวนสิบสองนักษัตริ์ คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ความรู้เรื่องทฤษฎีและแนวคิดด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ (พุทธิพิสัย) เป็นแบบตัวเลือก 20 ข้อๆ ละ 1 คะแนน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์เนื้อหาและการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ (ทักษะพิสัย) เป็นแบบตัวเลือก 20 ข้อๆ ละ 1 คะแนน และแบบวัดความรู้ ความรู้สึกรู้สึก และแนวโน้มที่จะปฏิบัติ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ชุดการสอนจุลบทของ ผู้เรียนหรือนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (เจตพิสัย) เป็นแบบสอบถาม 20 ข้อ

1.3 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (IOC) ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนจุลบท โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและประเมินเนื้อหาว่าเอื้อต่อการให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์หรือไม่ ชุดการสอนจุลบทที่สร้างขึ้น ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความสอดคล้องและความถูกต้องตามคุณลักษณะของชุดการสอนจุลบท เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และการประเมินผลหรือไม่ โดยให้คะแนน ดังนี้

- คะแนน +1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- คะแนน 0 ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- คะแนน -1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตาราง 3 ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย	ผู้ตรวจหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ
- แผนของชุดการสอนจุดบทรด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์	ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย และวัดผล จำนวน 5 ท่าน
- แบบทดสอบพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยในชุดการสอนจุดบทรด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์	
- แบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์	

ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระยะเวลาการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้สอนหรือผู้บริหารซึ่งมีอายุการทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี และมีผลงานทางวิชาการด้านการสอนภาษาไทย การอ่านหรือการวัดผลเผยแพร่ในระดับชาติหรือนานาชาติ ตรวจสอบหาความเหมาะสม ความสอดคล้องและความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของชุดการสอนจุดบทร แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ผู้วิจัยประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินระดับคุณภาพหรือหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุด เพื่อนำข้อมูลที่ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด มาปรับปรุงแก้ไขโดยผู้วิจัยนำค่าตัวเลขของรายการที่ได้ในส่วนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เกิน .50 คงไว้ ส่วนรายการมีค่าตัวเลขในส่วนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ไม่ถึง .50 นำมาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่

1. เพิ่มตัวเลือกในแบบทดสอบจาก 4 ตัวเลือกเป็น 5 ตัวเลือก
2. เขียนวัตถุประสงค์ในการออกข้อสอบแบบตัวเลือก

1.4 ทดลองกับตัวอย่างเพื่อหาค่า E_1/E_2 เมื่อผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้นำเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุด ไปทดลอง (Try Out) ครั้งที่ 1 ใช้เครื่องมือวิจัยกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตจำนวน 3 คนเป็นผู้เรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 1 คน และเรียนอ่อน 1 คน เมื่อทดลองแล้วพิจารณาเห็นว่าเครื่องมือวิจัยมีข้อบกพร่อง เช่น เนื้อหายาวเกินไป คำสั่งไม่ชัดเจน การใช้ภาษาขาดความกระชับรัดกุม เป็นต้น จึงได้แก้ไขโดยการตัดเนื้อหาให้สั้นลง เขียนคำสั่งให้ชัดเจนและปรับสำนวนภาษาให้เหมาะสม

การทดลองครั้งที่ 2 ใช้เครื่องมือวิจัยกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตจำนวน 9 คนเป็นผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับสูง 3 คน ผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 3 คน และผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ 3 คน เมื่อทดลองแล้วพิจารณาเห็นว่าเครื่องมือวิจัยมีข้อบกพร่อง เช่น เนื้อหาบางส่วนมีความซ้ำซ้อน คำถามที่ยากเกินไป เป็นต้น จึงได้แก้ไขโดยการตัดเนื้อหาส่วนที่ซ้ำซ้อนออก การปรับคำถามให้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น

การทดลองครั้งที่ 3 ใช้เครื่องมือวิจัยกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตจำนวน 30 คนเป็นผู้เรียนที่เรียนเก่ง 10 คน เรียนปานกลาง 10 คน และเรียนอ่อน 10 คน เมื่อทดลองแล้วพิจารณาเห็นว่าเครื่องมือวิจัยมีข้อบกพร่อง เช่น การให้เวลาในการทำกิจกรรมน้อยเกินไป เป็นต้น จึงได้แก้ไขโดยการปรับเปลี่ยนเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยทดลองและหาประสิทธิภาพ E_1 และ E_2

เกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนการทดสอบครั้งแรก 60/60 ครั้งที่สอง 70/70 และครั้งที่สาม 80/80

การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุด เป็นการหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุด ซึ่งได้ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต 3 ครั้งๆ แรกจำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 9 คน และครั้งที่ 3 จำนวน 30 คน

ข้อสอบแบบเลือกตอบหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

แบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หรือวิจารณ์ ค่า IOC ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

t-test แต่ละข้อคำถามนำไปหาค่าอำนาจจำแนก เมื่อเสร็จสิ้นแล้วนำเครื่องมือวิจัยไปใช้จริงวิธีดำเนินการผู้วิจัยแจกแบบทดสอบหรือเครื่องมือวัดซึ่งได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยทักษะพิสัยและแบบวัดเจตพิสัยให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ทำทีละชุดๆ ละ 150 นาที จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลหรือนำผลการทดสอบที่ได้รับวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ระยะที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา(ปริญญาตรี) ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 380 คน (ฝ่ายทะเบียนและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา . 2554: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีการจับสลาก เพื่อเข้ากลุ่มเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 44 คนและกลุ่มควบคุมจำนวน 44 คน

2.2 เครื่องมือ

2.2.1 ชุดการสอนจุลบท ผู้วิจัยสร้างชุดการสอนจุลบท 3 ชุดประกอบด้วยชุดการสอนจุลบทเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย จำนวนสิบสองนักซ์ตร คำ ประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

2.2.2 แบบทดสอบพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและแบบวัดเจตพิสัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ความรู้เรื่องทฤษฎีและแนวคิดด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ (พุทธิพิสัย) เป็นแบบตัวเลือก 20 ข้อๆ ละ 1 คะแนน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์เนื้อหาและการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์(ทักษะพิสัย) เป็นแบบตัวเลือก 20 ข้อๆ ละ 1 คะแนน และแบบวัดความรู้ ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะปฏิบัติ (เจตพิสัย) ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ชุดการสอนจุลบทของผู้เรียนหรือนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นแบบสอบถาม 20 ข้อ ทั้งนี้ในชุดการสอนจุลบทมีแบบฝึกที่เป็นกิจกรรมผู้เรียนทั้งแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก ซึ่งมีการสร้างข้อสอบ ดังนี้ ในแต่ละข้อจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จะให้คะแนน ดังนี้คือ คำตอบถูกในแต่ละข้อจะให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดในแต่ละข้อจะให้ 0 คะแนน คะแนนของแบบทดสอบคิดจากผลรวมของข้อสอบที่ตอบถูก นอกจากนี้ยังมีแบบความเรียงให้ตอบคำถามสั้นๆ แบบแสดงความคิดเห็น แบบเติมคำ จับคู่ และขีดถูกผิดในหลากหลายรูปแบบในลักษณะของแบบประเมินตนเองและแบบประเมิน ผลงานกลุ่ม ซึ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ชุดเดียวกัน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยการทดสอบ t-test นอกจากนี้แบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการวัดความรู้ ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะปฏิบัติของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

2.3 การดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่
 วิจารณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาหรือ หาประสิทธิภาพของชุดการสอนจุลบท จาก การประเมิน
 ผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยและทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์หลังการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง
 และกลุ่มควบคุม ซึ่งประเมินจากคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ หลังการเรียน อย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการประเมินระดับเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์หลังการเรียน
 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งประเมินจากระดับเจตพิสัยที่ได้จากการเปรียบเทียบ
 ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

แบบแผนการทดลอง

ขั้นทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนจุลบท มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลต่างของ
 ผลสัมฤทธิ์นักศึกษากลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม สมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ พิจารณา
 ความแตกต่างเจตคติด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจ ารณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ศึกษาถึงค่า
 ความคิดเห็นหรือระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มทดลองที่มีต่อชุดการสอนจุลบท

กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองประกอบด้วยนักศึกษากลุ่มทดลอง
 จำนวน 44 คนและกลุ่มควบคุมจำนวน 44 คน ซึ่ง 2 กลุ่มได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (จับสลาก)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ
 Randomized Posttest Control – Group Design (Campbel; & Stanley. 1963: 47-50) การทดลอง
 ใช้ชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ครั้งนี้จะได้เปรียบเทียบกับ
 นักศึกษาที่ไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จากชุดการสอนจุลบท ซึ่งเป็น
 นักศึกษาที่เรียนวิชา การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ที่ได้รับการเรียนการสอนตามปกติตามหลักสูตรระดับ
 ปริญญาตรีพุทธศักราช 2551 เพื่อดูว่านักศึกษาที่ได้เรียนวิชา การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต โดยใช้ชุดการ
 สอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่าน เชิงวิเคราะห์วิจารณ์แตกต่างจากนักศึกษาที่ ไม่ได้ใช้ชุด
 การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่าน เชิงวิเคราะห์วิจารณ์หรือไม่ อย่างไร การอ่านเชิงวิเคราะห์
 วิจารณ์เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะ จึงต้องฝึกอย่างต่อเนื่องและใช้เวลานาน
 พอ จึงจะมีความสามารถอยู่ใน ระดับหนึ่ง แล้วถ้าได้รับสิ่งเร้ากระตุ้นให้ใช้กระบวนการอ่านดังกล่าว
 ย่อมเรียนรู้ที่จะใช้กระบวนการอ่านได้ดีขึ้น จนกลายเป็นทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ที่มี
 ประสิทธิภาพได้ ดังแสดงไว้ในแผนการวิจัยดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ทดลอง	สอบหลัง
RE	$\sim X$	T_1
RC	X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

R แทน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาแบบสุ่ม (Random)

E แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบท

C แทน กลุ่มควบคุมที่สอนตามแบบปกติ

$\sim X$ แทน การจัดการทำการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบท

X แทน วิธีการสอนตามปกติ หมายถึง การสอนตามคู่มือการสอนที่มีอยู่เดิม

T_1 แทน การสอบที่จัดกระทำหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

T_2 แทน การสอบที่จัดกระทำหลังการสอนตามแบบปกติของกลุ่มควบคุม

ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ประสิทธิภาพชุดการสอน จุลบททางด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่สร้างและพัฒนาขึ้น โดยประเมินจากผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการประเมินเจตคติด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตลอดจนผลการประเมินความเหมาะสมชุดการสอนจุลบทของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

การดำเนินการทดลอง

2.2.1 เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ในครั้งนี้ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

2.2.2 การดำเนินการสอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้การสอนด้วยชุดการสอนจุลบทวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิตที่เน้นการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เป็นหลัก กลุ่มควบคุม ใช้วิธีการสอนตามปกติ โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาของการสอนเท่ากัน คือ ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 3 สัปดาห์ แต่ละสัปดาห์ใช้เวลาคาบละ 150 นาที ทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

นักศึกษากลุ่มทดลอง อาจารย์ผู้สอนดำเนินการทดลองหรือสอนทักษะการอ่านต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในชุดการสอนจุลบทแต่ละชุดจำนวน 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่หนึ่ง การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย

ชุดที่สอง การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จำนวนสิบสองนักษัตริ์

ชุดที่สาม การอ่านเชิงวิเคราะห์การวิจารณ์คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

นักศึกษาทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ความรู้เรื่องทฤษฎีและแนวคิดด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ (พุทธิพิสัย) เป็นแบบตัวเลือก 20 ข้อๆ ละ 1 คะแนน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์เนื้อหาและการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ (ทักษะพิสัย) เป็นแบบตัวเลือก 20 ข้อๆ ละ 1 คะแนน และแบบวัดความรู้ ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะปฏิบัติด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ชุดการสอนจุดจบของผู้เรียนหรือนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (เจตพิสัย) เป็นแบบสอบถาม 20 ข้อ

นักศึกษากลุ่มควบคุม อาจารย์ผู้สอน ดำเนินการสอนโดยใช้วิธีการบรรยาย เนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องเดียวกับนักศึกษากลุ่มทดลอง ทั้งนี้ผู้สอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คือ ผู้ทำวิจัยซึ่งเป็นอาจารย์สาขา วิชา ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตาราง 5 การเปรียบเทียบกระบวนการต่างๆ ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

สัปดาห์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	อาจารย์ผู้สอนบอกเป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ในครั้งนี้อยู่และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ แล้วเรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย โดยใช้แผนการสอนของกลุ่มวิชาและทำแบบทดสอบหลังเรียน	อาจารย์ผู้สอนบอกเป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ในครั้งนี้อยู่และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ แล้วเรียนเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย โดยใช้ชุดการสอนจุดจบและทำแบบทดสอบหลังเรียน
2	เรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จำนวนสิบสองนักษัตริ์โดยใช้แผนการสอนของกลุ่มวิชาและทำแบบทดสอบหลังเรียน	เรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จำนวนสิบสองนักษัตริ์โดยใช้ชุดการสอนจุดจบและทำแบบทดสอบหลังเรียน

ตาราง 5 (ต่อ)

สัปดาห์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
3	เรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้แผนการสอนของกลุ่มวิชาและทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วให้ประเมินแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์	เรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้ชุดการสอนจุลบทและทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วให้ประเมินแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดการสอน จุลบท เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของชุดการสอนจุลบท เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญโดยเทียบเกณฑ์ผ่านตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

2. การวิเคราะห์ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพุทธพิสัยทักษะพิสัยของนักศึกษากลุ่มทดลองและนักศึกษากลุ่มควบคุม เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติ Independent Sample t-test

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองกับนักศึกษากลุ่มควบคุม เกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ผลเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติ Independent Sample t-test

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจงที่ (t - distribution)
p - value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ระหว่างนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบท กับนักศึกษาที่เรียนโดยการสอนปกติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัย ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอนจุดบัพ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตาราง 6 ผลการศึกษาประสิทธิภาพ ของชุดการสอนจุดบัพด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ของนักศึกษา ก่อนการทดลอง (Try Out) ทั้ง 3 ครั้ง มีผล ดังนี้

N	คะแนนระหว่างเรียน			n	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน			ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
	เต็ม	$\bar{X}$	E_1		เต็ม	$\bar{X}$	E_2	
3	300	219.33	73.11	3	20	14.33	71.67	73.11/71.67
9	300	232.33	77.44	9	20	15.11	75.56	77.44/75.56
30	300	247.57	82.52	30	20	16.33	81.67	82.52 / 81.67

จากตาราง 6 ผลการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนจุดบัพด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ก่อนการทดลองจริงทั้ง 3 ครั้งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผลการทดลองแต่ละครั้งสูงขึ้นตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของ
นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการ พัฒนาสมรรถนะด้านการ อ่านเชิง
วิเคราะห์วิจารณ์

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย					
กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ทดลอง	44	16.64	0.865	13.477**	.001
ควบคุม	44	13.43	1.319		

จากตาราง 7 นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งเรียนด้วยชุดการสอนจุลบทมีผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัย					
กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ทดลอง	44	17.18	1.281	10.28**	.001
ควบคุม	44	13.98	1.621		

จากตาราง 8 นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งเรียนด้วยชุดการสอนจุลบทมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัยเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบระดับเจตพิสัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลสัมฤทธิ์ด้านเจตพิสัย					
กลุ่ม	n	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
ทดลอง	44	4.58	0.35	14.491**	.001
ควบคุม	44	3.38	0.43		

จากตาราง 9 นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งเรี ยนด้วยชุดการสอนจุลบท มีระดับเจตพิสัยเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนปกติ นอกจากนั้นผลการทดสอบความแตกต่างทางสถิติยังพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับเจตพิสัยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. สร้างและศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอนจุดบทรูปในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณีด้านการอ่านสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการ พัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณีสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนจุดบทรูปเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี ผู้วิจัยสร้างชุดการสอนจุดบทรูปเป็นโปรแกรมเฉพาะ ใช้เนื้อหาตามหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต โดยสังเคราะห์ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนจุดบทรูป เพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี สังเคราะห์และสรุปเป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ด้านการนิยามการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี กระบวนการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี กำหนดจุดมุ่งหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ภายหลังการใช้ชุดการสอนจุดบทรูป ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนจุดบทรูปที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีดังกล่าวและการประเมินค่าเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี โดยวิเคราะห์ทักษะหรือความสามารถของกระบวนการอ่านในแต่ละขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี และวิเคราะห์กิจกรรมหรืองานเฉพาะที่ใช้ในการฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณี ส่วนเกณฑ์การเลือกเนื้อหาเป็นการฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณีอาศัยเนื้อหาเป็นสื่อโดยใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีพุทธศักราช 2551 ในรายวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ซึ่งประกอบด้วย การอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัยกรณีนิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย จำนวนฉบับสองนักซ์ตร และคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ลักษณะของชุดการสอนจุดบทรูปที่สร้างประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แผนการสอนจุดบทรูปแต่ละแผนประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา

กิจกรรมผู้เรียน กิจกรรมผู้สอน สื่ออุปกรณ์โดยเน้นสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน มีการสร้างแบบทดสอบในส่วนของประเมินผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 88 คน ผู้วิจัยได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มทดลองจำนวน 44 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ชุดการสอนจุลบทเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วยแบบทดสอบพุทธิพิสัย แบบทดสอบทักษะพิสัยและแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ระยะที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอนจุลบท เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนจุลบทตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและประเมินเนื้อหาว่าเอื้อต่อการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีคุณสมบัติดังนี้
2. ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบหาความเหมาะสม ความสอดคล้องและความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของชุดการสอนจุลบท แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้เกินเกณฑ์ที่กำหนด (.50)
3. จากนั้นผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุด ไปทดลอง (Try Out) เพื่อหาประสิทธิภาพ E_1 และ E_2 เป็นจำนวน 3 ครั้ง ผลการทดลองเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุดมีประสิทธิภาพเกินเกณฑ์ที่กำหนด และมีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ ชั้น
4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลต่างของผลสัมฤทธิ์ พุทธิพิสัยและทักษะพิสัย นักศึกษากลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม รวมถึงผลต่างเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 88 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีการจับสลาก ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (จับสลาก) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Posttest Control – Group Design

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 88 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีการ จับสลาก เพื่อเข้ากลุ่มเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 44 คนและกลุ่มควบคุมจำนวน 44 คน

5. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ชุดการสอนจุลบทจำนวน 3 ชุด ผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัยของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ และระดับเจตพิสัยของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอนจุลบทในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่าการสร้างเครื่องมือวิจัยทั้ง 4 ชุด คือ ชุดการสอนจุลบทเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์นิทานสี่ภาคและตำนานพื้นบ้านไทย จำนวนสิบสองนักชั้ตร และคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ แบบทดสอบพุทธิพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ แบบทดสอบทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ และแบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ มีค่าความเห็น (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (.50) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำผลไปทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนจุลบทด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ก่อนการทดลองจริงทั้ง 3 ครั้ง ผลปรากฏว่าการทดลองแต่ละครั้งเริ่มจากจำนวนผู้เรียน 3 คน 9 คนและ 30 คนพิจารณาจากเกณฑ์ครั้งที่ 1 60/60 ครั้งที่สอง 70/70 และครั้งที่ 3 80/80 ได้ค่า E_1 และ E_2 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผลการทดลองแต่ละครั้งสูงขึ้นตามลำดับ คือ 73.11/71.67 77.44/75.56 และ 82.52 / 81.67

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งเรียนด้วยชุดการสอนจุลบทมีผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยของนักศึกษากลุ่มทดลองเฉลี่ย 16.64/20 นักศึกษากลุ่มควบคุมเฉลี่ย 13.43/20 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นักศึกษากลุ่มทดลองเฉลี่ย 0.865 นักศึกษากลุ่มควบคุมเฉลี่ย 1.319 และผลสัมฤทธิ์ ทักษะพิสัยของนักศึกษากลุ่มทดลองเฉลี่ย 17.18/20 นักศึกษากลุ่มควบคุมเฉลี่ย 13.98 /20 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นักศึกษากลุ่มทดลองเฉลี่ย 1.281 นักศึกษากลุ่มควบคุมเฉลี่ย 1.621 จะเห็นได้ว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยและทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนปกติ นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเกาะกลุ่มมากกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม นอกจากนั้นผลการทดสอบความแตกต่างทางสถิติยังพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ นักศึกษากลุ่มทดลองซึ่งเรียนด้วยชุดการสอนจุลบทยังมีระดับเจตพิสัยนักศึกษากลุ่มทดลองเฉลี่ย 4.58/ 5 นักศึกษากลุ่มควบคุม 3.38/5 ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน นักศึกษา กลุ่มทดลองเฉลี่ย .35 นักศึกษากลุ่มควบคุมเฉลี่ย 0.43 จะเห็นได้

ว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของระดับเจตคติ สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนปกติ นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเกาะกลุ่มมากกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ผลการทดสอบความแตกต่างทางสถิติยังพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีระดับเจตพิสัยสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการ สร้าง และศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอนจุลบทในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

หลังจากการทดลองแล้วพบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้แผนการสอนตามปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การที่ผลการวิจัยปรากฏออกมาดังกล่าว น่าจะเกิดจากสาเหตุดังนี้ คือ

1.1 ชุดการสอนจุลบทสร้างขึ้นตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎีการสร้างชุดการสอนจุลบทมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีหลักการและเหตุผลรวมทั้งเป้าหมายที่แน่นอน มีโครงการสอนที่สามารถช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้เตรียมการสอนล่วงหน้า สามารถเตรียมสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการเรียนได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด กิจกรรมของอาจารย์ ผู้สอนและของนักศึกษาผู้เรียนมีความชัดเจนและเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ จึงทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ได้ภายในเวลาที่กำหนด ทั้งยังมีเนื้อหาที่แปลกใหม่นอกเหนือจากในตำราเรียน ซึ่งเนื้อหาเหล่านั้นนี้ให้คุณค่าแก่ผู้อ่านทั้งด้านชีวิตและสังคมสอดคล้องกับหลักการ แนวคิดและทฤษฎีของมายเยอร์ (Meyer. 1978) ที่เน้นกระบวนการกลุ่มและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ฝึกการคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น รู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตามและลักษณะนิสัยความเป็นประชาธิปไตย เพื่อสร้างการยอมรับในกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2533) ยังเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของชุดการสอนจุลบทที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการอภิปรายทั้งกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ การแบ่งกลุ่มค้นคว้าทดลอง การทำโครงการ กรณีตัวอย่าง การศึกษานอกสถานที่ การเล่นปนเรียน การจัดนิทรรศการ การจัดประชุม การซักถาม การถามตอบหรือการปฐกวีชันนาการเล่นเกมส์ ตลอดจนการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น ภาพ แผนภาพ ของจริง รูปจำลอง วัสดุจำลอง สถานการณ์จำลอง ภาพยนตร์ ซีดีรอม การจัดแสดงบนป้ายนิเทศ สิ่งตีพิมพ์ การศึกษาค้นคว้าเอกสารด้วยตนเอง การเสนอผลงานของกลุ่ม ทำให้

นักศึกษาทุกคนได้แลกเปลี่ยนทัศนะ ความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างทำงาน จึงทำให้เกิดความคิดกว้าง ขวาง ทั้งยังได้ฝึกการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ซึ่งจากการทดลองสอนผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทมีความตั้งใจ สนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมการเรียน สนุกสนานในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย บรรยากาศในการเรียนไม่ก่อให้เกิดความตึงเครียด นักศึกษาทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมมากที่สุดและเป็นທີ່ปรึกษาชี้แนะให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดี

1.2 การเลือกเนื้อหา สำหรับการจัดทำชุดการสอนจุลบท โดยได้คำนึงถึงวัยของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวัย 18 – 22 ปี สนใจเกี่ยวกับตำนาน ประวัติศาสตร์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตในแง่มุมต่างๆ ชอบประสบการณ์ที่ท้าทาย ความแปลกใหม่ ชอบคิด ชอบวิจารณ์และชอบทำกิจกรรมกลุ่ม จากการตั้งข้อสังเกตของผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนวัยนี้ชอบทำงานร่วมกับเพื่อนมากกว่าการฟังอาจารย์ผู้สอนอธิบายตามลำพังทั้งชอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527) ที่อ้างทฤษฎีวิัยรุ่นอายุประมาณ 14-21 ปีว่าเป็นช่วงวัยที่สนใจค้นคว้า ชอบปรัชญาชีวิต สันทนการ สร้างนิสัยการเรียนรู้ สนใจคุณสมบัติส่วนตัว ศึกษาเรื่องเพศ มีความอยากรู้อยากเห็น ต้องการความรัก ความปลอดภัย ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม ต้องการความเป็นอิสระอันเป็นแรงจูงใจนำสู่การกระทำ ยังสอดคล้องกับอีริกสัน (Erikson, 1968) เขียนจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่นว่าสนใจศึกษาค้นคว้าเรื่องราวความแปลกใหม่ ตำนาน ประวัติศาสตร์ ความเชื่อต่างๆ ชอบคิด ชอบวิจารณ์และชอบทำงานร่วมกับเพื่อน การเลือกเนื้อหาในชุดการสอนจุลบทจึงคำนึงถึงข้อมูลเหล่านี้เป็นที่ตั้ง เช่น ชุดการสอนจุลบทด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องนิทานสี่ภาค และตำนานพื้นบ้านไทย เรื่องสำนวนสิบสองนักฆาตร เป็นต้น แนวคิดนี้เป็นไปในทำนองเดียวกันกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ คำศรี (2529: 68) ได้สร้างชุดการสอนจุลบทเพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพด้านการสอนของครูสอนพระปริยัติธรรม ผลการทดลองใช้พบว่า ชุดการสอนจุลบทมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากสามารถเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมแก่วัยและความสนใจของผู้เรียนเป็นประการสำคัญ เป็นไปในทำนองเดียวกับ บุญยิ่ง ไร่สุขศิริ (2530: 235) ได้สร้างชุดการสอนจุลบทเรื่องการทำแผลสำหรับใช้สอนในวิชาการพยาบาลพื้นฐานในวิทยาลัยเอกชน ผลการทดลองใช้พบว่า ชุด การสอนจุลบทมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเป็นไปในทำนองเดียวกับงานวิจัยของดนูชา เสวตรรัตน์ (2538: บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนจุลบทการอ่านวิเคราะห์ วิจัยสารวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เหตุผลประการหนึ่งเพราะความสามารถในการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ยังสอดคล้องกับ วาณี โชติพัฒนกุล (2541: บทคัดย่อ) สร้างชุดการสอนจุลบทการอ่านเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ชุดการสอนจุลบทหลังการเรียนด้วยชุดการสอนจุลบท ผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยชุดการสอนจุลบทสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เหตุที่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากการเลือกเนื้อหาที่ประทับใจและเข้าใจผู้เรียนเป็นหลัก ตลอดจนจรรยาวัฏปฏิบัติ (2547: บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดพัฒนาสมรรถภาพการอ่านและการเขียนในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระบบการศึกษาทางไกล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ผลการวิจัยที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะการลำดับเนื้อหาแนวคิดและการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมแก่ผู้เรียนเช่นเดียวกัน

1.3 ชุดการสอนจุลบทที่ออกแบบขึ้นครั้งนี้เน้นกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อฝึกความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีต่อตนเองและหมู่คณะ การที่จะทำให้นักศึกษาผู้เรียนทำงานกลุ่มได้ดี อาจารย์ผู้สอนควรแสดงความเป็นกันเอง จริงใจและให้ความมั่นใจแก่ ผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนไม่ควรวางกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับที่เคร่งครัดจนเกินไป เพราะอาจจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลและเบื่อหน่ายในการเรียน การสร้างบรรยากาศในการเรียนควรเน้นให้ผู้เรียนคิดจากประสบการณ์ ดังนั้นในการเรียนการสอนนิยมให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำกิจกรรม เช่น การเรียนแบบศูนย์การเรียนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนจึงเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน ผู้เรียนต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับกลุ่มเพื่อน รวมทั้งมุ่งพัฒนาความสามารถและทัศนคติในการทำงานร่วมกัน และถือว่าการศึกษากับหลักการประชาธิปไตยตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักประชาธิปไตยที่ดีอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวิชา ทรวงแสง (2551) สร้างรูปแบบเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา เน้นให้นักศึกษาใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน มีการลงมติเพื่อคัดเลือกเรื่องที่มีเหตุผลที่ดีที่สุด สมาชิกในกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์คัดเลือกกันเอง แล้วส่งตัวแทนในกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อนกลุ่มอื่นได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีทักษะการอ่านและการคิดสูงขึ้น เพราะนอกจากจะคิดของตนเองแล้ว ยังต้องเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นรอบด้าน ฝึกลักษณะนิสัยการเป็นประชาธิปไตยในเรื่องการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยังสอดคล้องกับสลาวิน (Slavin. 1987) ที่พบว่า การทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้ผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัย และทักษะพิสัยสูงขึ้น รวมถึงระดับเจตพิสัยสูงขึ้นด้วย แนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2526) ได้กล่าวถึงจิตวิทยาการอ่านว่า สิ่ง ไรที่มีความหมาย มีความแปลกใหม่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวกับบทเรียนที่อาจารย์สอน การเปลี่ยนอิริยาบถของผู้เรียน การจัดกิจกรรมแปลกใหม่ส่งผลให้ผู้เรียนกระตือรือร้นและสนใจอยู่ตลอดเวลา และบทเรียนที่นำมาใช้ไม่ควรง่ายหรือยากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนลดความกระตือรือร้นลง ทฤษฎีนี้สอดคล้องกับทฤษฎีของฟิช (Fish. 1967) สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุทัย หนูแดง (2526: 107-110) ที่ได้สร้างชุดการสอนจุลบทวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ทำให้ผลการทดลองใช้พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุด การสอนจุลบท มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียนโดยปกติ เพราะกระบวนการสำคัญๆของชุดการ

สอนจุดบัพเน้นกิจกรรมที่หลากหลาย และสังเกตพบว่าชั้นเรียนมีบรรยากาศที่สนุกสนานเข้าใจ ผู้เรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ทั้งนี้กิจกรรมที่จัดขึ้นในชุดการสอนจุดบัพช่วยทำให้นักศึกษาผู้เรียนสามารถประเมินผลตนเองและผลงานกลุ่มได้โดยดูจากการประเมินผลงานตนเองและผลงานกลุ่มทั้งเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน การที่อาจารย์ผู้สอนนำผลงานของนักศึกษาผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกับนักศึกษากลุ่มอื่นๆ ในห้องเรียนแล้วสรุปผลการอภิปรายเรื่องนั้นๆ ทำให้ผู้เรียนรู้ข้อบกพร่องของ ตนเอง และของกลุ่ม อันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองต่อไป สิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องต่างๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.4 การสร้าง และศึกษาประสิทธิภาพ ชุดการสอนจุดบัพเน้นการ สอนอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์ ตามหลักการขั้นพื้นฐานหรือทักษะที่ง่ายไปสู่หลักการหรือทักษะที่ยากขึ้นตามลำดับ เมื่อ นักศึกษาเรียนหลักการต่างๆ ผ่านมาแล้วควรมีกิจกรรมที่สามารถรวบรวมความคิดและใช้ทักษะ เหล่านั้นในขั้นตอนต่อไป เพื่อจะได้ใช้ความรู้ที่เรียนผ่านมาพัฒนากระบวนการ คิดและจัดระเบียบ ความคิดให้เป็นขั้นตอนมากขึ้น ในลักษณะการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมกลุ่มดังเช่นชุดการสอนจุดบัพที่ ออกแบบขึ้นนี้ นักศึกษาแต่ละคนจะพัฒนากระบวนการคิดได้จากการอ่านและการฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่ม การวิเคราะห์ตัดสินใจเลือกข้อมูลที่ดีที่สุดและจากการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ได้ศึกษาปัญหาอย่างลึกซึ้ง ได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ตัดสินใจเลือก ข้อมูลที่ดีที่สุดจากสมาชิกในกลุ่ม เพราะเมื่อนักศึกษาได้ร่วมกันคิด นักศึกษาแต่ละคนจะต้องพูดเพื่อ แสดงความคิดของตนให้สมาชิกในกลุ่มรู้และได้กำหนดรู้ เป็นระยะๆ ไปตลอดเวลาที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน นอกจากนี้การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินไปตามระบบ ทำให้อาจารย์ผู้สอนสามารถ ตรวจสอบผลผลิตของกระบวนการกิจกรรมในแต่ละตอนได้ว่านักศึกษาผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด โดยอาจใช้วิธีสังเกต สอบถาม ตรวจสอบผลงานของผู้เรียนหรือ การทดสอบซึ่งก็จะเป็นผลทำให้อาจารย์ผู้สอนสามารถพิจารณาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนได้ทันที

1.5 ชุดการสอนจุดบัพมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างและตรวจสอบอย่างเป็นระบบ

1.5.1 การสร้างชุดการสอนจุดบัพ ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการวิจัย เป็นหลักในการส่งเสริมการอ่านในฐานะผู้ บุกเบิกการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป รวมทั้งได้เรียนเชิญ คณาจารย์ผู้มีความรู้ในด้านภาษาไทย เขียนตำราเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะภาษาไทยโดยเฉพาะ วิธีการสอนอ่านในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนผู้ที่มีประสบการณ์ในการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่ ออกเขียนไม่ได้ของเยาวชนไทยตามสถาบันการศึกษา จึงคาดว่าช่วยให้ชุดการสอนจุดบัพ มีความตรง เชิงโครงสร้าง เช่น ชุดการสอนจุดบัพที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แผนการ สอนจุดบัพ กิจกรรมผู้สอน กิจกรรมผู้เรียน การวัดและประเมินผล เป็นต้น ความตรงเชิงเนื้อหา เนื้อหา

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดการสอนจลบท ได้แก่ การยกระดับความรู้รวมทั้งทักษะการอ่านเชิง วิเคราะห์วิจารณ์ตลอดจนพัฒนาเจตพิสัยด้านการอ่าน เชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ผู้เชี่ยวชาญช่วยยืนยัน ความถูกต้อง ความตรงของโครงสร้างเนื้อหา และความสอดคล้อง ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาการวัดและ ประเมินผล ไม่ว่าจะแบบฝึก แบบทดสอบ ซึ่งได้รับการวินิจฉัยหรือการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้าน การวัดและประเมินผล จากผู้เชี่ยวชาญด้าน การวัดและประเมินผลว่า เครื่องมือทั้งหมดสามารถวัดได้ ตรงตามวัตถุประสงค์ ทำให้ชุดการสอนจลบทมีประสิทธิภาพ

1.5.2 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการดำเนินการสร้างชุดการสอนจลบทเป็นระยะๆ มีการ ให้คำปรึกษา คำแนะนำต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้นำคำชี้แนะเหล่านั้นไปปรับปรุงชุดการสอน จลบทให้มีการจัดลำดับเนื้อหา แนวคิด กิจกรรมและสื่อ/อุปกรณ์ให้หลากหลายและเหมาะสม เช่น การ ตั้งประเด็นคำถามให้ชัดเจน กระชับและตรงจุดมุ่งหมาย การปรับเปลี่ยนภาษาให้เข้าใจง่ายขึ้น การ เพิ่มสื่อ /อุปกรณ์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้มีสื่อธรรมชาติ สื่ อประสมในลักษณะบูรณาการสื่อ หลากหลายประเภทเข้าด้วยกัน การปรับเปลี่ยนกิจกรรมจากการซักถามเป็นการแสดงบทบาทสมมุติ การสาธิต การอภิปราย การจัดนิทรรศการ การจัดทำป้ายนิเทศ การทำโครงการ การศึกษากรณี ตัวอย่าง สลับสับเปลี่ยนกันไป เป็นต้น

1.5.3 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยไปทดลองตามขั้นตอนของหลักการสร้างนวัตกรรม การเรียนการสอนของซัยยงศ์ พรหมวงศ์ (2521) ที่เน้นการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มกลางและ กลุ่มใหญ่ โดยคณะเด็กแต่ละกลุ่มให้มีทั้งเด็กที่มีผลการเรียนในระดับอ่อน ปานกลางและเก่งให้เรียนรู้ ร่วมกัน การเรียนการสอน ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดพฤติกรรมนิยม มีการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ จัดลำดับเนื้อหาตามหลักวิชา เลือยกยุทธวิธีหลายแบบเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ มีการรวมกลุ่มทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ให้เหมาะสมกับยุทธวิธีที่วางไว้ การสอดแทรก ทักษะและแนวคิดต่า ง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในทักษะนั้น ๆ ลงในกิจกรรม ให้ผู้เรียน ประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ ผู้สอนแสดงความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กระตุ้นให้ ผู้เรียนอยากเรียน เมื่อปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จมีการเสริมแรงเชิงบวก กิจกรรมที่เป็นทักษะเป็นส่วนหนึ่ง ของชุดการสอนจลบท ในลักษณะการเรียนแบบพฤติกรรม การเรียนการสอนตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิด มนุษยนิยม ตามหลักการของมายเยอร์ (Meyer, 1978) ชุดการสอนจลบทสร้างขึ้นเพื่อสนองความ ต้องการของบุคคลและกลุ่มบุคคล ที่จะนำไปแก้ปัญหาเกี่ยวกับตนเอง โดยใช้เวลานั้น เลือกใช้ ยุทธวิธีที่เหมาะสม ใช้สื่อทัศนูปกรณ์อย่างสอดคล้องกัน มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ผู้เรียนสามารถ เลือกเรียนชุดใดก่อนก็ได้ตามความต้องการในการที่จะนำไปใช้ประโยชน์ กิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการสร้างสรรค์การเรียนรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจว่าขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม วิธีการและการใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียนอย่างไร กิจกรรม

กลุ่มย่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น อภิปรายปัญหาและประเมินผลเชิงวิเคราะห์ในกิจกรรมนั้น ๆ ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงต้องจัดกิจกรรมให้เปิดกว้างเป็นกลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกกิจกรรม เลือกรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และใช้ยุทธวิธีที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ ผู้เรียนและผู้สอนต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ซึ่งจะต้องเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การประเมินผลผู้เรียนในชุดการสอนจุดบัพไม่มีการตัดสินได้หรือตก ไม่มีการลงโทษ เป็นหลักสำคัญ ทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีระบบ (เจเลียว บุรีภักดี. 2542) ที่กล่าวถึงปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ (I P O) จากการสังเคราะห์ทฤษฎีตะวันตกและแนวคิดตะวันออกเป็นทฤษฎีระบบ เจเลียว บุรีภักดีพบว่าหน่วยระบบแต่ละหน่วยเป็นหน่วยงาน มีขอบเขต ผลผลิต กระบวนการ ปัจจัยนำเข้า บริบท ผลย้อนกลับประกอบขึ้นจากหน่วยระบบย่อยระบบจำนวนหนึ่งเป็นหน่วยย่อยระบบหนึ่งของหน่วยอภิระบบที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดบนมิติเวลา มีที่มาที่อยู่และที่ไป เมื่อนำคุณสมบัติทั้งหลายประกอบกันเป็นหนึ่งหน่วยระบบ ผลที่บังเกิดแก่ผู้เรียนทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ มาบูรณาการ หลอมรวมหรือสังเคราะห์เข้าด้วยกันจนเกิดเป็นนวัตกรรม (ชุดการสอนจุดบัพ) ในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและระดับเจตพิสัยของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการพัฒนา สมรรถนะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เครื่องมือวิจัย ทั้ง 4 ชุดได้นำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อให้ เกิดความมั่นใจในเชิงปฏิบัติ อันเป็นผลให้ นักศึกษากลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยและทักษะ ะพิสัยรวมถึงระดับเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมน่าจะเป็นเพราะ

2.1 ชุดการสอนจุดบัพสร้างขึ้นตามองค์ประกอบและกระบวนการให้ ความรู้ ของบลูม พฤติกรรมการเรียนรู้ บลูม (Bloom. 1967) กำหนดเกณฑ์การวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ความรู้ ความจำ
2. ความเข้าใจ
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์
5. การสังเคราะห์
6. การประเมินค่า

การประยุกต์ใช้ทฤษฎี แนวคิดและหลักการของบลูม (Bloom: 1967) ซึ่งเป็นกระบวนการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำไปทดลองใช้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัย และทักษะพิสัย ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม รวมถึงระดับเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองก็สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม

2.2 การจัดลำดับความยากง่ายของรูปแบบ เนื้อหาและแนวคิด การให้ความรู้จากง่ายไปยากเริ่มต้นจากการให้ความรู้ทั่วๆ ไป การให้ความรู้เกี่ยวกับ ศัพท์เฉพาะ ความรู้ข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง เป็นต้น ความรู้เรื่องวิธีการ มีการลำดับเหตุการณ์ ก่อนหลัง การจัดจำแนกประเภท ต่างๆ ตามระบบขั้นตอน ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง เป็นต้น ความเข้าใจ ได้แก่ การแปลความ การตีความ การขยายความและสรุปความ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์เป็นหน่วยย่อย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์หลักทฤษฎี กฎ การสังเคราะห์ ได้แก่ การประมวลหน่วยย่อยให้เป็นหน่วยใหญ่ที่ใหม่ไม่เหมือนเดิมในด้านการสื่อความหมาย การประมวลสาระเป็นแผนหรือชุดเพื่อใช้งาน การประมวลสาระให้เป็นนามธรรมมากขึ้น การประเมิน ได้แก่ การตัดสินด้วยเกณฑ์ภายใน และการตัดสินด้วยเกณฑ์ภายนอก ผลสัมฤทธิ์ทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ชุดการสอนจุดบัพเน้นการรับรู้ด้วยการเข้าใจความรู้สึกทางประสาทสัมผัส เช่น ตา หู ใจ เป็นต้น การแปลความหมายหรือการตีความเนื้อหาแนวคิด การเตรียมพร้อมทางสมอง ร่างกาย และอารมณ์ การตอบสนองตามแนวทางการเลียนแบบ การลองผิดลองถูก โดยเฉพาะการ เน้นให้ลงมือปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ อันก่อให้เกิดความสามารถริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ในส่วนระดับ เจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ชุดการสอนจุดบัพ มีการออกแบบสอบถามที่ แสดงความตั้งใจรับรู้ เช่น การแสดงอาการรู้ตัว การแสดงอาการตั้งใจจะรับรู้ การเลือกแสดงอาการตั้งใจรับรู้ในบางเรื่อง การตอบสนอง เช่น การแสดงอาการยินยอม การแสดงความตั้งใจตอบสนอง เป็นต้น การให้คุณค่า เช่น การยอมรับคุณค่า การแสดงความพึงพอใจในคุณค่า การยอมรับคุณค่า ๑ การจัดระบบ เช่น การสร้างมโนทัศน์ของคุณค่า การจัดระบบคุณค่า การสร้างลักษณะ เช่น การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับคุณค่า การสร้างบุคลิก ซึ่งสอดคล้องกับวิชา ทรวงแสง (2551) พบว่า การวัดตัวแปรด้านเจตพิสัย เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ตัวอย่างของ การออกแบบสอบถาม เช่น เวล่านักศึกษาเดินผ่านห้องสมุด มักจะแวะเสมอหรือไม่ อย่างไร ข้าพเจ้าเคยซื้อหนังสือด้วยตนเองหรือไม่ อย่างไร ให้ลงระดับเจตพิสัยตามช่องประเมิน 1 2 3 4 5 เป็นต้น ผลปรากฏว่าการเรียนเป็นกลุ่ม (ตัวแปรต้น) จะช่วยยกระดับนิสัยรักการอ่านได้ในระดับมาก (ตัวแปรตาม) และยังสอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสูงศ์ (2528) กล่าวถึง การนำกฎการเรียนรู้จากทฤษฎีเชื่อมโยงของ ธอร์นไดค์ (Thorndike. 1932) มาใช้ในการสอนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการอ่าน ทั้งทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและเจตพิสัย ดังนี้ ประการแรกกฎแห่งความพร้อม ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น จะต้องสำรวจดูเสียก่อนว่า ผู้เรียนมีความ

พร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจแล้วหรือยัง ถ้ายังไม่พร้อมก็ต้องมีการจูงใจให้เกิดความพร้อม แล้วจึงลงมือสอนให้เกิดการเรียนรู้ โดยยึดหลักความพึงพอใจ ประการที่สอง กฎแห่งการฝึก เมื่อต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ ต้องให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน และหมั่นฝึกฝน หรือนำสิ่งที่รู้นั้นมาใช้บ่อย ๆ จะทำให้การเรียนรู้มั่นคงทน และประการที่สาม กฎแห่งผล การให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนทันทีและยกย่องชมเชยจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้อยากเรียนบทเรียน

2.3 ชุดการสอนจุลบทยังมีสื่อ/อุปกรณ์ที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ มิคาคเฮล (Mickahail. n.d.) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทำงานระหว่างสมองและตา ถ้าตาไม่เคลื่อนไหว แสดงว่าสมองอ่อนล้าและไม่ทำงาน การใช้สื่อ / อุปกรณ์อันหลากหลายในลักษณะบูรณาการมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวและใส่ใจในการอ่าน สมองยอมสั่งการให้สายตาเคลื่อนไหว ยังสอดคล้องกับหลักการหรือแนวคิดของฉวีลักษณ์ บุญญาญจน (2525) กล่าวถึงความเกี่ยวพันระหว่างสมองกับดวงตา สมองเป็นแหล่งรวมความรู้สึก รับรู้ผ่านประสาทสัมผัส อ่านหนังสือผ่านดวงตา ตาเคลื่อนไหวรับรู้ตัวหนังสือสู่สมอง สมองบังคับตาให้เคลื่อนไหว ขณะอ่าน ถ้าตาไม่เคลื่อนไหว สมองไม่ทำงาน การใช้สื่อประสมเข้าช่วยจะทำให้ผู้เรียนตื่นตัวในการอ่าน

นอกจาก เชิง ทฤษฎี และหลักการ ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์แล้ว ผู้วิจัยยังได้ อาศัยหลักการสำคัญ 3 ประการของการ วิจัยเชิงทดลองในด้านควบคุม กระบวนการทดลอง อย่างเคร่งครัด คือ

1. การสร้าง ความแปรปรวนสูงสุดให้เกิดความแตกต่าง ระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษากลุ่มทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทที่เน้นการใช้สื่อ/อุปกรณ์และกิจกรรมต่างๆ อย่างจริงจัง ส่วนในกลุ่มควบคุมสอนโดยใช้แผนการสอนของสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เน้นการบรรยายอย่างจริงจังเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความแตกต่างของ 2 กลุ่มอย่างแท้จริง

2. การทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยควบคุมเวลาในการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้เท่ากันและ เรียนในช่วงเวลาเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนเป็นคนๆ เดียวกัน เนื้อหาเหมือนกัน วัดผลเหมือนกันและสถานที่หรือห้องเรียนคือห้องเดียวกัน แตกต่างกัน เฉพาะกิจกรรมและสื่อ/อุปกรณ์ในกลุ่มทดลอง เพื่อทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

3. การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน ซึ่งในงานวิจัยนี้ เนื่องจากมีระยะเวลาไม่มากนัก คือ ช่วงเวลา ประมาณ 3 สัปดาห์ในการทดลอง จึงสามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสามารถเรียนได้ตามแผนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

จากผลการออกแบบชุดการสอนจุลบทที่เป็นไปตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎีตลอดถึง กระบวนการทดลองที่มีการดำเนินการตามหลักวิชา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์พุทธิพิสัยและทักษะพิสัยด้าน

การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และระดับเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ชุดการสอนจลบทมีกิจกรรมหลากหลาย การนำชุดการสอนจลบทไปใช้ ผู้สอนควรคิดแปลงสื่อต่างๆ ในชุดการสอนจลบทให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

1.2 ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ต้องทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องชัดเจน เตรียมความพร้อมในเนื้อหา แนวคิด สื่อ/อุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม สมบูรณ์และครบถ้วนก่อนที่จะนำไปใช้

1.3 ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหา เวลา สื่อ /อุปกรณ์และองค์ประกอบอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสมหรือตามความถนัดของผู้สอน

1.4 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้สอนสร้างชุดการสอนจลบทโดยสนับสนุนในด้านงบประมาณ การจัดสภาพห้องเรียน ห้องโสตทัศนศึกษาให้เหมาะสมกับการใช้ชุดการสอนจลบท

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนจลบทในวิชาอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ เพื่อศึกษาว่ามีความเหมาะสมกับวิชาใดและระดับชั้นใดมากที่สุด

2.2 เพื่อพัฒนาการสร้างชุดการสอนจลบทควรนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อประกอบการสร้างชุดการสอนจลบทและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการสอนแบบอื่นๆ

2.3 ควรนำแนวทางการวิจัยในเรื่องนี้ไปขยายผลในวัตถุ ประสงค์หรือตัวแปรตามอื่นๆ การสร้างนิสัยรักการอ่านหรือในรายวิชาภาษาต่างๆ ภายวิชาอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2.4 ควรพัฒนาชุดการสอนจลบทในลักษณะหรือทำนองเดียวกันนี้สำหรับผู้เรียนช่วงชั้นต่างๆ หรือเปรียบเทียบกับวิธีอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2528). *ทฤษฎีการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- กรกฎ วงศ์ไชยเสรี. (2550). *การเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ จากบทเรียนคอมพิวเตอร์
มัลติมีเดียที่กระบวนการเรียนรู้แบบอริยสัจสี่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยี
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2528). *คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้แบบระยะสั้น (Minicourse) สำหรับ
ครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ระหว่างประจำการ*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). *รายงานวิจัยการวิเคราะห์
รูปแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: โครงการการพัฒนา
คุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.
- .(2525). *หลักสูตรการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กรรณิการ์ ธรรมเกษร. (2525). *การสร้างมินิคอร์ส*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- .(2538). *เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย*. ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิพิธานิชย์. (2552). *ดร. ก่อ สวัสดิพิธานิชย์ : นักการศึกษาไทย*. สืบค้นเมื่อ 22
กุมภาพันธ์ 2552, จาก <http://www.pantown.com>.
- กัณหา ฉวีวรรณ. (2524). *การสร้างชุดการเรียนรู้เรื่องวิธีการศึกษาในมหาวิทยาลัย*.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยาณิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ. (2526). *รายงานการสัมมนาการใช้ภาษาไทย
คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ.14-15 กรกฎาคม*.
- กาญจนา นาคสกุล. (2551, กรกฎาคม). *สรุปรายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทยใน
ระดับอุดมศึกษา*. หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2526). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพลงพื้นบ้าน
ภาคกลางในระดับปริญญาตรีใช้บทเรียนโมดูลกับการเรียนปกติ*. วิทยานิพนธ์ กศ .ม.
(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- การพัฒนานิสัยรักการอ่าน. (2547, 4 พฤศจิกายน). *ผู้จัดการรายวัน*. หน้า 13.

- การอ่าน : เครื่องมือแสวงหาความรู้ที่ยิ่งใหญ่. (2546, 12 เมษายน). มติชน. หน้า 14.
- การอ่านคือรากฐานการศึกษา. (2545, 25 พฤศจิกายน). กรุงเทพธุรกิจ. หน้า 6.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. (2552, 26 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์โดย วาสนา บุญสม ที่คณะ
โบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุลลาบ มัลลิกะมาส. (2518). *วรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552). *ได้ดีเพราะการอ่าน*. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2552,
จาก <http://web.bsru.ac.th/supapen/in.pdf>
- โกชัย สารีบุตร. (2521). *การอ่านขั้นใช้วิจารณ์ญาณ*. กรุงเทพฯ: แสงรุ่ง.
- คณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต.(2552). *การจัด
ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- คอลัมน์ส่องกล้องวงการศึกษาไทย. (2554, 18 สิงหาคม). สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. หน้า 38-39.
- โครงการ 2552 ปีแห่งคุณภาพการอุดมศึกษาไทย. (2552). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จจจิต นิมมานนรเทพ. (2538). *เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย*. ถ่ายเอกสาร.
- เจตนา นาควัชระ. (2532). *เพื่อความอยู่รอดของมนุษยศาสตร์: รวมบทความทางวิชาการ
(2525-2532)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2547). *จิตวิทยาการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม. (2527). *ทฤษฎีจิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เฉลียว บุรีภักดิ์. (2542). *ทฤษฎีระบบและการพัฒนาที่ยั่งยืน*. ทนุสภาวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:
ม.ป.พ.
- ชมพันธุ์ ญูชวร ณ อยุธยา. (2528). *การฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
ภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- ชวน เพชรแก้ว. (2522). *การใช้ภาษา*. สงขลา: มงคลการพิมพ์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). *นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช.
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. (2548). *เล่มนี้สัปดาห์อ่าน*. กรุงเทพฯ: สารคดี.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). *การวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). *เทคโนโลยีทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ*.
มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตะวันออกเชียงใหม่.

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2527). การอ่านวิเคราะห์หิวนิจสาร. ใน เอกสารการสอนชุด
ภาษาไทย 5 เล่ม 2 หน่วยที่ 8. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- ณรงค์ฤทธิ์ ศักดารณรงค์. (2538). เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย. อัดสำเนา.
ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2538, ตุลาคม-พฤศจิกายน). ปัญหาการใช้ภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา:
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 28(1): 75-82.
- دنوخا เศวตรัตน์. (2538). ผลการอ่านเพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์วิชาภาษาไทยโดยใช้ชุดการ
สอนจุลบท. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2530). กระบวนการอ่าน ใน แม้นมาส ชวลิต(บรรณาธิการ) การ
สร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ Towards a Reading and Information
Society. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- .(2549). การอ่านให้แก่งทั้งเด็กและผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย.
- เทพรัตนราชสุดาฯ , สมเด็จพระ. (2529). การพัฒนานวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอน
ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปริญญาานิพนธ์ กศ. ด.
(พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย สันติวงษ์และชัยยศ สันติวงษ์. (2538). พฤติกรรมมองค์การ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช.
- ธีระ จิตต์จนะ. (2519). การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่องการไฟฟ้าโดยใช้
บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2533). นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทาง
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิยม ทองอุดม. (2520). การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่องบรรยากาศโดยใช้
บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญมี ก้อนทอง. (2518). บทเรียนโมดูลเพื่อเสริมสร้างความรู้ ใน วิทยาสาร. 22(1): 21-23.

- บุญยิ่ง ไธสงศิริ. (2530). *การสร้างชุดการสอนจุดบทวิชาการพยาบาลพื้นฐานเรื่อง การทำ
แผลสำหรับนักศึกษาพยาบาลระดับวิชาชีพ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การ
อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. (2523). *ภาษาไทย-วิชาที่ถูกลืม*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
-----.(2527). *หัวเลี้ยวของวรรณคดีไทย ใน วรรณคดี*. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปฐุม นิคมานนท์. (2528). "ชุดการสอนจุดบท". ใน *รายงานการสัมมนาวิชาการเรื่อง เทคนิค
เพื่อพัฒนาการสอนและเทคนิคการสอนระดับบัณฑิตศึกษาที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ..
----- (ม.ป.ป.). *การสร้างชุดการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2540). *หลักภาษาและการใช้ภาษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- ประหยัด จีรวรพงศ์. (2520). *เทคโนโลยีทางการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทาง
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน. (2551, 25 กรกฎาคม). *สรุปรายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทย
ในระดับอุดมศึกษา*. ใน *หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์*.
- ผะอบ โปชะกฤษณะ. (2532). *ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด
การฟัง และราชาศัพท์*. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.
- ฝ่ายทะเบียนและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. (2554). *แบบประเมินผล
การเรียนรู้ของนักศึกษาปีพ.ศ. 2552-พ.ศ.2554*. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2554, จาก
<http://www.aru.ac.th>
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2545). *ราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- พร ภิศก.(2546). *วัฒนธรรมองค์การและปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเหล่า
สายวิทยาการของกองทัพบก*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ แซ่ขัน. (2552). *วิธีการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.
- พล แสงสว่าง.(2530).*สัมมนาค่านิยม : ยุทธศาสตร์การสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- พัชรี ลิธิษฐา. (2534). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง
รามเกียรติ์โดยใช้ชุดการสอนจุดบดกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พันธุ์ทิพย์ เกื้อเพชรแก้ว. (2538). ปัญหาการสอนย่อความในระดับอุดมศึกษา.
วารสารวิชาการ กรมวิชาการ 8(6): 55-58.
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ และคณะ. (2551). เปิดโลกสังคมศาสตร์ = Open the social sciences / แปล
จากต้นฉบับภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพชรสุดา ภูมิพันธุ์. (2532). การสร้างชุดการสอนจุดบดเรื่อง การสี่ซอด้วง วิชาปฏิบัติ
เครื่องสายใหญ่ 1 สำหรับนักศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูบุรีรัมย์. ปริญญา
นิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2541). หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
ภาควิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
(2537). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ภูงศ์ อังคปริษาเศรษฐ์. (2534). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2548). อ่านเป็น:เรียนก่อนสอนเก่ง. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- แมนมาส ขวลิต. (2548). การพัฒนาการอ่าน ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- .(2548). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- .(2547). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ยศ พันธ์สรณ์. (2538). เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย. ถ่ายเอกสาร.
- ยุวดี แก้วรักษา. (2527). การทดลองใช้ชุดการสอนจุดบด (Minicourse) วิชาสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต 7 ในชั้นเรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ยุวดี บุญญาวานิชย์. (2530). เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความจากการ
สอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มัธยมศึกษา)
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

รหัสรายวิชาและลักษณะรายวิชา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ระดับปริญญาตรี. (2551).

พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.

รัญจวน อินทรกำแหง; และคนอื่นๆ. (2524). การอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ:

อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ:

อักษรเจริญทัศน์.

รายงานผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของ

สถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551. (2551, 30 เมษายน). คณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ราวดี ปฏิวัติวงศ์. (2547). การสร้างชุดพัฒนาสมรรถภาพการอ่านและการเขียนในการทำ

วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระบบการศึกษาทางไกล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ปรินิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ลาวัณย์ สังขพันธานนท์; และคนอื่นๆ. (2549). การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. มหาสารคาม: ม.ป.พ.

ลูเชียง; และคนอื่นๆ. (2552). กลวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.

วนิดา ศิริมาลา. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชา

ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียน

โดยการสอนตามคู่มือครูภาษาไทย กรมวิชาการ. ปรินิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วรรณมา บัวเกิด. (2534). การวิเคราะห์วินิจฉัยสารในงานเขียน ใน เอกสารการสอนชุด วิชาการ

อ่านภาษาไทย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วรากรณ์ สามโกเศศ. (2550, 30 พฤษภาคม). ข่าวการศึกษา. ใน มีเดียไทย. หน้า 8.

วาณิช จรุงกิจอนันต์. (2538). เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย. ถ่ายเอกสาร.

วาณี โชติพัฒนกุล. (2541). การสร้างชุดการสอนจุดบดเพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพด้านการอ่าน.

ปรินิพนธ์ ศษ.ม.(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ถ่ายเอกสาร.

- วาสนา คมสัน. (2534). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ในวิชาภาษาไทย ที่เรียนด้วยชุดการสอนรายวิชาย่อยและการสอนตามคู่มือครู*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา บุญสม. (2548). *อักษรหาราชา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2523). *สรุปผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน*.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
-----.(2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน: ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น..
- .(2550). *นวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชา ทรวงแสง. (2552). *การพัฒนารูปแบบการอ่านออกเขียนได้สำหรับผู้เรียนในเขตพระนครศรีอยุธยา*. ทนุสภาวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- .(2551). *รูปแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย.
- .(2554, 18 ธันวาคม). *สัมภาษณ์โดย วาสนา บุญสม ที่ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- วินัย คำสุวรรณ. (2548). *การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี. (2522). *การสร้างหน่วยการเรียนการสอน*. ใน *เอกสารคณะวิชาวิทยาศาสตร์วิทยาลัยสวนดุสิต*. 9-13. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- วิสุทธิ บุษยกุล. (2538). *เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย*. ถ่ายเอกสาร.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. (2538). *เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย*. ถ่ายเอกสาร.
- วิวัฒน์ชัย อยู่เย็นง. (2521). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วีระ สุกสังข์. (2551, 7 กรกฎาคม). *ปัญหาการอ่านหนังสือในสังคมไทย*. *สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์*, หน้า 36-37.
- วีระ ไทยพานิช. (2528). *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วีระพันธ์ กาทวงษ์. 2542. *สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนางานผลิตสื่อและนวัตกรรมของศูนย์พลศึกษาและกีฬาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- ศิรินุช เทียนรุ่งโรจน์. (2548). *การพัฒนาแนววัตกรรมการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด.(วิทยาศาสตร์ศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล.(2539). *การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยกลวิธีการ
เรียนภาษาโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(มัธยมศึกษา)
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภยวิชัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. (2551). *ความรู้ความเข้าใจของประชาชน
เกี่ยวกับวันภาษาไทยแห่งชาติและปัญหาการใช้ภาษาไทย*. ถ่ายเอกสาร.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- สมบัติ จำปาเงิน; และสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). *กลเม็ดการอ่านให้เก่ง*. กรุงเทพฯ: สถาพร
บุ๊คส์.
- สมบูรณ์ แก้วสุวรรณ์. (2537). *การสร้างชุดการสอนจุดบทกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง
อุบัติเหตุ*. ปรินซ์นิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. (2523). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมปวารณา วงศ์บุญหนัก(2541). *การพัฒนาแนววัตกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยการสอนแบบ
มัลติมีเดียสำหรับการสอนวิชาฟิสิกส์เรื่องปรากฏการณ์คลื่น*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด.
(เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สมพร จารุณี. (2549). *การจัดทำยุทธศาสตร์ส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
ตลอดชีวิต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- (บรรณาธิการ). (2538). *ปัญหาการใช้ภาษาไทยถึงขั้นวิกฤตจริงหรือ*. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว. สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมพร บัวทอง. (2515). *สรุปรายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยใน
ระดับอุดมศึกษา*. (2515, 22-27 พฤษภาคม). ใน *วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา.
มูลนิธิเอเชีย*.
- สมพร มั่นตะสุตร. (2526). *การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- สมศักดิ์ คำศรี. (2529). *การสร้างชุดฝึกอบรมมินิคอร์ส (Minicourse) เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพด้านการสอนของครูสอนพระปริยัติธรรม*. ปริญญา กศ.ด. (การศึกษาพิเศษ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา. (2538). *เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย*. ถ่ายเอกสาร.
- สัญญาชัย กรอบमुख; และสุพิชฌาย์ ศรีทา. (2553, 14 กันยายน). สัมภาษณ์โดย วาสนา บุญสม ที่สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สัมพันธ์ รุ่งระวี. (2545). *การอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต*. พระนครศรีอยุธยา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- สร้างชาติให้ก้าวหน้าด้วยการอ่าน. (2551). *สื่อพลัง*. 16(2): 10-19.
- สารภี ภูมิประเทศ. (2540). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น เรื่องการสืบค้นสารนิเทศโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสุรินทร์*. สุรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- สาโรจน์ บัวศรี. (2545). *ใคร? ความหวังการศึกษาไทย ใน รูปแบบการเรียนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สีทา พินิจภูวดล. (2545, 22 ตุลาคม). *การสัมมนาทางวิชาการเรื่องภาษาไทยในปัจจุบัน: ปัญหาและแนวทางแก้ไข*. ถ่ายเอกสาร.
- สิริพร ฟ้าอรุณสวัสดิ์. (2540). *ผลการสอนภาษาไทยเรื่องนิราศเมืองแกลงโดยใช้ชุดการสอนจุลบท*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุชุม เฉลยทรัพย์. (2552). *การจัดทำยุทธศาสตร์ส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สุคนธ์ เพ่งศรีสาร. (2521). *การเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่องแรงธรรมชาติ โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์ศึกษา).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิต เพียรชอบ. (2530). *การพัฒนาการสอนภาษาไทย*. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิต เพียรชอบ; และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). *วิธีสอนภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุทธิพงศ์ หกสุวรรณ. (2537). รูปแบบการแพร่วัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพประชาชนตามโครงการนำพระทัยจากในหลวง เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด.(เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัตรา มาศดิตถ์. (2552). ระบบการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2533, กรกฎาคม-กันยายน). เครื่องมือวัดระดับการอ่าน ใน วารสารภาษาไทย. 3(1): 8-18.
- สุนันทา โสรัจจ์. (2542). ปัญหาภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ฉบับปรับปรุง. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สุนีย์ สีนุเดชะ. (2538). เอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัตน์ ยุทธเสรี. (2527). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่เรียนโดยชุดการเรียนการสอนมินิคอร์ส (Minicourse) กับการสอนตามคู่มือครูการสอนภาษาอังกฤษเอส. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณมา เกรียงไกรเพชร. (2552). การอ่านในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2522). หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิชฌเนศ.
- เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). หน่วยการเรียนรู้การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ อุทสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2529 มกราคม-มีนาคม). ชุดการสอนรายวิชาย่อย ใน สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 3(1), 113-116.
- (2550). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.
- สำนักสถิติแห่งชาติ. (2546). ผลการสำรวจการอ่านหนังสือของคนไทย. กรุงเทพฯ: สำนักฯ. ถ่ายเอกสาร.
- หลักสูตรสถานศึกษา. (2551). พระนครศรีอยุธยา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.

- องค์การความร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ. (2551). *สถิติการอ่านของคนไทย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อนงค์ รุ่งแจ้ง; และคนอื่นๆ. (2552). *กระบวนการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อติพร เกิดเรือง. (2545). รักการอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. *วารสารวิชาการ*. 5(11): 16-21.
- อรรถัย วิมลโนช. (2533). การสอนให้รักการอ่านและใฝ่รู้. *สารภาษาไทย*. 4(1): 42-48.
- อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. (2552). *การอ่านเพื่อพัฒนาชาติ*. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- อุทัย หนูแดง. (2526). *การทดลองการใช้ชุดการเรียนการสอนมินิคอร์สกับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 4. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2531). *สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา การจัดจำพวกวัตถุประสงค์ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไอฟาร์ ไชยประวัตติ. (2549). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).
- Anderson, Jack Ronald. (1973). The Development and Affective Evaluation of Minicourses Structure for General Education Earth Science, *Dissertation Abstracts International*. 35(11): 4021-A; December.
- Allport, Gordon W. (1935). *Attitude Reading in Attitude Theory*. New York: John Wiley and Sons.
- APEID. (1982). *The Minicourse Approach : What It Is and How It Works*. Bangkok: Unesco Regional Office for Education in Asia and the Pacific.
- Beebe, L. (2008). *Decline of American Reading Culture: Literature's Struggle in Face of Pop Culture*. [1 May 2009].
- Bloom, B.S., (Ed.). (1967). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals: Handbook I, cognitive domain*. New York: Longman.
- Borich, Gary D. (1992). *Effective Teaching Methods*. New York: Macmillan Publishing Company.

- Brawley, Octha Danial. (1975). A Study of Evaluation on the Effect of Using Multimedia Instructional Module to Teach Time-Telling to Retarded Learner, *Dissertation Abstracts Internatiomal*. (1978). 35 : 2113-A; January.
- Bruggeman, M.A. (1978). React First, Analyze Second : Using Editorials to Teach the Writing Process. *Journal of Reading*. 30: 234-239.
- Campbel; & Stanley. (1963). *Research and Development*. New York: Longman.
- Carlsmith; & Zears. (1960). *Learning Behavior*. Macmillan Publishing Company.
- Cross, K.P. (1973). *Adults as Learners : Increasing Participation and Facillitating Learning*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Cross,William Kinsey. (1974, December). Development and Evaluation of the Feasibility of a Minicourse in Inquiry for Pre-Service Teachers, *Dissertation Abstracts Internatiomal*. 35(6): 3388-A.
- Dangle , Sondra E. (1986, January). Developing a Problem-Solving Approach to Teaching Physical Therapy Skills, Curriculum Development. *Resources in Education*. 21: 68-73.
- Ebel. M. (1972). *Models of Teaching*. New York: McGraw-Hill.
- Erikson. Erik H. (1968). *Identity: Youth and Crisis*. New York: Norton.
- Fish. M. (1967). Principle of Group Treatment. New York: Oxford University.
- Flanders, Ned A. (1970). *Analyzing teaching behavior*. USA : Addison-Wesley.
- Fish, B. (1967). *Theory of Learning and Behavior*. New York: Norton.
- Gange'.R. (1983). *Conditions of Learning*. California: Jassey-boss.
- Gargiuls. P. (1979). *Theory of Learning*. New York: Oxford University.
- Gray, William S. (1948). *On their Own in Reading*. Chicago : Scott Foresman
- Good, Kenenth. (1973). *The Reading Process*. Interactive Approaches to Second Language Reading. Carrell, Patricia L., Cambridge University Press.
- Hounshell; & Hiill. (1989). *Program Computer Learning*. New Jersey: Practice – Hall.
- Houston, Robert W; et al. (1972). *Developimg Instructional Modules*. Texas : College of Education University of Texas.
- Hughe, K. (1971). *Innovation*. Jordan Hill. Oxford : Butterworth-Heinmann.

- Hurst, Joseph B. (1973, May). Competency-Based Learning Modules in Elementary Teacher Training : A Comparison of Individual and Group Instructional for Problem-Inquiry Teacher. *Dissertation Abstracts International*. 11 : 1752-A.
- Kate, Owyne Ellen. (1975, December). Validation of Minicourse 2 with Pre-Service Teachers of Primary and Intermediate Eduable Mentally Retarded Children. *Dissertation Abstracts International*. 36(11).
- Kerr, William Kordon. (1975, December). A Study of Designated Affective Behavior of High School Students Enrolled in Minicourse and Traditional Courses. *Dissertation Abstracts International*. 36(6).
- Macquarie University. (1980). *The Use of Media in Minicourses*. Sydney: Center For Advancement of Teaching.
- Maddox, Henry. (1963). *How to Study*. London : Cox Wyman.
- Meyer, G.R.(1978). *How to Present a Minicourse*. Sydney Macquarie University.
- .(1978). *The Minicourse as a Model for the Continuing Education of Teachers*. Sydney: Center for Advancement of Teaching. Macquarie University,
- Mickahail. (M.D.). *Reading & Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Miller, W.H. (1977), *The First Elementary Reading Today*. New York: Holt, Rinehart Winston.
- Milzow, Jacqueline Am. (1975, May). A Study of Student and Teacher Reaction to the Minicourse Program of 1973-1974 at Kennedy Junior High School Pontiac Michigan. *Dissertation Abstracts International*. 36(1): 1752-A.
- Monroe, Jud. (1980). *Effective reserach and report writing in government*. New York: McGraw-Hill.
- Oliver, G. (1967). *The Condition of Learning*. Texas : College of Education University of Texas.
- Piaget, Jean.(1972). *The Development Psychology*. New York: D.Van Nostrand Company.
- Roger, A.I. (1970). *Effective Reading*. New York : McGraw-Hill.
- Rosita, E. (2009). *Do Young Kids Lack Reading Culture?.*" The Jakarta Post. . Retrieved: May 1, 2009, from <http://www.thejakartapos.com>

- Rubin, Derothy. (1980). *Reading & Learning Power*. New York: Macmillan.
- Skinner, B.F.(1961). *Psychology of learning*. New York: Macmillan Publishing Company.
- Smith; Quandt. (1989). *Theory and Practice of Counselling*. New York: Holt.
- Sosothikul, Rachanee. (1992). *How to Improve Your Reading*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Strang, M. (1967). *Strategies for Reading More Critically*. Available: Google: Edu; Directory:rences/reading/critread;file:Overview:Critical Reading.
- Thorndike, L. (1932). *Theory of Learning*. New York: Macmillan.
- Tooze, Ruth. (1957). *Your Children want to Read*. Englewood Cliff, N.J. Prentice.
- Triandis, R. (1971). *Attitude Reading in Attitude Theory*. New York: Macmillan.
- Turner, Tony. (2001). *Active Learning*. In *Learning to teach in the Secondary School*. Capel, Susan; Leask, Marilyn & Turner, Tony editor(s). 3 rd ed., London: Routledge Falmer. pp. 250-267.
- Wainwright, Gordon. (1972). *Towards Effeciency in Reading : The Passages for Practice in Faster and More Effeciant Reading for Student and Adult*. London: Cambridge University Press.
- Weiss, S. (1975). A Comparison of the Attitude towards Blacks of White High School Students in and Elective Minicourse in the United States History. *Dissertation Abstracts International*: 36(10): 2005-A; October.
- Willis, Elizabeth M.; & Tucker, Gary R. (2001). Using constructionism to teach constructivism : modeling hands-on technology integration in a preservice teacher technology course. *Journal of Computing in Teacher Education*. 17(2): 4-7.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบทดสอบพุทธิพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์
- แบบทดสอบทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์
- แบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

แบบทดสอบพุทธิพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้วเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การอ่านเป็นหมายความว่าอย่างไร

ก. การที่ผ่านรู้จักพยัญชนะ สระและเครื่องหมายต่างๆ สามารถอ่านออกเสียงออกมาเป็นคำได้อย่างถูกต้อง

ข. การที่ผู้อ่านอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว จับใจความได้ตรงตามที่ต้องการรู้ความหมายของข้อความ ประเมินค่าและเลือกสิ่งที่ดีจากงานเขียนได้

ค. การที่ผู้อ่านรู้หลักไวยากรณ์ รู้จักประเภทหนังสือและให้ความสำคัญกับการศึกษาอักษรวิธี วลีวิพากษ์ วายกสัมพันธ์และฉันทลักษณ์

ง. การที่ผู้อ่านมุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

จ. การที่ผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน ลสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆและทำความเข้าใจลักษณะหนังสือว่าเป็นหนังสือประเภทใด

2. การพัฒนาทักษะการอ่านเริ่มแรกควรดำเนินการอย่างไร

ก. ตรวจสอบสิ่งที่ต้องการรู้บันทึกไว้ล่วงหน้าก่อนการอ่านได้รับสารครบถ้วนตามที่ต้องการหรือไม่

ข. เปรียบเทียบเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิม เพื่อประเมินผลการอ่านว่าได้ประโยชน์เพียงใด

ค. นำความรู้และสิ่งที่เก็บได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

ง. เก็บสาระสำคัญที่ได้จากการอ่าน วางแผนการเรียน การดำเนินชีวิต การทำงานและการประกอบอาชีพ

จ. ทำตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนอ่าน

3. ข้อใดเป็นขั้นสุดท้ายของการอ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ

ก. ทำความเข้าใจกับเนื้อหา ความหมายและเก็บสาระสำคัญของเรื่องเพื่อสรุปว่าสาระสำคัญของเรื่องคืออะไร

ข. บันทึกสรุปสาระสำคัญจากการอ่านเพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสอันควร

ค. เลือกอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง

ง. ตอนเริ่มแรกใช้ช่วงเวลาสั้นๆ ในการอ่าน แล้วค่อยๆ เพิ่มเวลาให้ยาวขึ้น

จ. ใช้เวลาอ่านให้นานขึ้น ควบคุมสมาธิให้มั่นคง อดทนต่อเสียงรบกวน มุ่งอ่านให้จบตอนมากกว่านับจำนวนหน้า

4. ข้อใดคือความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์และประเมินค่า

ก. การแยกแยะหาเหตุผลสนับสนุนความคิดที่ได้จากการอ่าน พิจารณาเจตนาของผู้เขียนที่ส่งมาทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข. การอ่านที่ต้องใช้ความสามารถแปลความ จับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียน

ค. การกำหนดจุดประสงค์ไว้ในใจก่อนว่าจะอ่านเพื่ออะไร

ง. การสรุปเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ บอกรายละเอียด เหตุผลและเชื่อมโยงข้อความต่างๆ

จ. การสรุปใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า เรียบเรียงข้อความและปรับปรุงถ้อยคำให้ได้สาระเข้าใจง่าย

5. การอ่านอย่างพิจารณาถึงความซาบซึ้งประทับใจที่ได้จากการอ่านเป็นการอ่านลักษณะใด

ก. การอ่านเชิงวิเคราะห์ทัศนะ

ข. การอ่านเชิงวิเคราะห์เสียง คำ ความหมาย

ค. การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาพ

ง. การอ่านเชิงวิเคราะห์รส

จ. การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่อง

6. ข้อใดเป็นหลักการอ่านเชิงสังเคราะห์

ก. พิจารณาว่าเรื่องนั้นใช้รูปแบบใด

ข. พิจารณาเนื้อเรื่องให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร

ค. พิจารณาการจัดลำดับเหตุการณ์และกลวิธีการนำเสนอเรื่อง

ง. พิจารณาความคิดและสำนวนภาษาที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านรู้

จ. พิจารณาภาพรวมของงานเขียนทั้งหมด

7. ข้อใดเป็นการอ่านที่ผิดวิธี

ก. การอ่านหนังสือเฉพาะที่ตนสนใจ

ข. การกวาดสายตาในการอ่าน

ค. การอ่านออกเสียง

ง. การหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

จ. การใช้นิ้วชี้คำที่อ่านทีละคำ

8. ข้อใดเป็นคำจำกัดความที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิจารณ์งาน

ก. ได้ยิน ข. เกิดการรับรู้ ค. เข้าใจความหมายของสาร ง. จับประเด็น จ. วิเคราะห์

9. การอ่านที่ดีทำให้ผู้อ่านเกิดสติปัญญาหมายถึงการอ่านลักษณะใด

ก. อ่านด้วยความตั้งใจ ข. อ่านด้วยความอยากรู้ ค. อ่านและวิเคราะห์สาระ

ค. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ จ. อ่านด้วยสติและสมาธิที่แน่วแน่

10. จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและพรรณนา
- การอ่านวรรณกรรมทำให้เข้าใจมนุษย์และเห็นบทเรียนของชีวิตผู้คนผ่านตัวละคร
  - ความขมเป็นรสของชีวิตอย่างหนึ่งที่ต้องยอมรับโดยทำให้รสขมนั้นเป็นคุณ
  - ดื่มกาแฟแล้วสดชื่น นูตาสว่าง มีกำลังวังชา พร้อมทั้งจะทำงานทันที
  - น้ำที่ร่างกายต้องการควรต้องเป็นน้ำสะอาดปราศจากเชื้อโรค เราจึงควรดื่มน้ำที่ดื่มแล้ว
  - รัฐบาลและประชาชนควรร่วมกันบริหารการใช้น้ำให้พอเหมาะพอควร
11. เมื่ออ่านพรรณนาต่อไปนี้แล้วให้พิจารณาว่าข้อใดไม่สมเหตุผล
- ภาษาไทยเป็นภาษาที่ดีเพราะมีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของตนเอง
  - ดอกบัวเป็นดอกไม้ที่คนไทยรู้จักกันดีเพราะดอกไม้ชนิดนี้มีประโยชน์มาก
  - พืชผลของชาวไร่บริเวณนี้เสียหายเนื่องจากกลุ่มควันที่พวยพุ่งออกจากปล่องโรงงาน
  - ปัจจุบันช่างไม้ได้ลากซุง เช่น ในอดีตเนื่องจากมีเครื่องทุ่นแรงเข้ามาแทนที่
  - ปัญหาการขาดแคลนน้ำเกิดจากการนำไปใช้ผลิตผลิตไฟฟ้ามากเกินไป
12. เมื่อสมศรีอ่านปัญหาชีวิตของดวงดาวแล้วจับได้ว่า มีสาเหตุมาจากสภาพครอบครัวของดวงดาวเอง เช่นนี้ถือว่าสมศรีมีประสิทธิภาพในการอ่านตรงกับข้อใด
- จับประเด็นได้
  - วิเคราะห์ได้
  - ตีความได้
  - ประเมินค่าได้
  - วิพากษ์ได้
13. การเล่าเรื่องราวที่ได้อ่านมาควรสรุปเรื่องอย่างไร
- สรุปโดยให้ข้อคิดทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิดต่อ
  - สรุปโดยกล่าวถึงสาระสำคัญของเรื่อง
  - สรุปโดยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่อง
  - สรุปโดยกล่าวถึงตอนที่ประทับใจที่สุดในเรื่อง
  - สรุปโดยเล่ารายละเอียดและเพิ่มเติมสีสันเพื่อให้เรื่องสนุกสนาน
14. การเล่าเรื่องราวที่ได้อ่านมาควรปฏิบัติอย่างไร
- เล่าเพิ่มเติมสีสันให้เรื่องน่าสนใจ
  - เล่าถึงเนื้อหาและประเด็นสำคัญว่ามีอะไรบ้าง จะกล่าวถึงรายละเอียดใดๆ ไม่ได้เลย
  - เล่ารายละเอียดเพื่อให้มีรสชาติ
  - เล่าถึงเหตุการณ์ที่ตื่นเต้นที่สุดเพื่อสร้างความประทับใจ
  - เล่าถึงเนื้อหาและประเด็นสำคัญว่ามีอะไรบ้าง จะกล่าวถึงรายละเอียดก็ต่อเมื่อรายละเอียดช่วยย้ำประเด็นสำคัญให้เด่นชัดขึ้น

15. การอ่านที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะตามข้อใด
- เข้าใจเรื่อง ประเมินค่าและถ่ายทอดเรื่องราวบางส่วนได้
  - จับประเด็นและวิเคราะห์เรื่องได้
  - วิจารณ์เรื่องได้
  - เข้าใจเรื่อง จับประเด็นเรื่อง วิเคราะห์ ตีความและประเมินได้
  - ตีความและประเมินค่าได้
16. ผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านเข้าใจเรื่องจะต้องสามารถบอกอะไรเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
- ใจความ พลความ ข. ประเด็นหลัก ประเด็นรอง ค. เหตุผล ข้อเท็จจริง
  - เหตุผล ข้อเท็จจริง ความรู้สึกนึกคิด จ. ความหมายที่แฝงอยู่ในเรื่อง
17. จากข้อ 16 ข้อใดแสดงประสิทธิภาพทางการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
- ใจความ พลความ ข. ประเด็นหลัก ประเด็นรอง ค. เหตุผล ข้อเท็จจริง
  - เหตุผล ข้อเท็จจริง ความรู้สึกนึกคิด จ. ความหมายที่แฝงอยู่ในเรื่อง
18. ถ้านักศึกษาอ่านเรื่องของเด็กคนหนึ่งกระทำความผิดแล้วได้รู้สภาพครอบครัวและอุปนิสัยของเด็กคนนั้น สามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นเหตุให้เด็กคนนั้นทำความผิดอย่างนั้น แสดงว่านักศึกษามีประสิทธิภาพในการอ่านตรงตามข้อใด
- จับประเด็นได้ ข. ประเด็นค่าได้ ค. วิเคราะห์ได้
  - ตีความได้ จ. สังเคราะห์ได้
19. “แม้มิได้เป็นเช่นกุหลาบหอม ก็จงยอมเป็นเพียงลดดาว
แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกาบ จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา”
กานดาได้อ่านคำประพันธ์นี้แล้ว บอกได้ว่าผู้ประพันธ์ต้องการให้คนเราพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
แสดงว่ากานดามีทักษะการอ่านอยู่ในระดับใด
- จับประเด็นได้ ข. ประเด็นค่าได้ ค. วิเคราะห์ได้
  - ตีความได้ จ. สังเคราะห์ได้
20. “ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง
ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง มายุทธแย่งก็จะมลาตไป
ขอแต่เพียงไทยเราอย่างผลาญญาติ ร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่
ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง”
เมื่อนักศึกษาอ่านสารข้างต้นแล้วควรทำตามข้อใดจึงจะถือว่าได้ใช้วิจารณ์ญาณถึงขั้นสุดท้าย
- หัดร้องเพลงนี้ให้ได้ ข. ตีความหมายให้ได้ ค. ทำทุกวิถีทางให้ประเทศไทยมั่นคง
  - จับประเด็นให้ได้ จ. วิพากษ์วิจารณ์ให้ได้

เฉลยแบบทดสอบพุทธิพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง จงอ่านคำถามต่อไปนี้แล้วเลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข 1. การอ่านเป็นหมายความว่าอย่างไร

ก. การที่ผ่านรู้จักพยัญชนะ สระและเครื่องหมายต่างๆ สามารถอ่านออกเสียงออกมาเป็นคำได้อย่างถูกต้อง

ข. การที่ผู้อ่านอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว จับใจความได้ตรงตามที่ต้องการรู้ความหมายของข้อความ ประเมินค่าและเลือกสิ่งที่ดีจากงานเขียนได้

ค. การที่ผู้อ่านรู้หลักไวยากรณ์ รู้จักประเภทหนังสือและให้ความสำคัญกับการศึกษาอักษรวิธี วลีวิพากษ์ วายกสัมพันธ์และฉันทลักษณ์

ง. การที่ผู้อ่านมุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

จ. การที่ผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน ลสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆและทำความเข้าใจลักษณะหนังสือว่าเป็นหนังสือประเภทใด

จ 2. การพัฒนาทักษะการอ่านเริ่มแรกควรดำเนินการอย่างไร

ก. ตรวจสอบสิ่งที่ต้องการรู้บันทึกไว้ล่วงหน้าก่อนการอ่านได้รับสารครบถ้วนตามที่ต้องการหรือไม่

ข. เปรียบเทียบเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิม เพื่อประเมินผลการอ่านว่าได้ประโยชน์เพียงใด

ค. นำความรู้และสิ่งที่เก็บได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ง. เก็บสาระสำคัญที่ได้จากการอ่าน วางแผนการเรียน การดำเนินชีวิต การทำงานและการประกอบอาชีพ

จ. ทำตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนอ่าน

ข 3. ข้อใดเป็นขั้นสุดท้ายของการอ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ

ก. ทำความเข้าใจกับเนื้อหา ความหมายและเก็บสาระสำคัญของเรื่องเพื่อสรุปว่าสาระสำคัญของเรื่องคืออะไร

ข. บันทึกสรุปสาระสำคัญจากการอ่านเพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสอันควร

ค. เลือกอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง

ง. ตอนเริ่มแรกใช้ช่วงเวลาสั้นๆ ในการอ่าน แล้วค่อยๆ เพิ่มเวลาให้ยาวขึ้น

จ. ใช้เวลาอ่านให้นานขึ้น ควบคุมสมาธิให้มั่นคง อดทนต่อเสียงรบกวน มุ่งอ่านให้จบตอนมากกว่านับจำนวนหน้า

ก 4. ข้อใดคือความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์และประเมินค่า

ก. การแยกแยะหาเหตุผลสนับสนุนความคิดที่ได้จากการอ่าน พิจารณาเจตนาของผู้เขียนที่ส่งมาทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข. การอ่านที่ต้องใช้ความสามารถแปลความ จับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียน

ค. การกำหนดจุดประสงค์ไว้ในใจก่อนว่าจะอ่านเพื่ออะไร

ง. การสรุปเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ บอกรายละเอียด เหตุผลและเชื่อมโยงข้อความต่างๆ

จ. การสรุปใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า เรียบเรียงข้อความและปรับปรุงถ้อยคำให้ได้สาระเข้าใจง่าย

ง 5. การอ่านอย่างพิจารณาถึงความซาบซึ้งประทับใจที่ได้จากการอ่านเป็นการอ่านลักษณะใด

ก. การอ่านเชิงวิเคราะห์ทัศนะ

ข. การอ่านเชิงวิเคราะห์เสียง คำ ความหมาย

ค. การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาพ

ง. การอ่านเชิงวิเคราะห์รส

จ. การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่อง

จ 6. ข้อใดเป็นหลักการอ่านเชิงสังเคราะห์

ก. พิจารณาว่าเรื่องนั้นใช้รูปแบบใด

ข. พิจารณาเนื้อเรื่องให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร

ค. พิจารณาการจัดลำดับเหตุการณ์และกลวิธีการนำเสนอเรื่อง

ง. พิจารณาความคิดและสำนวนภาษาที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านรู้

จ. พิจารณาภาพรวมของงานเขียนทั้งหมด

ง 7. ข้อใดเป็นการอ่านที่ผิดวิธี

ก. การอ่านหนังสือเฉพาะที่ตนสนใจ

ข. การกวาดสายตาในการอ่าน

ค. การอ่านออกเสียง

ง. การหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

จ. การใช้นิ้วชี้คำที่อ่านทีละคำ

จ 8. ข้อใดเป็นคำจำกัดความที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิจารณ์งาน

ก. ได้ยิน ข. เกิดการรับรู้ ค. เข้าใจความหมายของสาร ง. จับประเด็น จ. วิเคราะห์

ค 9. การอ่านที่ดีทำให้ผู้อ่านเกิดสติปัญญาหมายถึงการอ่านลักษณะใด

ก. อ่านด้วยความตั้งใจ ข. อ่านด้วยความอยากรู้ ค. อ่านและวิเคราะห์สาระ

ค. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ จ. อ่านด้วยสติและสมาธิที่แน่วแน่

- ง 10. จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและพรรณนา
- การอ่านวรรณกรรมทำให้เข้าใจมนุษย์และเห็นบทเรียนของชีวิตผู้คนผ่านตัวละคร
  - ความขมเป็นรสของชีวิตอย่างหนึ่งที่ต้องยอมรับโดยทำให้รสขมนั้นเป็นคุณ
  - ดื่มกาแฟแล้วสดชื่น หูตาสว่าง มีกำลังวังชา พร้อมทั้งจะทำงานทันที
  - น้ำที่ร่างกายต้องการควรต้องเป็นน้ำสะอาดปราศจากเชื้อโรค เราจึงควรดื่มน้ำที่ดื่มแล้ว
  - รัฐบาลและประชาชนควรร่วมกันบริหารการใช้น้ำให้พอเหมาะพอควร
- ก 11. เมื่ออ่านพรรณนาต่อไปนี้แล้วให้พิจารณาว่าข้อใดไม่สมเหตุผล
- ภาษาไทยเป็นภาษาที่ดีเพราะมีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของตนเอง
  - ดอกบัวเป็นดอกไม้ที่คนไทยรู้จักกันดีเพราะดอกไม้ชนิดนี้มีประโยชน์มาก
  - พืชผลของชาวไร่บริเวณนี้เสียหายเนื่องจากกลุ่มควันที่พวยพุ่งออกจากปล่องโรงงาน
  - ปัจจุบันช่างไม้ได้ลากซุง เช่น ในอดีตเนื่องจากมีเครื่องทุ่นแรงเข้ามาแทนที่
  - ปัญหาการขาดแคลนน้ำเกิดจากการนำไปใช้ผลิตผลิตไฟฟ้ามากเกินไป
- ข 12. เมื่อสมศรีอ่านปัญหาชีวิตของดวงดาวแล้วจับได้ว่า มีสาเหตุมาจากสภาพครอบครัวของดวงดาวเอง เช่นนี้ถือว่าสมศรีมีประสิทธิภาพในการอ่านตรงกับข้อใด
ก. จับประเด็นได้	ข. วิเคราะห์ได้	ค. ตีความได้
ง. ประเมินค่าได้	จ. วิพากษ์ได้	
- ก 13. การเล่าเรื่องราวที่ได้อ่านมาควรสรุปเรื่องอย่างไร
- สรุปโดยให้ข้อคิดทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิดต่อ
  - สรุปโดยกล่าวถึงสาระสำคัญของเรื่อง
  - สรุปโดยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่อง
  - สรุปโดยกล่าวถึงตอนที่ประทับใจที่สุดในเรื่อง
  - สรุปโดยเล่ารายละเอียดและเพิ่มเติมสีสันเพื่อให้เรื่องสนุกสนาน
- จ 14. การเล่าเรื่องราวที่ได้อ่านมาควรปฏิบัติอย่างไร
- เล่าเพิ่มเติมสีสันให้เรื่องน่าสนใจ
  - เล่าถึงเนื้อหาและประเด็นสำคัญว่ามีอะไรบ้าง จะกล่าวถึงรายละเอียดใดๆ ไม่ได้เลย
  - เล่ารายละเอียดเพื่อให้มีรสชาติ
  - เล่าถึงเหตุการณ์ที่ตื่นเต้นที่สุดเพื่อสร้างความประทับใจ
  - เล่าถึงเนื้อหาและประเด็นสำคัญว่ามีอะไรบ้าง จะกล่าวถึงรายละเอียดก็ต่อเมื่อรายละเอียดช่วยย้ำประเด็นสำคัญให้เด่นชัดขึ้น

- ง 15. การอ่านที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะตามข้อใด
- ก. เข้าใจเรื่อง ประเมินค่าและถ่ายทอดเรื่องราวบางส่วนได้
- ข. จับประเด็นและวิเคราะห์เรื่องได้
- ค. วิเคราะห์เรื่องได้
- ง. เข้าใจเรื่อง จับประเด็นเรื่อง วิเคราะห์ ตีความและประเมินได้
- จ. ตีความและประเมินค่าได้
- ก 16. ผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านเข้าใจเรื่องจะต้องสามารถบอกอะไรเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
- ก. ใจความ พลความ ข. ประเด็นหลัก ประเด็นรอง ค. เหตุผล ข้อเท็จจริง
- ง. เหตุผล ข้อเท็จจริง ความรู้สึกนึกคิด จ. ความหมายที่แฝงอยู่ในเรื่อง
- ง 17. จากข้อ 16 ข้อใดแสดงประสิทธิภาพทางการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
- ก. ใจความ พลความ ข. ประเด็นหลัก ประเด็นรอง ค. เหตุผล ข้อเท็จจริง
- ง. เหตุผล ข้อเท็จจริง ความรู้สึกนึกคิด จ. ความหมายที่แฝงอยู่ในเรื่อง
- ค 18. ถ้านักศึกษาอ่านเรื่องของเด็กคนหนึ่งกระทำคามผิดแล้วได้รู้สภาพครอบครัวและอุปนิสัยของเด็กคนนั้น สามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นเหตุให้เด็กคนนั้นทำคามผิดอย่างนั้น แสดงว่านักศึกษามีประสิทธิภาพในการอ่านตรงตามข้อใด
- ก. จับประเด็นได้ ข. ประเด็นค่าได้ ค. วิเคราะห์ได้
- ง. ตีความได้ จ. สังเคราะห์ได้
- ค 19. “แม้มิได้เป็นเช่นกุหลาบหอม ก็จงยอมเป็นเพียงลดาขาว
แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกาบ จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่วมตา”
กานดาได้อ่านคำประพันธ์นี้แล้ว บอกได้ว่าผู้ประพันธ์ต้องการให้คนเราพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
แสดงว่ากานดามีทักษะการอ่านอยู่ในระดับใด
- ก. จับประเด็นได้ ข. ประเด็นค่าได้ ค. วิเคราะห์ได้
- ง. ตีความได้ จ. สังเคราะห์ได้
- ค 20. “ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง
ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มิแรง มายุทธแย้งก็จะมลาตไป
ขอแต่เพียงไทยเราอย่างผลาญญาติ ร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่
ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวงเมือง”
เมื่อนักศึกษาอ่านสารข้างต้นแล้วควรทำตามข้อใดจึงจะถือว่าได้ใช้วิจรรณญาณถึงขั้นสุดทำย
- ก. หัดร้องเพลงนี้ให้ได้ ข. ตีความหมายให้ได้ ค. ทำทุกวิถีทางให้ประเทศไทยมั่นคง
- ง. จับประเด็นให้ได้ จ. วิพากษ์วิจารณ์ให้ได้

แบบทดสอบทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- เรื่องนิทานเวตาลกำหนดบทบาทให้พระเจ้าวิกรมมัทิตย์นำเวตาลจากป่ามาให้โยคีได้โดยไม่พูดโต้ตอบใดๆ กับเวตาล พระวิกรมมัทิตย์และพระราชบุตรจะต้องมั่นคงในหลักปฏิบัติขั้นสูงสุดประการใด
ก. อุดกัสน์ ข. อุดทน ค. อุดใจ ง. พยายาม จ. ใช้ปัญญา
- สำนวนใดเหมาะสมที่จะใช้เติมในช่องว่าง
พ่อแม่ต้องไม่เลี้ยงลูกอย่างตามใจ แต่ควรฝึกให้รู้จักอดทนต่อความยากลำบากบ้าง ลูกจะได้ไม่กลายเป็นคนประเภท.....
ก. ไม่หัดักบัคเลน ข. หมาหวงก้าง ค. หมาในรางหญ้า
ง. หมาหัวเน่า จ. เขี่ยขี้ไก่ไม่ฝ่อ
- “เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าปรารมภ์” คำประพันธ์วรรคนี้น่าจะหมายถึงสิ่งใด
ก. ทรัพย์ ข. คู่ครอง ค. ลาภ ง. ยศ จ. บุตร
- พระเวสสันดรตำหนิพระนางมัทรีว่า “เข้าเถื่อนเจ้าลืมหงำ ได้หน้าแล้วลืมหงำไม่แลเหลียว” มีความหมายตรงกับข้อใด
ก. ความประมาท ข. ความไม่ซื่อสัตย์ ค. ความแข็งกร้าว
ง. ความไม่รอบคอบ จ. ความไม่รู้จักกาลเทศะ
- จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
“วิจารณ์ญาณ หมายถึง ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง แต่ไม่ใช่ทุกคนมีวิจารณ์ญาณและในคนที่วิจารณ์ญาณก็อาจมิได้มีในทุกเรื่อง ชีวิตคนเราผิดบ้างไม่เป็นไร แต่อย่าผิดเรื่องสำคัญ ก่อนตัดสินใจเรื่องอะไรจึงต้องใช้วิจารณ์ญาณให้ดี จะได้ทันคนและทันชีวิต”
ก. วิจารณ์ญาณหมายถึงปัญญาที่รู้และให้เหตุผลได้
ข. วิจารณ์ญาณเป็นธรรมชาติของชีวิตมนุษย์
ค. เรื่องสำคัญของชีวิตต้องใช้วิจารณ์ญาณ
ง. วิจารณ์ญาณช่วยให้ทันคนและทันชีวิต
จ. วิจารณ์ญาณมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

เจ้ากระต่ายไพรพร่ำสอนลูกกระต่าย ยเสมอว่า “สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตของสรรพสัตว์ ไม่ได้หมายความว่าสิ่งนั้นจะต้องดีงามสำหรับทุกชีวิตเสมอไป จงเลือกรับเอาเฉพาะสิ่งดีงามที่เหมาะสมกับชีวิตของเจ้า”

6. ข้อใดคือสารที่เจ้ากระต่ายไพรต้องการนำเสนอมากที่สุด

- ก. สรรพสัตว์มีการดำเนินชีวิตต่างกัน   ข. สรรพสัตว์มีทัศนคติต่างกัน
ค. สรรพสัตว์มีจุดประสงค์ในชีวิตต่างกัน   ง. สรรพสัตว์มีโอกาสต่างกัน
จ. สรรพสัตว์มีความเป็นอยู่ต่างกัน

7. ข้อความนี้มีจุดประสงค์เพื่ออะไร

- ก. จรรโลงใจ   ข. ให้กำลังใจ   ค. โน้มน้าวใจ   ง. ปลอบใจ   จ. ปลุกใจ

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

นิทานหรือตำนานพื้นบ้านส่วนใหญ่ได้ใช้ตัวละครเป็นสื่อให้เห็นว่า ผู้ใดทำกรรมใดไว้ย่อมได้รับผลกระทบนั้น การก่อกบฏหรือโทษแก่ผู้อื่นเป็นการทำกรรมทางกาย วาจา และใจด้วย เพราะใจต้องก่อขึ้นก่อนจึงจะออกกมาทางกาย วาจา ฉะนั้นความคิดจึงเป็นตัวก่อกรรมที่สำคัญ เพียงแต่คิดอยู่ในใจก็เป็นกรรมแล้ว การระวางความคิดหรือใจให้รู้ตัวหรือทำสติเพื่อดูใจตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง การอ่านนิทานหรือตำนานพื้นบ้านก็ควรคิดตามในประเด็นนี้ด้วย

8. ข้อใดเป็นแนวคิดหลัก

- ก. กรรมทุกอย่างเกี่ยวเนื่องกัน   ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว   ค. ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว
ง. ใจเป็นต้นทางแห่งกรรม   จ. เกิดแก่เจ็บตายเป็นทุกข์

9. ข้อความนี้ขยายความด้วยวิธีใด

- ก. ได้แย้ง   ข. ยกตัวอย่าง   ค. ใช้เหตุผล   ง. ให้คำนิยาม   จ. เปรียบเทียบ

10. วัวหายล้อมคอก มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. ไม่ป้องกันก่อนเกิดเรื่อง   ข. ไม่ป้องกันก่อนของหาย
ค. ของหายแล้วจึงป้องกัน   ง. ป้องกันแล้วยังเกิดเรื่อง
จ. เกิดเรื่องแล้วจึงป้องกัน

11. ผู้ที่มีสิ่งที่ตนไม่รู้จักคุณค่า ตรงกับสำนวนใด

- ก. วานไรได้แก้ว   ข. นิ้วด้วนได้แหวน   ค. ตาบอดได้แว่น
ง. หัวล้านได้หวี   จ. หมาในรางหญ้า

12. สองคนนี้รู้จักอ่อนของกันและกันสอดคล้องกับสำนวนใด
 ก. แมวไม่อยู่หนูร่าเริง   ข. ไก่เห็นตีนงู เห็นนมไก่   ค. หมูสนาม
 ง. จนตรอก   จ. ล้วงคองูเห่า
13. พุดจาวกวนเหมือนลูกหมาไล่กัดหางตนเองตรงกับสำนวนในข้อใด
 ก. จนตรอก   ข. ได้ทีขี่แพะไล่   ค. วัวพันหลัก
 ง. เขียนเสือให้วัวกลัว   จ. สู้จนยับตา
14. ตีวัวกระทบคราด หมายความว่าอย่างไร
 ก. ว่ากล่าวผู้หนึ่งเพื่อให้กระทบอีกผู้หนึ่ง   ข. ตีวัวให้ไถนา
 ค. ทำร้ายผู้หนึ่งแต่ถูกอีกผู้หนึ่ง   ง. ทำร้ายผู้ไม่ได้ทำผิด
 จ. ทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บโดยมิได้ตั้งใจ
15. “เมื่อเรามีปัญหาการกำหนดทัพ แล้วจะกลับบงดอยู่อย่างไรได้
 อายแก่ไพร่ฟ้าเสนาใน   จะว่ากลัวฤทธิไกรไพรีน”
 กลอนสุภาพบทนี้สะท้อนลักษณะใดมากที่สุด
 ก. ความรับผิดชอบ   ข. ความเสียสละ   ค. ความรักศักดิ์ศรี
 ง. ความกล้าหาญ   จ. ความซื่อสัตย์สุจริต
16. “รักษาชาติศาสนาทวารไว้ ให้ไทยคงเป็นไทยชั่วดินฟ้า”
 ข้อใดมีเนื้อความสอดคล้องกับกลอนสุภาพวรรคข้างต้นนี้
 ก. ตื่นเกิดไทยจงพร้อมใจทุกฝ่าย ไทยมียอมแพ้พ่ายศัตรูร้ายมุ่ง
 ข. ยอมตายไม่เสียตายชีวา เพื่อรักษาอิสระคนละไทย
 ค. แม่นชาติย่อยยับ अबจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร
 ง. ถึงจะอยู่สุดหล้าสุดฟ้าดิน อย่าให้สิ้นสิทธิเสรีชน
 จ. เกิดมาแล้วชาติพึงได้คิด ว่าชีวิตมีคุณค่าคู่ฟ้าดิน
17. ข้อใดไม่แสดงความเชื่อในสังคมไทย
 ก. วันศุกร์สี่ฟ้าสง่าศรี จะโชคดีมีคนชุกอุบถัมภ์
 ข. ไหว้บิดมารดาครูอาจารย์ เคารพท่านด้วยใจใฝ่กตัญญู
 ค. จัจจกทักยังต้องฟังไซ้สั่งสอน ฟังสั่งวระวังภัยเอาไว้ก่อน
 ง. ชาวสุพรรณเช่นไก่ไหว้ภูตผี เป็นบัดพลีเพื่อปูยาบรรพบุรุษ
 จ. แม่นางงามทั่วไปในแหล่งหล้า ไม่เหมือนเจ้าเยาวภาน่าพิสมัย

18. ข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

- ก. ณ ร่มไม้สาละพนาสัตถ์   นามลุ่มพินีนวมหาสถาน
พระนางเริ่มเจ็บครรภ์มีทันนาน   ประสูติกาลพระโอรสปรากฏนาม
- ข. มาตรแมนเสียเมืองดาหา   จะพลอยอายุขายหน้าหรือหาไม่
ซึ่งเกิดศึกสาเหตุเภทภัย   ก็เพราะใครทำความไว้งามพัศตร์
- ค. พระมิได้ตอบคำว่าชาน   ตรัสแต่กิจการกรุงศรี
แต่ดูพระกิริยาพาที   เหมือนจะเคลื่อนคลายที่ไกรธา
- ง. แล้วว่าอนิจจาความรัก   ฟังประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
มีแต่จะเขี้ยวเป็นเกลียวไป   ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
- จ. ครั้นถึงเนินทรายชายทุ่ง   แวงแคว้นแดนกรุงดาหา
จึงให้หยุดกองทัพตั้งพลับพลา   ที่ต้องนามครุฑาเกรียงไกร

19. ข้อใดมีจุดประสงค์ต่างจากข้ออื่น

- ก. จงกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงกันให้เย็นง   กว่าจะปลงชีวิตชีวาลัย
- ข. ให้เจ้าไปสวัสดีมีชัย   อย่าเจ็บไข้เดินทางไปกลางป่า
- ค. แม่จงอยู่สุขเป็นนิรันดร์   อันตรายราคือยามีพาน
- ง. สารพัดโรคอาอย่าอย่า   ให้คับคั่งมั่งมีทุกวันคืน
- จ. ให้หอมกรุ่นด้วยรักสมัครจิต   พรจุมพิตจรรโลงใจใฝ่ประสาน

20. ข้อใดใช้ภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น

- ก. คือน้ำผึ้งคือน้ำตาคือยาพิษ   คือหยาดน้ำอมฤตอันชื่นชุ่ม
- ข. เธอคือโคมทองส่องชีวิต   นำดวงจิตร์นรมย์สมปราวรณา
- ค. ถึงร้องไห้จนน้ำตาเป็นสายเลือด   ไม่แห้งเหือดถึงชั้นพรหมยมโลก
- ง. แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา   ขอเป็นดาวดวงแจ่มแอร่อมตา
- จ. เธอเป็นใบไม้หนึ่งใบในผืนภพ   เป็นโพสพของชีพชนบนผืนหล้า

เฉลยแบบทดสอบทักษะพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ก 1. เรื่องนิทานเวตาลกำหนดบทบาทให้พระเจ้าวิกรมมาติศย์นำเวตาลจากป่ามาให้โยคีได้โดยไม่พูดโต้ตอบใดๆ กับเวตาล พระวิกรมมาติศย์และพระราชบุตรจะต้องมั่นคงในหลักปฏิบัติสำคัญที่สุดประการใด

- ก. อटकั้น   ข. อตทน   ค. อตใจ   ง. พยายาม   จ. ใช้ปัญญา

จ 2. จำนวนใดเหมาะสมที่จะใช้เติมในช่องว่าง

พ่อแม่ต้องไม่เลี้ยงลูกอย่างตามใจ แต่ควรฝึกให้รู้จักอดทนต่อความยากลำบากบ้าง ลูกจะได้ไม่กลายเป็นคนประเภท.....

- ก. ไม่หลักปักเลน   ข. หมาหวงก้าง   ค. หมาในรางหญ้า
ง. หมาหัวเน่า   จ. เขยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ

ข 3. “เมื่อบุญมีคงจะมาอย่าปรารมภ์” คำประพันธ์วรรคนี้ น่าจะหมายถึงสิ่งใด

- ก. ทรัพย์   ข. คู่ครอง   ค. ลาภ   ง. ยศ   จ. บุตร

ง 4. พระเวสสันดรตำหนิพระนางมัทรีว่า “เข้าเถื่อนเจ้าลืมพริ้ว ได้หน้าแล้วลืมหลังไม่แลเหลียว” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ความประมาท   ข. ความไม่ซื่อสัตย์   ค. ความแข่งกร้าว
ง. ความไม่รอบคอบ   จ. ความไม่รู้จักกาลเทศะ

ค 5. จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

“วิจารณ์ญาณ หมายถึง ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง แต่ไม่ใช่ทุกคนมีวิจารณ์ญาณและในคนที่วิจารณ์ญาณก็อาจมิได้มีในทุกเรื่อง ชีวิตคนเราผิดบ้างไม่เป็นไร แต่อย่าผิดเรื่องสำคัญ ก่อนตัดสินใจเรื่องอะไรจึงต้องใช้วิจารณ์ญาณให้ดี จะได้ทันคนและทันชีวิต”

- ก. วิจารณ์ญาณหมายถึงปัญญาที่รู้และให้เหตุผลได้
ข. วิจารณ์ญาณเป็นธรรมชาติของชีวิตมนุษย์
ค. เรื่องสำคัญของชีวิตต้องใช้วิจารณ์ญาณ
ง. วิจารณ์ญาณช่วยให้ทันคนและทันชีวิต
จ. วิจารณ์ญาณมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

เจ้ากระต่ายไพรพร่ำสอนลูกกระต่ายเสมอว่า “สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตของสรรพสัตว์ ไม่ได้หมายความว่าสิ่งนั้นจะต้องดีงามสำหรับทุกชีวิตเสมอไป จงเลือกรับเอาเฉพาะสิ่งดีงามที่เหมาะสมกับชีวิตของเจ้า”

ง 6. ข้อใดคือสารที่เจ้ากระต่ายไพรต้องการนำเสนอมากที่สุด

- ก. สรรพสัตว์มีการดำเนินชีวิตต่างกัน   ข. สรรพสัตว์มีทัศนคติต่างกัน
ค. สรรพสัตว์มีจุดประสงค์ในชีวิตต่างกัน   ง. สรรพสัตว์มีโอกาสต่างกัน
จ. สรรพสัตว์มีความเป็นอยู่ต่างกัน

ข 7. ข้อความนี้มีจุดประสงค์เพื่ออะไร

- ก. จรรโลงใจ   ข. ให้กำลังใจ   ค. โน้มน้าวใจ   ง. ปลอบใจ   จ. ปลุกใจ

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

นิทานหรือตำนานพื้นบ้านส่วนใหญ่ได้ใช้ตัวละครเป็นสื่อให้เห็นว่า ผู้ใดทำกรรมใดไว้ย่อมได้รับผลกระทบนั้น การก่อกุศลชัทธิชโยแก่ผู้อื่นเป็นการทำกรรมทางกาย วาจา และใจด้วย เพราะใจต้องก่อกู้ขึ้นก่อนจึงจะออกกมาทางกาย วาจา ฉะนั้นความคิดจึงเป็นตัวก่อกกรรมที่สำคัญ เพียงแต่คิดอยู่ในใจก็เป็นกรรมแล้ว การระวังความคิดหรือใจให้รู้ตัวหรือทำสติเพื่อดูใจตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงถือเป็นเรื่อองสำคัญยิ่ง การอ่านนิทานหรือตำนานพื้นบ้านก็ควรคิดตามในประเด็นนี้ด้วย

ง 8. ข้อใดเป็นแนวคิดหลัก

- ก. กรรมทุกอย่างเกี่ยวเนื่องกัน   ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว   ค. ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว
ง. ใจเป็นต้นทางแห่งกรรม   จ. เกิดแก่เจ็บตายเป็นทุกข์

ค 9. ข้อความนี้ขยายความด้วยวิธีใด

- ก. ได้แย้ง   ข. ยกตัวอย่าง   ค. ใช้เหตุผล   ง. ให้คำนิยาม   จ. เปรียบเทียบ

จ 10. วัวหายล้อมคอก มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. ไม่ป้องกันก่อนเกิดเรื่อง   ข. ไม่ป้องกันก่อนของหาย
ค. ของหายแล้วจึงป้องกัน   ง. ป้องกันแล้วยังเกิดเรื่อง
จ. เกิดเรื่องแล้วจึงป้องกัน

ก 11. ผู้ที่มีสิ่งที่ตนไม่รู้จักคุณค่า ตรงกับสำนวนใด

- ก. วานรได้แก้ว   ข. นิ้วด้วนได้แหวน   ค. ตาบอดได้แว่น
ง. หัวล้านได้หวี   จ. หมาในรางหญ้า

- ข 12. สองคนนี้รู้จักอ่อนของกันและกันสอดคล้องกับสำนวนใด
 ก. แมวไม่อยู่หนูร่าเริง   ข. ไก่เห็นตีนงู เห็นนมไก่   ค. หมูสนาม
 ง. จนตรอก   จ. ล้วงคองเห่า
- ค 13. พุดจาวกวนเหมือนลูกหมาไล่กัดหางตนเองตรงกับสำนวนในข้อใด
 ก. จนตรอก   ข. ได้ทีขี่แพะไล่   ค. วัวพันหลัก
 ง. เขียนเสือให้วัวกลัว   จ. สู้จนยับตา
- ก 14. ตีวัวกระทบคราด หมายความว่าอย่างไร
 ก. ว่ากล่าวผู้หนึ่งเพื่อให้กระทบอีกผู้หนึ่ง   ข. ตีวัวให้ไถนา
 ค. ทำร้ายผู้หนึ่งแต่ถูกอีกผู้หนึ่ง   ง. ทำร้ายผู้ไม่ได้ทำผิด
 จ. ทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บโดยมิได้ตั้งใจ
- ค 15. “เมื่อเรามีปัญหาการกำหนดทัพ แล้วจะกลับบงคอยู่อย่างไรได้
 อายแก่ไพร่ฟ้าเสนาใน   จะว่ากลัวฤทธิไกรไพรีน”
 กลอนสุภาพบทนี้สะท้อนลักษณะใดมากที่สุด
 ก. ความรับผิดชอบ   ข. ความเสียสละ   ค. ความรักศักดิ์ศรี
 ง. ความกล้าหาญ   จ. ความซื่อสัตย์สุจริต
- ค 16. “รักษาชาติศาสนาถาวรไว้ ให้ไทยคงเป็นไทยชั่วดินฟ้า”
 ข้อใดมีเนื้อความสอดคล้องกับกลอนสุภาพวรรคข้างต้นนี้
 ก. ตื่นเกิดไทยจงพร้อมใจทุกฝ่าย ไทยมียอมแพ้พ่ายศัตรูร้ายมุ่ง
 ข. ยอมตายไม่เสียตายชีวา เพื่อรักษาอิสระคนละไทย
 ค. แม่นชาติย่อยยับ अबจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร
 ง. ถึงจะอยู่สุดหล้าสุดฟ้าดิน อย่าให้สิ้นสิทธิเสรีชน
 จ. เกิดมาแล้วชาติพึงได้คิด ว่าชีวิตมีคุณค่าคู่ฟ้าดิน
- จ 17. ข้อใดไม่แสดงความเชื่อในสังคมไทย
 ก. วันศุกร์สีฟ้าสง่าศรี จะโชคดีมีคนชุกชุมอัปถัมภ์
 ข. ไหว้บิดรมารดาครูอาจารย์ เคารพท่านด้วยใจใฝ่กตัญญู
 ค. จัจจกทักยังต้องฟังไซ้สั่งสอน ฟังสั่งวระวังภัยเอาไว้ก่อน
 ง. ชาวสุพรรณเช่นไก่ไห้ภูตผี เป็นบัดพลีเพื่อปูยาบรรพบุรุษ
 จ. แม่นางงามทั่วไปในแหล่งหล้า ไม่เหมือนเจ้าเยาวภาน่าพิสมัย

ค 18. ข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

- ก. ณ รมไม้สาละพนาสัตถนต์ นามลุมพินีวันมหาสถาน
พระนางเริ่มเจ็บครรภ์มีทันนนาน ประสูติกาลพระโอรสปรากฏนาม
- ข. มาตรแมนเสียเมืองดาหา จะพลอยอายุขายหน้าหรือหาไม่
ซึ่งเกิดศึกสาเหตุเภทภัย ก็เพราะใครทำความไว้งามพักตร์
- ค. พระมิได้ตอบคำว่าชาน ตรัสแต่กิจการกรุงศรี
แต่ดูพระกิริยาพาที เหมือนจะเคลื่อนคลายที่โกธธา
- ง. แล้วว่าอนิจจาความรัก พึ่งประจักษ์ตั้งสายน้ำไหล
มีแต่จะเขี้ยวเป็นเกลียวไป ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
- จ. ครั้นถึงเนินทรายชายทุ่ง แวงแคว้นแดนกรุงดาหา
จึงให้หยุดกองทัพตั้งพลับพลา ที่ต้องนามครุฑาเกรียงไกร

ค 19. ข้อใดมีจุดประสงค์ต่างจากข้ออื่น

- ก. จงกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงกันให้เย็นง กว่าจะปลงชีวิตชีวาลัย
- ข. ให้เจ้าไปสวัสดีมีชัย อย่าเจ็บไข้เดินทางไปกลางป่า
- ค. แม่จงอยู่สุขเป็นนิรันดร์ อันตรายราคือยามีพาน
- ง. สารพัดโรคคาอย่าอย่าให้ คับคั่งมั่งมีทุกวันคืน
- จ. ให้หอมกรุ่นด้วยรักสมัคจิต พรจุมพิตจรรโลงใจใฝ่ประสาน

ค 20. ข้อใดใช้ภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น

- ก. คือน้ำผึ้งคือน้ำตาคือยาพิษ คือหยาดน้ำอมฤตอันชื่นชุ่ม
- ข. เธอคือโคมทองส่องชีวิต นาดวงจิตร์นรมย์สมปราวธนา
- ค. ถึงร้องไห้จนน้ำตาเป็นสายเลือด ไม่แห้งเหือดถึงชั้นพรหมยมโลก
- ง. แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกาบ ขอบเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
- จ. เธอเป็นใบไม้หนึ่งใบในผืนภพ เป็นโพสพของชีพชนบนผืนหล้า

แบบวัดเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ตารางแสดงผลประเมินเจตพิสัยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ลำดับ	รายการ	ระดับเจตพิสัย					ค่า ioc ผู้เชี่ยวชาญ		
		5	4	3	2	1	+1	0	-1
1	เมื่ออ่านงานประพันธ์เรื่องหนึ่ง นักศึกษารู้สึกชื่นชมตัวละครที่เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อความทุกข์ของผู้อื่น								
*2	นักศึกษามักจะรู้สึกง่วงนอนเสมอเมื่ออ่านหนังสือ								
3	นักศึกษาเดินผ่านชั้นหนังสือมักแวะดูหนังสือใหม่ๆ								
*4	นักศึกษานั่งหลับเสมอเมื่อเข้าห้องสมุด								
5	เมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาชีวิต นักศึกษาต้องการให้ถึงชั่วโมงนี้								
6	เมื่ออาจารย์จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน นักศึกษารู้สึกสนุกและต้องการมีส่วนร่วม								
*7	การท่องจำเป็นหลักสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์								
8	นักศึกษาสามารถนำหลักการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน								
9	นักศึกษาช่วยเพื่อนค้นหาข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานด้วยความเต็มใจ								
10	นักศึกษาแยกแยะได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์								
11	นักศึกษารู้สึกอึดอัดเมื่ออาจารย์ให้ตอบข้อสอบโดยใช้วิจารณญาณของตนเอง								

ลำดับ	รายการ	ระดับเจตพิสัย					ค่า ioc ผู้เชี่ยวชาญ		
		5	4	3	2	1	+1	0	-1
12	นักศึกษาอ่านแม่ดูงใส่ขนมที่ซื้อมารับประทาน								
13	นักศึกษาสนใจดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าการอ่านหนังสือ								
14	นักศึกษากระตือรือร้นที่จะค้นหาข้อมูลในเรื่องที่อาจารย์ส่งมาส่งได้ตรงกำหนดเวลา								
15	นักศึกษาเชื่อว่าการอ่านเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้า								
16	นักศึกษาชอบเลือกหนังสืออ่านเองตามอัธยาศัยและคิดตามเรื่องทีอ่านอย่างมีความสุข								
17	นักศึกษาเชื่อมั่นว่าการอ่านอย่างพิถีพิถันเพราะห้สามารถช่วยให้นักศึกษาเป็นคนมีเหตุผลมากขึ้น								
18	นักศึกษาสามารถบอกได้ว่าตัวละครตัวใดมีนิสัยเห็นแก่ตัวและตัวละครตัวใดมีความเสียสละ เมื่ออ่านเรื่องสั้นหรือนวนิยาย								
*19	นักศึกษาเห็นว่าชีวิตประวัติของผู้แต่งไม่ควรนำมาตีความผลงานวรรณกรรม เพราะจะทำให้การวิเคราะห์วิจารณ์ผิดพลาดได้								
20	นักศึกษาสามารถพัฒนาปัญญาและอารมณ์ได้ด้วยการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์								

ภาควิชา ก ข

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ศาสตราจารย์พิเศษ คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต
นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. สุจิต เพ็ชรขอบ
ศาสตราจารย์กิตติคุณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร. วิชา ทรวงแสง
รองศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญวิทย์ บุญเทียมประเสริฐ
ผู้อำนวยการสำนักทดสอบและวัดผล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงศ์อยู่น้อย
ประจำสำนักทดสอบและวัดผล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววาสนา บุญสม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2506
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	100/121 หมู่ 7 ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพฯ 10220
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสตรีวิทยา
พ.ศ. 2527	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2535	อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาและวรรณคดีไทย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2555	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ